

**HRANT DINK
VAKFI
2016
FAALİYET
RAPORU**

**HRANT DINK
FOUNDATION
2016
ANNUAL
REPORT**

HRANT DİNK VAKFI, HRANT DİNK'İN, 19 OCAK 2007'DE, GAZETESİ AGOS'UN ÖNÜNDE ÖLDÜRÜLMESİNDEN SONRA, BENZER ACILARIN YENİDEN YAŞANMAMASI İÇİN; ONUN DAHA ADİL VE ÖZGÜR BİR DÜNYAYA YÖNELİK HAYALLERİNİ, DİLİNİ VE YÜREĞİNİ YAŞATMAK AMACIYLA KURULDU. ETNİK, DİNİ, KÜLTÜREL VE CİNSEL TÜM FARKLILIKLARIYLA HERKES İÇİN DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI TALEBİ, VAKFIN TEMEL İLKESİDİR. VAKIF, İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNÜN ALABİLDİĞİNE KULLANILDIĞI, TÜM FARKLILIKLARIN TEŞVİK EDİLİP YAŞANDIĞI, YAŞATILDIĞI VE ÇOĞALTILDIĞI, GEÇMİŞE VE GÜNÜMÜZE BAKIŞIMIZDA VİCDANIN AĞIR BASTIĞI BİR TÜRKİYE VE DÜNYA İÇİN ÇALIŞIR. HRANT DİNK VAKFI OLARAK 'UĞRUNA YAŞANASI DAVAMIZ', DİYALOG, BARIŞ, EMPATİ KÜLTÜRÜNÜN HÂKİM OLDUĞU BİR GELECEKTİR.

HRANT DİNK VAKFI

HRANT DINK FOUNDATION

HRANT DINK FOUNDATION WAS ESTABLISHED AFTER THE ASSASSINATION OF HRANT DINK IN FRONT OF HIS NEWSPAPER AGOS ON JANUARY 19, 2007, IN ORDER TO AVOID SIMILAR PAINS AND TO CONTINUE HRANT DINK'S LEGACY, HIS LANGUAGE AND HEART AND HIS DREAM OF A WORLD THAT IS MORE FREE AND JUST. DEMOCRACY AND HUMAN RIGHTS FOR EVERYONE REGARDLESS OF THEIR ETHNIC, RELIGIOUS OR CULTURAL ORIGIN OR GENDER IS THE FOUNDATION'S MAIN PRINCIPLE. THE FOUNDATION WORKS FOR A TURKEY AND A WORLD WHERE FREEDOM OF EXPRESSION IS LIMITLESS AND ALL DIFFERENCES ARE ALLOWED, LIVED, APPRECIATED, MULTIPLIED AND CONSCIENCE OUTWEIGHS THE WAY WE LOOK AT TODAY AND THE PAST. AS THE HRANT DINK FOUNDATION 'OUR CAUSE WORTH LIVING' IS A FUTURE WHERE A CULTURE OF DIALOGUE, PEACE AND EMPATHY PREVAILS.

ANARAD HIĞUTYUN BİNASI
PAPA RONCALLI SK. NO: 128
HARBİYE 34373 ŞİŞLİ, İSTANBUL
T: +90 212 240 33 61-62 F: +90 212 240 33 94
www.hrantdink.org | info@hrantdink.org
facebook.com/hrantdinkfoundation
twitter.com/hrantdinkvakfi
twitter.com/hrantdinkfnd
twitter.com/hrantdinkarm
instagram.com/hrantdinkfoundation
youtube.com/hrantdinkvakfi

YAYIMA HAZIRLAYANLAR
EDITING
SONA DILANYAN, KORAY LÖKER, ZEYNEP TAŞKIN

TASARIM
DESIGN
SERA DİNK

BASKI
PRINTED IN
PASİFİK OFSET LTD. ŞTİ.
CİHANGİR MAH. GÜVERCİN CAD. NO: 3/1 BAHA İŞ MERKEZİ A BLOK KAT: 2
34310 HARAMİDERE/İSTANBUL
TEL : +90 212 412 17 77
SERTİFİKA NO: 12027

VAKIF SEKRETERİ
ADMINISTRATION

HERMİNE SAYAN

EKİP

STAFF

SARİN AKBAŞ, ŞÜKRAN AKDENİZ, ZEYNEP ARSLAN,
BERFİN AZDAL, ROJDİT BARAK, TUNA BAŞİBEK,
ARMAN KIRKOR BOYACIOĞLU, KAMI ÇANKIRI,
SEVAN DEĞİRMENCİOĞLU, HÜLYA DELİHÜSEYİNOĞLU,
BURAK DEMİRYAKAN, ECE ELDEM,
DİLŞAH PINAR ENSARİ, PELİN ERGENEKON,
ERTUNÇ ARAS ERGÜNEŞ, KAYUŞ ÇALIKMAN GAVRİLOF,
MURAT GÖZOĞLU, ZEYNEL CAN GÜNDOĞDU,
ALEXANDROS KAMPOURIS, EZGİ KAN,
NAYAT KARAKÖSE, ŞAHİKA KARATEPE,
AREN ARDA KAYA, VAHAKN KESHISHIAN, BERFU KIZILTAN,
MERVE KURT, AYKUN KÜÇÜKYAN, MERVE NEBİOĞLU,
TUĞÇE NOMANOĞLU, ZEYNEP OĞUZ, NORAYR OLGAR,
ÇAĞDAŞ ÖZBAKAN, KARUN ÖZÇELİK, ARICAN PAKER,
NAGEHAN USKAN SELVELLİ, SELİN SÖNMEZ,
CAN ZEYNEP SUNGUR, FUNDA TEKİN, BOĞOS TERZİYAN,
YETER TERZİYAN, GURBET TUTUMLU, NAZLI TÜRKER,
KEVORK TÜYSÜZYAN

MÜTEVELLİ HEYETİ

BOARD OF TRUSTEES

ARAT DİNK, DELAL DİNK, HASROF DİNK, HAYKANOŞ DİNK,
RAHİL DİNK, YERVANT DİNK, ZABEL DİNK

YÖNETİM KURULU ASİL ÜYELERİ

BOARD OF DIRECTORS

RAHİL DİNK

BAŞKAN / PRESIDENT

DELAL DİNK

BAŞKAN YARDIMCISI / VICE PRESIDENT

YERVANT DİNK

MUHASİP ÜYE / TREASURER

FETHİYE ÇETİN

ARAT DİNK

AHMET FAİK İNSEL

ÜMİT KARDAŞ

YÖNETİM KURULU YEDEK ÜYELERİ
DEPUTY MEMBERS OF THE BOARD OF DIRECTORS

SİBEL ASNA, AYŞE KADIOĞLU

DENETİM KURULU ASİL ÜYELERİ

AUDIT COMMITTEE

CENGİZ AKTAR, HAYKANOŞ DİNK, ZABEL DİNK

DENETİM KURULU YEDEK ÜYELERİ

DEPUTY MEMBERS OF THE AUDIT COMMITTEE

HASROF DİNK, BETÜL TANBAY

HUKUK DANIŞMANI

LEGAL ADVISOR

FETHİYE ÇETİN

DANIŞMA KURULU

ADVISORY BOARD

HÜLYA ADAK, BEKİR AĞIRDİR, AYŞE GÜL ALTINAY,
DİKRAN ALTUN, ALİ BAYRAMOĞLU, TATYOS BEBEK,
ŞAH İSMAİL BEDİRHANOĞLU,
İBRAHİM BETİL, MEHMET BETİL, CEM BOYNER,
NAZAR BÜYÜM, AYFER BARTU CANDAN,
CÜNEYT CEBENOYAN, ORAL ÇALIŞLAR, TUBA ÇANDAR,
FÜSUN ECZACIBAŞI, EDHEM ELDEM, NİLGÜN ARISAN ERALP,
MEHMET ERBUDAK, TARHAN ERDEM,
YILMAZ ERDOĞAN, BÜLENT ERKMEN,
SELAHATTİN HAKMAN, MELKON KARAKÖSEOĞLU, GÜLTEN
KAYA, FUAT KEYMAN, ÇELİK KURDOĞLU,
ETYEN MAHÇUPYAN, ARDAŞES MARGOSYAN,
SİLVA KUYUMCUYAN MARGOSYAN, ALPER ÖKTEM,
AYŞE SOYSAL, NEVİN SUNGUR,
GÜNDÜZ VASSAF, SERRA YILMAZ, ARUS YUMUL

HRANT DİNK VAKFI
FAALİYET RAPORU

2016

HRANT DINK FOUNDATION
ANNUAL REPORT

İÇİNDEKİLER

CONTENTS

8	HAFIZA MEKÂNI HAZIRLIK SÜRECİ SITE OF MEMORY PRELIMINARY PROJECT	32	EĞİTİM EDUCATION
12	TARİH HISTORY	34	FARKLILAŞSAK DA FIKRALAŞSAK CREATING ANECDOTES BASED ON OUR DIFFERENCES Hrant Dink
14	'TARİHİ AÇMAK VE AŞMAK' 'TO UNLOCK AND TRANSCEND HISTORY' Hrant Dink	36	BATI ERMENİCESİ DİL VE KÜLTÜR PROGRAMI WESTERN ARMENIAN LANGUAGE AND CULTURE
16	HAFIZA MEKÂNLARININ YARATICI ŞEKİLDE YENİDEN KULLANIMI PROJESİ ADAPTIVE AND CREATIVE REUSE OF SITES OF MEMORIES PROJECT	38	TÜRKİYE-ERMENİSTAN İLİŞKİLERİ TURKEY-ARMENIA RELATIONS
18	TARİH VE HAFIZA ARAŞTIRMALARI TEŞVİK FONU HISTORY AND MEMORY RESEARCH FUND	41	'İKİ YAKIN HALK İKİ UZAK KOMŞU' 'TWO CLOSE PEOPLES DISTANT NEIGHBOURS' Hrant Dink
20	ANADOLU ERMENİLERİ SÖZLÜ TARİH PROJESİ ORAL HISTORY STUDY ON THE ARMENIANS OF ANATOLIA	42	MANŞETİ KOMŞUDA ATALIM! LET'S PIN DOWN THE HEADLINE AT THE NEIGHBOUR'S!
22	VAN VE ÇEVRESİ TOPLUMSAL, KÜLTÜREL VE EKONOMİK TARİHİ KONFERANSI CONFERENCE ON THE SOCIAL, CULTURAL, AND ECONOMIC HISTORY OF VAN AND THE REGION	47	TÜRKİYE-ERMENİSTAN UZMANLAR DİYALOG GRUBU ARMENIA-TURKEY EXPERT DIALOGUE GROUP
28	21. YÜZYILDA ERMENİ KİMLİĞİNE ELEŞTİREL YAKLAŞIMLAR: KIRILGANLIK, DİRENÇ VE DÖNÜŞÜM KONFERANSI CRITICAL APPROACHES TO ARMENIAN IDENTITY IN THE 21ST CENTURY: VULNERABILITY, RESILIENCE, AND TRANSFORMATION CONFERENCE	48	ERMENİSTAN-TÜRKİYE NORMALLEŞME SÜRECİ DESTEK PROGRAMI - II SUPPORT TO THE ARMENIA-TURKEY NORMALISATION PROCESS - II
		52	TÜRKİYE-ERMENİSTAN BURS PROGRAMI TURKEY-ARMENIA FELLOWSHIP SCHEME

56	TÜRKİYE-ERMENİSTAN SEYAHAT FONU TURKEY-ARMENIA TRAVEL GRANT	86	HRANT DİNK VAKFI YAYINLARI HRANT DINK FOUNDATION PUBLICATIONS
60	DEMOKRATİKLEŞME VE İNSAN HAKLARI DEMOCRATIZATION AND HUMAN RIGHTS	94	HRANT DİNK ANMALARI HRANT DINK MEMORIALS
62	'DOKUN! DEMOKRATİKLEŞİRSİN!' 'TOUCH! YOU WILL DEMOCRATIZE!' Hrant Dink	95	'İLAHLARA İLLALLAH' 'ENOUGH WITH THE DIVINITIES' Hrant Dink
64	ASULİS Dil, Diyalog, Demokrasi Laboratuvarı ASULIS Discourse, Dialogue, Democracy Laboratory	96	BOĞAZIÇI ÜNİVERSİTESİ Hrant Dink İnsan Hakları ve İfade Özgürlüğü Konferansı BOGAZICI UNIVERSITY Hrant Dink Memorial Lecture on Freedom of Expression and Human Rights
70	MEDYADA NEFRET SÖYLEMİNİN İZLENMESİ MEDIA WATCH ON HATE SPEECH	97	19 OCAK 2016 JANUARY 19 TH , 2016
76	ULUSLARARASI HRANT DİNK ÖDÜLÜ INTERNATIONAL HRANT DINK AWARD	100	BAĞIŞÇILARIMIZ DONATIONS
80	TAHİR ELÇİ ANMASI TAHİR ELÇİ COMMEMORATION	101	DESTEKÇİLERİMİZ SUPPORTERS
82	HRANT DİNK VAKFI KÜTÜPHANESİ HRANT DINK FOUNDATION LIBRARY	103	BAĞIMSIZ DENETİM RAPORU INDEPENDENT AUDIT REPORT
84	YAYINLAR PUBLICATIONS	107	

PROJE KOORDİNATÖRÜ
PROJECT COORDINATOR
NAYAT KARAKÖSE

HAFIZA MEKÂNI HAZIRLIK SÜRECİ

**SITE OF MEMORY
PRELIMINARY PROJECT**

8

DESTEKÇİLER
SUPPORTERS

AÇIK
TOPLUM
VAKFI

Friedrich Neumann
STIFTUNG **FÜR DIE FREIHEIT**

HEINRICH
BÖLL
STIFTUNG
DERNEĞİ
TÜRKİYE
TEMSİLCİLİĞİ

vhs
DVV International

Hrant Dink'in ofisinin de bulunduğu Sebat Apartmanı'ndaki Agos gazetesinin eski çalışma ofisi bir Hafıza Mekânı'na dönüştürülecek. Hafıza Mekânı, Hrant Dink'e özel bir yer ayıracak olmakla birlikte, Türkiyeli Ermenilerin tarihinin, kültürünün, Agos gazetesinin ve Türkiye'deki azınlık hakları ile ilgili meselelerin yer alacağı bir bellek mekânı olacak. Eğitim ve ziyaretçi programlarının yenilikçi ve yaratıcı yöntemlerle uygulanmasıyla, Hafıza Mekânı'nın bir öğrenme ve diyalog mekânı olarak da işlev görmesi ve toplumsal diyaloga, karşılıklı anlayışa ve geçmişle yüzleşmeye katkı sunması hedefleniyor.

Geçmişle yüzleşmeyi teşvik eden, toplumsal diyalog ve karşılıklı anlayışa katkı sunarak geleceği de şekillendiren bir hafıza mekânı tasarlamak ancak titizlik isteyen bir çalışmanın ürünü olabileceği için uzun soluklu bir hazırlık sürecinin yürütülmesine karar verildi ve mekânın dönüşmesine vesile olacak, doğru adımların atılmasını sağlayacak çeşitli faaliyetler belirlendi. Hazırlık sürecinde afıza mekânları

The former Agos Office which also houses Hrant Dink's Office will be turned into a site of memory. With a special focus on Hrant Dink, the site will serve as a space of memorialization that covers the history and culture of Armenians in Turkey, the story of Agos newspaper, issues related to minority rights in. By adopting innovative and creative approaches to education and visitor programs, the site of memory aspires to be a space for learning and dialogue, contributing to social dialogue, mutual understanding and dealing with the past.

The design of a site of memory which encourages to deal with the past and shapes the future by contributing to social dialogue and mutual understanding requires meticulous work, thus a decision was made to launch a preliminary project. Within this scope a range of activities were designed, which would enable the appropriate steps for the transformation of the venue. During this process, special importance was given to the accumulation

konusunda bilgi ve deneyimi arttıracak bir çalışma yürütülmesine, hafıza mekânlarının geçmişle yüzleşme pratiklerinde oynadığı rol konusunda farkındalık yaratmaya ve katılımcı bir süreç işletmeye özen gösterildi.

Hafıza mekânları ile ilgili en iyi örnekleri yerinde görmek ve uzmanlarla birebir görüşmeler yapıp onların deneyimlerinden faydalanmak amacıyla hafıza mekânları, müzeler ve hafızalaştırma çalışmaları üzerinden geçmişle yüzleşme pratikleri konusunda örnek teşkil eden ülkelere çalışma ve gözlem ziyaretleri gerçekleştirildi. Bu kapsamda Almanya, Amerika Birleşik Devletleri, Arnavutluk, Macaristan, İtalya, Polonya, Ermenistan, Arjantin, Şili ve Güney Afrika'daki çeşitli şehirler ziyaret edildi ve bu ülkelerde yer alan hafıza mekânları, müzeler ve anıtlar ziyaret edilip, uzmanlarla birebir görüşmeler yapıldı. Toplamda 65 müze, hafıza mekânı ve 20'nin üzerinde anıt ziyaret edildi, 60'ın üzerinde uzmanla birebir görüşmeler yapıldı. Bunlardan bazıları: District Six

Müzesi, POLIN Museum of the History of Polish Jews, Berlin Jewish Museum, Museum of Jewish Heritage New York, Constitution Hill, Stille Helden Müzesi, Otto Weidt Müzesi, Newseum, National Museum of American Indian, Buchenwald Toplama Kampı ve Anma Merkezi, Auschwitz-Birkenau Toplama Kampı, Villa Grimaldi, Santiago İnsan Hakları ve Hafıza Müzesi, Tenement Müzesi, Robben Adası.

2016 Nisan'ında Hrant Dink Vakfı, 1999'da New York'ta kurulan ve vicdan ve hafıza mekânı olarak nitelendirilen müzeleri, inisiyatifleri ve hafızalaştırma çalışmaları yürüten kurum ve girişimleri bir araya getiren, 55 ülkeden 200 üyesi olan Uluslararası Vicdan Mekânları Koalisyonu'nun Türkiye'den ilk üyesi oldu.

Proje kapsamında Temmuz 2016'da Uluslararası Müzeler Konseyi'nin Milano'da düzenlediği konferansın IC-MEMO oturumunda Hrant Dink Hafıza Mekânı konulu bir sunum yapıldı.

Bu çalışmalar çerçevesinde Hrant Dink Hafıza

of knowledge and expertise on sites of memory; to the raising awareness about the important role that memory sites play in the practices of dealing with the past as well as to ensuring an inclusive process.

In order to examine the best practices and benefit from the experience of experts, study and observation visits were conducted to a range of countries, which set a precedent for the practices of dealing with the past through museums, sites of memory and memorialization projects. Within this scope, expert meetings were organized and visits were conducted to museums, sites of memory and memorials in Germany, USA, Albania, Hungary, Italy, Poland, Armenia, Argentina, Chile and South Africa. Within the framework of the preliminary project, 63 museums, sites of memory and over 20 memorials were visited and meetings were held with over 60 experts. Some of these museums and memory sites included the District Six Museum, POLIN Museum of the History of Polish Jews, Berlin Jewish Museum, Museum of Jewish

Heritage New York, Constitution Hill, Stille Helden Museum, Otto Weidt Museum, Newseum, National Museum of American Indian, Buchenwald Memorial and Museum, Auschwitz-Birkenau, Villa Grimaldi, Human Rights and Memory Museum Santiago, Tenement Museum, Robben Island.

In April 2016, the Hrant Dink Foundation became the first member of the International Coalition of the Sites of Conscience from Turkey. The Coalition, which was founded in New York in 1999, brings together almost 200 Sites of Conscience from 55 countries, working to connect the past to the present and memory to action.

In July 2016, the Hrant Dink Foundation participated to the International Conference of the International Council of Museums, which took place in Milan and a presentation was delivered at the panel session of IC-MEMO committee.

Special attention was given to ensuring an inclusive process during the preliminary project of the Hrant Dink

Mekânı'nın gelecekte atacağı adımları belirlemek, beklentileri öğrenmek ve farklı disiplinlerden uzmanların katkılarını sunmasına olanak sağlamak amacıyla katılımcı bir süreç yürütülmesine özen gösterildi. Sebat Apartmanı'nda çeşitli uzmanlık alanlarından, farklı çevrelerden ve yaş gruplarından kişileri bir araya getiren bir dizi diyalog toplantısı düzenlendi. Diyalog toplantılarında mekâna dair genel öneri ve beklentilerin yanı sıra mekânın içeriği, çerçevesi, üslubu, duygusu, hikâyesi, sürdürülebilirliği, ziyaretçi ve eğitim programlarına dair fikirler de paylaşıldı.

Hazırlık sürecinin öncelikli amaçlarından birisi hafıza mekânlarının geçmişle yüzleşme, unutturma politikaları ile mücadele etme ve karşılıklı anlayışı teşvik etmede oynadığı rol hakkında farkındalık yaratmaktır. Bu gaye ile yurtdışından en iyi örneklerle ışık tutmak için hafıza mekânları ve müzeler odaklı paneller düzenlenerek bilgilerin ve deneyimlerin paylaşılmasına özen gösterildi.

Hafıza mekânları panelleri çerçevesinde ilk etkinlik 10 Haziran 2016 günü, Hrant Dink Vakfı Havak Salonu'nda düzenlendi. 'Hafızanın Mekânları, Mekânların Hafızası' paneline konuşmacı olarak Almanya'dan Horst Hoheisel ve Andreas Knitz katıldı. 'Parçalanmış Tarih/Karşıt Hafızanın Sanatı' başlıklı sunumlarında Hoheisel ve Knitz hafızalaştırma ve geçmişle yüzleşme çalışmalarını Almanya, Avrupa ve Güney Amerika'da tasarladıkları karşıt-anıtlar üzerinden anlattılar. 11 Haziran'da ise Horst Hoheisel, Andreas Knitz ve bir grup uzmanın katılımı ile Sebat Apartmanı'nda kapalı bir çalıştay düzenlenerek Hafıza Mekânı'nın gelecekteki adımları hakkında uzmanların görüşlerine başvuruldu.

'Hafıza Küratörlüğü: Avrupa ve Güney Afrika'da Geçmişle Yüzleşen Müzeler' paneli ise 28 Ekim'de Hrant Dink Vakfı Havak Salonu'nda gerçekleşti. Panel alanında uzman dört uluslararası konuşmacı katıldı. Cemal Kafadar'ın moderatörlüğünü yaptığı ilk panelde Avrupa'daki deneyimler ele alındı. POLİN

Site of Memory. Within the scope of the preliminary project, a range of dialogue meetings were organized, bringing together professionals and individuals from a range of disciplines, fields, and groups at the Sebat Apartment Building. Alongside with collecting general recommendations and listening to the expectations of the participants, recommendations about the content, framework, narratives, emotions, stories, sustainability, audience, and education programs for the site of memory were gathered during the dialogue meetings.

Raising awareness about the role that memory sites play in dealing with the past, challenging the politics of forgetting and promoting mutual understanding were some of the main aims of the preliminary project. Special importance was given to sharing the knowledge and expertise that has been gained during the preliminary project. With this goal in mind, and a view to shed light on the best practices from abroad, panels

with a special focus on memory sites and museums were organized.

Within the framework of the panel series on sites of memory, the first panel was organized on June 10th 2016, at the Havak Hall of the Hrant Dink Foundation. Horst Hoheisel and Andreas Knitz from Germany participated as guest speakers in the panel titled 'Places of Memory and Memory of the Places'. In their presentation entitled 'Crushed History-The art of Counter Memory' they presented the memorialization work and projects on dealing with the past with a special focus on the counter-memorials that they designed in Germany, Europe and South America. On June 11th, a closed workshop was organized in Sebat Apartment with the participation of Hoheisel, Knitz and a range of experts, in order to collect recommendations about the future steps of the Hrant Dink Site of Memory.

The second panel 'Curating Memory: Dealing with

Polonya Yahudileri Tarihi Müzesi Baş Küratörü Barbara Kirshenblatt Gimblett, 'Umut ve Umutsuzluk Arasında Küratörlük' başlıklı sunumunda POLIN: Polonya Yahudileri Tarihi Müzesi'nin kuruluşunun tarihsel arkaplanı, müzenin umut odaklı yaklaşımı ve amaçları hakkında kapsamlı bir sunum gerçekleştirdi. Zürih merkezli müze ve sergiler tasarlamakta uzmanlaşan Holzer Kobler Mimarlık'ın kurucularından Tristan Kobler 'Tefekkür Mekânlarını Tasarlamak' başlıklı sunumunda tasarladığı müzelerden ve sergilerden bahsetti. Hafıza mekânlarının tefekkür mekânına dönüşmesinde mimarinin rolünün de ele alındığı sunumda Kobler Buchenwald Anma Merkezi'nin yeni sergisine özel olarak değindi. Ayşe Gül Altınay'ın moderatörlüğü'nü üstlendiği ikinci panel Güney Afrika'dan deneyimlere odaklandı. Johannesburg'da bulunan Constitution Hill'in Strateji Asistanı Lebogang Marishane 'Geçmişini Kullanarak Yeniyi İnşa Etmek' başlıklı bir sunum yaptı. Marishane sunumunda

Güney Afrika'daki geçiş dönemi adalet sürecine de değinerek, geçmişin acı deneyiminin yeni bir toplum inşa etmek için nasıl kullanıldığını anlattı. Cape Town'da bulunan District Six Müzesi Eğitim Programı Koordinatörü Mandy Sanger 'District Six Müzesi ve Hafızalaştırmanın Pedagojisi' başlıklı bir sunum yaptı. Sanger sunumunda, District Six müzesinin tarihine ve uyguladıkları eğitim programlarına değindi. 29 Ekim'de ise uzmanların katılımıyla Sebat Apartmanı'nda hafıza mekânı ile ilgili önerileri almak üzere kapalı bir çalıştay düzenlendi.

Hafıza mekânının kurulması ile ilgili çalışmalar ve panel, çalıştay gibi etkinlikler önümüzdeki dönemlerde de devam edecek.

the Past Through Museums in Europe and South Africa' took place on October 28, 2016 in the Havak Hall of the Hrant Dink Foundation. The panel had four international guests. The first panel had a special focus on the practices from Europe and Cemal Kafadar moderated the panel. In her presentation entitled 'Curating Between Hope and Despair', Barbara Kirshenblatt Gimblett gave a talk about the historical background of the establishment of the POLIN Museum of the History of Polish Jews, the aims of the museum and museum's special focus on hope. Tristan Kobler, in his presentation entitled 'Designing Sites of Reflection' presented the museums and exhibitions that Holzer Kobler Architekturen has designed. In the presentation Kobler addressed the role of the architecture for turning sites of memory into sites of reflection and discussed the new exhibition of Buchewald Memorial Center.

The second session focused on the practices from

South Africa with Ayşe Gül Altınay moderating the panel. Lebogang Marishane, the Strategic Assistant at the Constitution Hill in Johannesburg, gave a presentation entitled 'Using the Past to Build the New'. In her presentation, Mrs. Marishane focused on the South African story of transitional justice and the use of its painful past to build a new society. Mandy Sanger, the Education Program Coordinator of the District Six Museum in Cape Town gave a presentation entitled 'The Pedagogy of Memorialization'. Ms. Sanger presented the history of the District Six Museum and the education programs that they implement. On October 29th, a closed workshop at the Sebat apartment was organized in order to gather recommendations from the experts.

The process of establishing a site of memory along with the activities, such as panels and workshops will continue during the following periods.

HRANT DİNK VAKFI, TARİH ALANINI,
GEÇMİŞLE YÜZLEŞEREK,
VİCDANA VE BARIŞ DİLİNE YASLANAN
DAHA FARKLI BİR GELECEK
YARATABİLMENİN ANAHTARI OLARAK
GÖRÜR.
GEREK ERMENİ TARİHİNE, GEREK
TÜRKİYE'NİN TARİHİNE
İLİŞKİN PROJELER, TARİH YAZIMINA
RESMİ SÖYLEM DIŞINDAN,
FELSEFİ VE ETİK OLARAK YAKLAŞABİLME
HEDEFİYLE HAZIRLANMAKTADIR.

TARİH HISTORY

THE HRANT DINK FOUNDATION PERCEIVES
THE FIELD OF HISTORY
AS THE PLATFORM WHERE THE PAST CAN
BE CONFRONTED,
AND A DIFFERENT FUTURE BASED ON A
CONSCIENTIOUS
AND PEACEFUL LANGUAGE CAN BE
CREATED.
PROJECTS ON BOTH ARMENIAN HISTORY
AND THE HISTORY OF TURKEY
ARE PREPARED WITH THE AIM OF
PHILOSOPHICALLY AND ETHICALLY

Türkiye-Ermenistan ilişkilerinde en önemli engel olarak görülen tarih tartışmaları, bugünden yarına iki ülkenin üzerinde uzlaşma sağlayarak altından kalkabilecekleri bir sorun olmaktan şimdilik uzak görünüyor. Bu da çok doğal, çünkü karşılıklı algılamalar ve söylemler kilitlenmiş durumda. Üstelik tarihin asıl sahipleri devletler de değil... Halklar. O nedenle, Türkiye ile Ermenistan devletlerinin tarihi çözmesi, Türklerin ve Ermenilerin de çözdüğü anlamına gelmiyor. Sonuçta, tarih konusunda devletler, siyasal bir uzlaşma varsalar da, halklar arasındaki uzlaşma öyle siyasal kararlarla kolay kolay gerçekleşmiyor, zaman içinde üretilecek moral ve etik ilişkilere ihtiyaç duyuluyor. Halklar arasında varolan buzdağları ancak kurulacak ilişkilerin sıcaklığıyla eriyebiliyor. Ancak sağlanacak ilişki ve diyalog ortamlarında karşılıklı algılar değişebiliyor. Dolayısıyla 'tarihin çözülmesi' aslında gerçek bir kavram ve problem de değil. Tarihin çözülecek bir yanı zaten yok...

Sadece anlaşılacak bir yanı var. Anlama ise, zamana yayılmış bir öğrenme, bilgilenme ve idrak süreci gerektiriyor. Gününbirlik devlet kararlarıyla asla sağlanamıyor.

Tarih, çözülmesi gereken bir problem değil, öğrenilmesi algılanması ve idrak edilerek içselleştirilmesi gereken bir yaşanmışlıktır. Aslanan, Türkiye'nin tarihsel gerçekliğinin farkına varmasıdır. Bu da ancak Türkiye'deki demokrasi mücadelesinin gelişmesiyle mümkün olabilecektir. Şu gerçeği bir kez daha özetlemekte yarar var: Türkiye'nin bugün önündeki problem ne 'inkâr' ne de 'ikrar' sorunudur. Türkiye'nin temel sorunu 'irdrak'tır. İdrak sürecinde ise Türkiye'nin ciddi bir şekilde alternatif tarih etüdüne ve bunun için de demokratik bir ortama ihtiyacı var. İdrak sürecini yaşamakta olan bir toplumun bireyelerine inkâr ya da ikrarı siyasal baskılarla ya da yasalarla

TARİHİ AÇMAK VE AŞMAK

14

TO UNLOCK AND TRANSCEND HISTORY

The dispute over history is considered to be the most significant obstacle in Turkey-Armenia relations, seems - for now - unlikely to be a problem the two countries will strike a compromise over in the immediate future. This is quite natural, because perceptions and discourses on both sides have reached a deadlock. Moreover, the real owners of history are not the two states... but the People. Therefore, a solution by the Turkish and Armenian states regarding history would not mean that the Turks and the Armenians have reached a solution. Ultimately, even if states manage to reach a political compromise over history, the compromise between the two communities can not be simply achieved through political decisions. Moral and ethical relationships are necessary, and can only be produced over time. The icebergs that exist between the two societies can only melt with the warmth of the relationships that will be formed. Perceptions on both sides can only change in an environment of contact and dialogue. Therefore, 'solving history' is not actually a real concept, or

a problem. There is nothing to be solved about history anyway... It needs to be understood. And understanding necessitates a process of learning, enlightenment and comprehension, spread out over time. It can never be achieved with save-the-day state decrees.

History is not a problem that needs to be solved, but an experience that has to be learned, perceived, comprehended and internalized. The essential point lies in Turkey becoming aware of its historical reality. And this can only be achieved through the development of the struggle for democracy in Turkey. It is important to summarize the following truth once again: The problem that Turkey faces today is neither a problem of 'denial' or 'acknowledgement'. Turkey's main problem is 'comprehension'. And for the process of comprehension, Turkey seriously needs an alternative study of history and for this, a democratic environment. It is unfair, either through political pressure or laws,

dayatmak haksızlıktır.

Böylesi bir yöntem idrak sürecine indirilecek en büyük darbedir. İdrak edilmemiş bir inkârın veya ikrarın hiç kimseye yararı da yoktur. Bu idrak sürecinin farkında olmayan veya görmezden gelenlerin iç ya da dış dayatmaları, süreci kısaltacağı yerde uzatmaktadır.

Şu yaşanan süreçte, Türkiye'den tarihsel gerçekliği kabul etmesini bekleyenlerin ya da reddetmesini dayatanların, Türk toplumunun güncel gerçekliğini iyi okuyabildikleri söylenemez.

Sonuçta, toplum gerçeği biliyor da inkâr ediyor değil, bildiği gerçeği savunuyor.

Bu toplum daha dünkü 'Susurluk Vakası'nı, toprak altından çıkan 'Hizbullah cesetleri'ni hukuk dilinde tanımlamakta, adlandırmakta ve arkasını getirmekte zorlanırken, 90 yıl önceki bir tarihi nasıl sancı çekmeden algılayabilecek ve adlandırabilecek?

Üstelik de yıllarca bu denli karşı bilgi bombardımanına tutulmuşken.

Evet, tarih ve güncel siyaset arasındaki karmaşık ilişki işte yine karşımızda.

Cümlemiz bir kilitlenmenin varlığını kabul ediyoruz. Ancak şu var ki, bugün Türk-Ermeni ilişkilerine baktığımızda, neyin kilit, neyin anahtar olduğunu da karıştırmış durumdayız.

"Gel önce tarihi çözelim sonra ilişkiye geçelim" diyenlerle, "Gel ilişki kuralım, tarihin çözümünü ilişkinin akışına bırakalım" diyenler karşılıklı olarak inatlaşmış durumda.

Birine göre siyaset kilit, tarih anahtar, diğerine göre tarih kilit, siyaset anahtar.

Bendeniz siyasetin anahtar olduğuna inananlardanım. Ve nedenleri ne olursa olsun tarihin kilidini açmak ve aşmak hepimizin temel görevi.

HRANT DİNK

AGOS

27 MAYIS 2005

MAY 27TH, 2005

to impose denial or acknowledgement upon the individuals of a society who are in the middle of a process of comprehension.

Such a method would be the greatest blow inflicted on the process of comprehension. After all, denial or acknowledgement without comprehension benefits no one. The internal or external impositions of those who are either not aware of or prefer to turn a blind eye to this process of comprehension, extend the duration of the process rather than reducing it.

In the process we are going through, it is impossible to say that, those who expect Turkey to accept historical reality or impose denial on it are reading the current reality of Turkish society well.

After all, it is not that the society knows, or denies the truth; the society is defending the truth it knows. This society has shown difficulty in defining, naming and doing whatever else is necessary in legal terms regarding the 'Susurluk Case' or the unearthed 'Hizbullah corpses', events that have taken place only yesterday. So how is it to effortlessly and painlessly

perceive and define a historical event of 90 years ago? And especially after having been subjected to a bombardment of counter-information for so many years.

Yes, the complex relationship between history and contemporary politics stands before us once again. We all accept the existence of a deadlock. However, there is also the fact that in Turkish-Armenian relations today, we are in a state of confusion over where to find the lock and the key.

There is a dogged standstill between those who say, "Let us sort out history first and then establish relations," and those who say, "Let us establish relations and leave the solution of history to the flow of relations."

For one side, politics is the lock and history the key, and for the other history is the lock and politics the key. I am among those who believe politics is the key. And whatever the motivation, it is a fundamental duty that befalls all of us to unlock and transcend history.

PROJE KOORDİNATÖRÜ
PROJECT COORDINATOR
NAGEHAN USKAN

ARAŞTIRMA KOORDİNATÖRÜ
RESEARCH COORDINATOR
VAHAKN KESHISHIAN

ARAŞTIRMACI
RESEARCHER
SELİN SÖNMEZ

Hrant Dink Vakfı kurulduğu günden itibaren gerçekleştirdiği kültürel miras çalışmaları devam ediyor. 2015'te başlayan *Anadolu'nun Çok Kültürlü Mirasını Ortaya Çıkarmak ve Savunmak* projesi, interaktif bir çevrimiçi harita ile gösterilen kültür varlıkları envanterinin genişletilmesi ve kültürel miras yapılarının yeniden canlandırılması için bir tartışma ortamı yaratmayı amaçlıyor. Bu kapsamda Ocak 2016'te Barcelona Üniversitesi'nden akademisyenlerin katılımıyla düzenlenen 'Belleğin Topoğrafyası: Tecrübeler ve Yöntemler' panelinde kültürel miras ve hafıza çalışmaları alanındaki yeni yaklaşımlar tartışıldı, güncel pratiklerde mekâna dair belleğin canlandırıldığı farklı yöntemler ve yeni yaklaşımlar içeren projeler sunuldu.

Şubat 2016'da Sınır Tanımayan Kültürel Miras (Cultural Heritage without Borders) kurumunun Doğu Avrupa ülkelerindeki temsilcilerinin katılımıyla bir panel düzenlendi. Panelde tarihi ve kültürel değerlere sahip çıkarak, onları tekrar hayata geçirmenin bugün ve gelecek için taşıdığı önem değerlendirildi.

Mart 2016'da Türkiye Kültür Varlıkları Haritası turkiyekulturvarliklari.hrantdink.org çevrimiçi olarak

HAFIZA MEKÂNLARININ YARATICI ŞEKİLDE YENİDEN KULLANIMI PROJESİ

16

ADAPTIVE AND CREATIVE REUSE OF SITES OF MEMORIES PROJECT

DESTEKÇİ
SUPPORTER

Avrupa Birliği
Türkiye Delegasyonu

The Hrant Dink Foundation has been carrying out projects in the field of cultural heritage since its founding. The *Revealing and Advocating the Multi-Cultural Heritage of Anatolia* project, started in 2015, aims to create a platform to discuss the revival of cultural heritage and develop an inventory of cultural assets through an online interactive map.

Within this framework, a panel entitled 'Topographies of Memory: Exchanging Knowledge and Best Practices' took place in January with the participation of academics from Barcelona University. New approaches to cultural heritage preservation and memory studies were discussed, and several projects encompassing new and alternative practices of reviving the memory of particular sites were presented.

Another panel was organized in February with the participation of Cultural Heritage without Borders representatives from Eastern European countries. This panel provided a platform for the discussion of the importance that the protection, preservation, and revitalization of cultural and historical heritage carries for the present and the future.

In March 2016, the Turkey Cultural Heritage Map

faaliyete geçti. Yıl boyunca 17 bin kişi haritadan faydalandı. Bu harita, interaktif bir araştırma aracı olduğu gibi, aynı zamanda bir seyahat arkadaşıdır. Harita, çok kültürlülüğü ve Anadolu'da yaşamış farklı toplulukları görünür kılmak amacıyla Ermeni, Rum, Süryani ve Yahudi kültürel mirasını kayıt altına almaktadır. Kilise, okul, manastır, mezarlık, sinagog ve hastane gibi kamu binaları hakkında bilgi vermektedir. Harita yaklaşık olarak 4.250'si Ermeni, 4.050'si Rum, 675'i Süryani ve 300'ü Yahudi toplumlarına ait olmak üzere yaklaşık 9.250 yapı içeriyor.

Mart 2016'da Avrupa Birliği Delegasyonu desteği ile iki yıl sürecek olan *Haftıza Mekânlarının Yaratıcı Şekilde Yeniden Kullanımı* projesi başladı. Proje kapsamında Kayseri, Adana ve Sivas'ta yerel bileşenlerin katılımıyla Ermeni kültürel mirası araştırılacak.

Bu proje çerçevesindeki ilk saha çalışması Mayıs 2016'da Develi'de yapıldı. Kayseri şehir merkezi ve Develi'de sivil toplum örgütleri, yerel yönetimler, üniversiteler, meslek grupları ve kişilere yönelik toplamda 30 ziyaret gerçekleştirdi. Çok sıcak karşılanan ekibimiz hem sivil toplum örgütleri hem yerel

yönetimlerle iş birliklerini geliştirme fırsatı yakaladı.

İkinci saha gezisi 24 Eylül - 4 Ekim tarihleri arasında Adana'ya düzenlendi. Gezinin amacı, STK'lar, yönetim organları, eğitim kurumları ve bireylerle tanışmak ve iletişim kurmaktır. Ekip, Adana merkezi ve ilçelerinde 12 toplantı yaptı. Gezinin diğer amacı, Türkiye Kültür Varlıkları Haritası için envanter çalışmalarını tamamlamaktır. 15 ilçesi bulunan Adana'nın 12 ilçesinde başlangıçta tespit edilen 64 noktanın 53'ü ziyaret edildi. Ziyaret edilen 53 yerde, 90 mekân tespit edildi.

28 Eylül - 8 Kasım tarihleri arasında Sivas'ta yürütülen araştırmada merkez, Zara, Gürün, Gemerek, Suşehri ve Divriği ilçeleri ziyaret edildi. 18 toplantıda STK'lar, eğitim kurumları ve yerel yönetimlerle görüşüldü. Yapılan görüşmelerin yanı sıra yürütülen envanter çalışmasıyla haritaya güncel bilgi sağlandı. 40 mekân ziyaret edilip bilgileri güncellendi.

Bu saha çalışmalarında elde edilen bilgiler ve tavsiyeler doğrultusunda ilerleyen aşamalarda kurulacak işbirlikleri için ilk adımlar atıldı.

was launched. 17,000 visitors benefited from the resources of the map. The map serves as both an interactive research tool and a travel companion. The map documents Armenian, Greek, Syriac, and Jewish cultural heritage to bring visibility to the multiple cultures and communities of Anatolia. Providing information about public buildings such as churches, schools, monasteries, cemeteries, synagogues, and hospitals, the map contains approximately 9,250 sites, 4,250 of which Armenian, 4,050 Greek, 675 Syriac and 300 Jewish.

The two-year project titled *Adaptive and Creative Reuse of Sites of Memories* was launched in March. Within the scope of the project, research will be carried out about Armenian cultural heritage in Kayseri, Sivas and Adana with the participation of local partners.

The first fieldtrip of the project was carried out in the Develi district in May. More than 30 meetings were conducted with civil society organizations, local governments, universities, professional groups and individuals in Kayseri city center and Develi. The project team was received warmly and had the chance to develop working relationship with the NGO's and the local authorities.

The second fieldtrip was conducted in Adana between 24th September and 4th October and aimed at meeting and establishing contacts with NGO's, government bodies, educational institutions and individuals. 12 meetings were held in central Adana as well as its districts. Yet another objective of the fieldtrip was to continue the inventory mapping of Turkey Cultural Heritage. Of the initial 64 locations, 53 were visited in 12 of Adana's 15 districts. In these 53 locations, 90 sites were identified.

The fieldtrip to Sivas took place between 28th September and 8th November. Visits were conducted to six districts of Sivas, namely Center, Zara, Gürün, Gemerek, Suşehir and Divriği, where 18 meetings were held with NGO's, educational institutions and local government organizations. Parallel to the meetings, site visits were conducted in order to update the database of map. 40 sites were recorded and their data was updated on the map.

The insights and recommendations obtained as a result of this first round of meetings will serve as a stepping stone for the partnerships envisioned for the coming phases of the project.

PROJE KOORDİNATÖRÜ
PROJECT COORDINATOR
KARUN ÖZÇELİK

TARİH VE HAFIZA ARAŞTIRMALARI TEŞVİK FONU

HISTORY AND MEMORY RESEARCH FUND

18

DESTEKÇİ
SUPPORTER

DR. ALPER ÖKTEM

Hrant Dink Vakfı destekçilerinden Dr. Alper Öktem'in girişimi ve katkılarıyla, 2010 yılında hayata geçen *Tarih ve Hafıza Araştırmaları Teşvik Fonu*'nun amacı, planlanmış bir bilimsel çalışma için araştırmacılara burs vermek suretiyle, Türkiye tarihinin zor dönemlerinde gizli kalmış vicdanî ve insanî davranışların araştırılmasını ve gün yüzüne çıkarılmasını sağlamak, 1915'te yaşananların nesiller arası izlerinin, özellikle sorumluluk, vicdan ve adalet kavramları etrafında araştırılmasının önünü açmak, her yıl bu alanda bilimsel çalışma yapan araştırmacıları teşvik etmek ve bu çalışmaların kamuoyuna ulaşmasına katkı sağlamaktır.

Tarih ve Hafıza Araştırmaları Teşvik Fonu'nun 2016 yılı kazananları 11-12 Kasım 2016 tarihlerinde Hrant Dink Vakfı Anarad Hıçutyun Binası Havak Salonu'nda düzenlenen 'Van ve Çevresi Toplumsal, Kültürel ve Ekonomik Tarihi Konferansı'nın Genel Değerlendirme ve Tartışmalar oturumunun başında duyuruldu.

Jürisini Hülya Adak (Sabancı Üniversitesi), Taner Akçam (Clark University), Ayşe Gül Altınay (Sabancı

The History and Memory Research Fund, created with the kind assistance of Dr. Alper Öktem in 2010 aims at promoting and supporting research geared towards revealing scrupulous acts of conscience during the difficult periods of Turkish history; finding people who acted as role models during those times, and through this reflecting a facet of history that has not been adequately researched; enabling research on the transgenerational effects of 1915 (particularly with reference to notions such as responsibility, conscience and justice); encouraging researchers working on the history and memory of 1915, and to make relevant research in this field accessible to the greater public.

The History and Memory Research Fund 2016 grantees were announced at the beginning of the General Evaluation and Discussions session of the Conference on The Social, Cultural and Economic History of Van and the Region held at the Hrant Dink Foundation, Anarad Hıçutyun Building, Havak Hall on 11-12 November 2016.

The Fund's Jury consists of Hülya Adak (Sabancı

Üniversitesi), Ayfer Bartu Candan (Boğaziçi Üniversitesi), Valentina Calzolari (Université de Genève), Edhem Eldem (Boğaziçi Üniversitesi), Deniz Kandiyoti (University of London), Raymond Kévorkian (Université Paris-VIII), Kerem Öktem (University of Graz) ve Arus Yumul'un (İstanbul Bilgi Üniversitesi) oluşturduğu *Tarih ve Hafıza Araştırmaları Teşvik Fonu*, 2016 yılında iki araştırma arasında paylaştırıldı:

- Hazal Halavut, Türk Edebiyatı Felaketi: Failin Edebiyatında Soykırım, Yasa ve Tanıklık
- Bengi Güldoğan & Deanna Cachoian-Schanz: «Çünpüşubanum (Çüngüşabadum)» Reflecting on Absence and Presence, Objects and Archives: (Re)imagining a Shared Unknown Past in Çüngüş [«Çünpüşubanum (Çüngüşabadum)» Yokluk ve Mevcudiyet, Nesnelere ve Arşivler Üzerine Düşünmek: Çüngüş'te Bilinmeyen bir Ortak Geçmiş (Yeniden)Hayal Etmek]

HAZAL HALAVUT

2005 yılında İstanbul Üniversitesi Sosyal Antropoloji bölümünden lisans derecesini aldı, Boğaziçi

Üniversitesi Sosyoloji Bölümü yüksek lisans programına devam etti. 2007 yılında York Üniversitesi'nde Sosyoloji ve Kadın Çalışmaları doktora programına katıldı. 2009-2012 yılları arasında İstanbul Bilgi Üniversitesi'nde Karşılaştırmalı Edebiyat yüksek lisans programını bitirdi. 2012 yılından bu yana Boğaziçi Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı doktora programına devam etmekte.

BENGI GÜLDOĞAN

2008 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi'nde Mimarlık Fakültesi'nde lisansını tamamlayıp, aynı üniversitede Mimarlık Dizaynı yüksek lisans ve doktora programlarını tamamladı. 2014-2016 yılları arasında MEF Üniversitesi'nde araştırma görevlisi oldu.

DEANNA CACHOIAN-SCHANZ

2013 yılında Universita Ca Foscari Venezia'dan Ermeni Dili ve Edebiyatı bölümünde yüksek lisans derecesini aldı. 2014 yılından beri Sabancı Üniversitesi Kültürel Çalışmalar yüksek lisans programına devam ediyor.

University), Taner Akçam (Clark University), Ayşe Gül Altınay (Sabancı University), Ayfer Bartu Candan (Boğaziçi University), Valentina Calzolari (Université de Genève), Edhem Eldem (Boğaziçi University), , Deniz Kandiyoti (University of London), Raymond Kévorkian (Université Paris-VIII), Kerem Öktem (University of Graz), Arus Yumul (Istanbul Bilgi University.)

The History and Memory Research Fund was shared among two researches for the 2016 funding year. The grantees and their projects are:

- Hazal Halavut, Türk Edebiyatı Felaketi: Failin Edebiyatında Soykırım, Yasa ve Tanıklık [Turkish Literature Disaster: Genocide in the Literature of Perpetrator, Law and Testimony]
- Bengi Güldoğan & Deanna Cachoian-Schanz: «Çünpüşubanum (Çüngüşabadum)» Reflecting on Absence and Presence, Objects and Archives: (Re)imagining a Shared Unknown Past in Çüngüş

HAZAL HALAVUT

Hazal Halavut received her BA degree in Social Anthropology at İstanbul University in 2005, and

continued her MA in Sociology at Boğaziçi University. In 2007, she attended the doctoral program of Sociology and Women studies at York University in Toronto. In 2012, she received a MA degree in Comparative Literature from Istanbul Bilgi University. Since 2012, she continues her doctoral studies on Turkish Language and Literature at Boğaziçi University.

BENGI GÜLDOĞAN

Bengi Güldoğan received her BA degree at Istanbul Technical University, Faculty of Architecture in 2008, and her master and PhD degrees in the Architectural Design program. She was a research assistant at MEF University between 2014 and 2016.

DEANNA CACHOIAN-SCHANZ

Deanna Cachoian-Schanz received her MA degree in Armenian Language and Literature from Universita Ca Foscari Venezia in 2013. Since 2014, she is a graduate student in Cultural Studies at Sabancı University.

PROJE KOORDİNATÖRÜ
PROJECT COORDINATOR
KARUN ÖZÇELİK

ANADOLU ERMENİLERİ SÖZLÜ TARİH PROJESİ

**ORAL HISTORY STUDY
ON THE ARMENIANS OF ANATOLIA**

DESTEKÇİ
SUPPORTER

Kingdom of the Netherlands

Bu proje Hollanda Krallığı İstanbul Başkonsolosluğu MATRA ve İnsan Hakları Bölümü desteğiyle hazırlanmıştır. Proje içeriğinin sorumluluğu tamamıyla Hrant Dink Vakfı'na aittir. Hollanda Krallığı İstanbul Başkonsolosluğu'nun görüşlerini yansıtmamaktadır.

This project has been produced with the financial assistance of MATRA and Human Rights Programme. The contents of the project are the sole responsibility of the Hrant Dink Foundation; and can in no way be taken to reflect the views of the Consulate General of the Kingdom of the Netherlands in Istanbul.

2011 yılından bu yana devam eden bu çalışma, Ermeni toplumunun taşıdığı siyasi ve kültürel belleğin izlerini bulmak, kültürel varoluşun sürekliliğini ortaya çıkarmak, Ermeni kimliğine mensup kişilerin kendilerini ve 'ötekiler'i nasıl algıladığını anlamak ve böylelikle Türkiye'de hâlâ yaşamakta olan Ermenilerin içinde bulunduğu gerçekliği, siyasi, kültürel ve tarihsel boyutlarıyla yansıtmak amacını taşıyor. Proje, 2016 yılı Eylül ayında başlayan beşinci dönemine Adana, Kayseri ve Sivas bölgelerine odaklanarak, Hollanda Krallığı İstanbul Başkonsolosluğu MATRA ve İnsan Hakları Bölümü desteğiyle devam ediyor.

Çalışmanın ilk yılında araştırmacı grubun İstanbul ve Anadolu'nun çeşitli şehirlerinde Türkiyeli Ermenilerle gerçekleştirdikleri mülakatlarda 40 kişiyle görüşüldü ve proje yılsonunda *Sessizliğin Sesi- Türkiyeli Ermeniler Konuşuyor* adıyla kitaplaştırıldı. Türkçe ve İngilizce yayımlanan kitabın ardından 2012 yılında Diyarbakır yerelinde odaklanıldı ve İstanbul, Diyarbakır, Lübnan, New York, Los Angeles, New Jersey, Montreal, Toronto

The oral history study on the Armenians of Anatolia, which has been carried out since 2011, aims at finding traces of the political and cultural memory of Armenians, revealing the continuity of cultural existence, finding out how people who belong to the Armenian identity and identify themselves as Armenians perceive themselves and the "Others"; thus, reflecting the "reality" of the Armenians in Turkey with its political, cultural and historical dimensions. The project, which concentrates on Adana, Kayseri and Sivas regions, started its 5th cycle on September 2016 with the support of Consulate General of the Kingdom of the Netherlands, Matra & Human Rights Programme Istanbul.

At the first year of the study, the research group conducted interviews with 40 Turkish Armenians in İstanbul and various Anatolian cities and at the end of the year, this project was compiled into a book titled *The Sounds of Silence - Turkey's Armenians Speak*. After the first book, which was published both in

ve Yerevan'da Diyarbakır kökenli Ermeniler ile yapılan mülakatlar *Sessizliğin Sesi* serisinin ikinci kitabını oluşturdu. 2013 yılında Ankaralı Ermenilerle çalışırken İstanbul, Ankara, Avusturya ve Fransa'da yaşayan Ankara kökenli Ermenilerle mülakatlar gerçekleştirildi. Yılsonunda *Sessizliğin Sesi III-Ankaralı Ermeniler Konuşuyor* kitabı yayımlandı. 2014-2015 döneminde sözlü tarih çalışmaları İzmit Ermenilerini konu aldı ve yapılan mülakatlardan bazıları derlenerek 2015 yılında okuyucuyla buluştu. Hrant Dink Vakfı 2011 yılından bu yana yürüttüğü çalışmada Türkiyeli Ermenilerin hafızasını içeren geniş bir arşiv oluşturmaya devam ediyor.

Sözlü tarih çalışmasının yeni döneminde, her dönem olduğu gibi gönüllü bir araştırma grubu oluşturulacak. Araştırma grubu vakıf bünyesinde düzenlenecek Adana, Kayseri ve Sivas'a dair yerel tarih eğitimlerinin yanı sıra sözlü tarih metodolojisi ve pratik geliştirme eğitimlerine katılma imkânı bulacak. Bu eğitimlerin devamında Adana, Kayseri ve Sivas odaklı olarak,

hâlâ Türkiye'de yaşayan veya Türkiye'den göç etmiş Adana, Kayseri, Sivas kökenli Ermenilerle mülakatlar gerçekleştirilecek.

Ermeni olarak doğup yaşamını Ermeni kimliğiyle sürdürenlerin yanı sıra kimliğini gizleyerek yaşayanlar, Müslümanlaştırılmış Ermeni olarak doğup daha sonra Ermeni kimliğine dönenler ve Müslümanlaştırılmış Ermeni olarak yaşamlarına devam edenlerle yapılacak olan mülakatlar 2017 yılı boyunca devam edecek. Çalışmanın sonunda, yapılan mülakatların bazıları derlenerek *Sessizliğin Sesi* serisinden yayınlanacak.

OSMAN KÖKER ARŞİVİ / ARCHIVE

Turkish and English, in 2012 the project was focused locally on Diyarbakır and *The Sounds of Silence II - Diyarbakır's Armenians Speak* was published, which contains interviews with Armenians with origins from Diyarbakır and living İstanbul, Diyarbakır, Lebanon, New York, Los Angeles, New Jersey, Montreal, Toronto and Yerevan. In 2013, while were focused on the Armenians of Ankara, interviews were conducted in İstanbul, Ankara, Austria and France with Armenians who have Ankara origins. At the end of the year *The Sounds of Silence III - Ankara's Armenians Speak* was published. In 2014/2015 period oral history studies focused on Armenians with origins from İzmit, and in 2015 some of these interviews were published as the fourth book of *Sounds of Silence* series. Since 2001, the Hrant Dink Foundation continues to work on the establishment of a rich archive that preserves the memories of Armenians from Turkey.

During the new phase of the oral history project, just as during the previous years, a volunteer research

group will be formed. They will have the opportunity to participate in trainings on the local history of Adana, Kayseri and Sivas, in addition to oral history methodology seminars and development trainings. The research group will carry out interviews with Armenians living in Turkey or abroad who have origins from Adana, Kayseri, Sivas.

The interviews will continue during 2017 and will target not only those Armenians who were born as and identified as Armenians throughout their lives, but also those living with hidden identities, those who were born as Islamized Armenians and later returned to their Armenian identities and those living on as Islamized Armenians. At the end of this project phase, some of these interviews will be compiled and published as the new volumes of *Sounds of Silence* series.

PROJE KOORDİNATÖRÜ
PROJECT COORDINATOR
KARUN ÖZÇELİK

Hrant Dink Vakfı, 11-12 Kasım tarihlerinde Anarad Hıgutyun Binası Havak Salonu'nda, Fransa Büyükelçiliği, Friedrich Ebert Stiftung Türkiye Temsilcliliği ve Sivil Düşün AB Programı desteğiyle 'Van ve Çevresi Toplumsal, Kültürel ve Ekonomik Tarihi' başlıklı bir uluslararası konferans düzenledi. Yoğun ilgi gören konferans vakfın internet sitesi ve YouTube kanalından canlı olarak yayınlandı. Tebliğ çağrısına 11 ülkeden 45 başvuru ulaşan konferansa, 29 bilim insanı katıldı ve toplam 23 tebliğ sunuldu.

Van ve çevresinin kadim tarihi ile geçmişteki kültürel çeşitliliğini ortaya çıkarmanın günümüzdeki önemine vurgu yapmayı amaçlayan konferans Hrant Dink Vakfı başkanı Raket Dink'in açılış konuşması ile başladı. Günümüzde Van-Vasburagan üzerine bir konferans düzenlemenin gerekliliğinden bahseden Raket Dink, konuşmasına Vanlı din adamı ve âlim Mıgırđıç

VAN VE ÇEVRESİ TOPLUMSAL, KÜLTÜREL VE EKONOMİK TARİHİ KONFERANSI

CONFERENCE ON THE SOCIAL, CULTURAL AND ECONOMIC HISTORY OF
VAN AND THE REGION

DESTEKÇİLER
SUPPORTERS

**FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG**

The Hrant Dink Foundation organised a conference titled "The Social, Cultural and Economic History of Van and the Region" which was held on November 11-12, 2016 in Anarad Hıgutyun Building Havak Hall with the support of the Embassy of France, Friedrich Ebert Stiftung Turkey Office and Sivil Düşün EU Programme. The conference attracted significant interest and was also broadcasted live through the Foundation's website and the Youtube channel. The call for papers had received a total of 45 submissions from 11 countries, and the conference took place with the participation of 29 academics who presented a total of 23 papers.

The conference, which aimed to underline the importance of revealing the ancient history and the cultural diversity of Van and surroundings, started with the opening speech by Raket Dink, the President of the Hrant Dink Foundation. Raket Dink, addressing

Hrimyan'ın sözleriyle son verdi.

Açılış tebliğini sunan Yektan Türkyılmaz 'Van/ Vasburagan'ın Tarihini ve Hatırlanmasını Neden Tekrar Düşünmeliyiz?' başlıklı konuşmasında Van-Vasburagan'ın farklı boyutlarıyla tarihsel önemine vurgu yaparken, bu bölgenin Ermenilerin politik tarihi içerisinde farklı bir özneleşme deneyimine denk düştüğünü öne sürdü.

Raymond Kevorkian'ın başkanlığını yaptığı 'Van 1915: Tarihyazımına Yeniden Bakmak' başlıklı oturumun ilk konuşmacısı olan Ronald Suny, konuşmasında Ermeni Soykırımı'nı özellikle 1. Dünya Savaşı sürecinde Osmanlı-Rus ilişkileri bağlamında ele aldı. Oturumun ikinci sunumunu gerçekleştiren Hilmar Kaiser, 1915 Soykırım'ı sırasında Osmanlı vilayetlerinin bazılarının merkezi yönetimin kararlarına karşı geldiklerini belirtirken, 1915 katliamlarını bir soykırıma dönüştüren

sürecin Sarıkamış yenilgisi ile başladığını ifade etti. İlk oturumun son sunumunu gerçekleştiren Mikael Nichanian ise konuşmasında 1915 dönemi Van ve çevresine dair üretilen tarih yazımını geçmişten günümüze analiz ederken, Van'da yaşanan olayların soykırım sürecini anlamak için kilit bir öneme sahip olduğunu belirtti.

Ayhan Aktar'ın başkanlığında yapılan 'Kurtulanların Anlatıları ve Maddi Kalıntılar' başlıklı ikinci oturumun ilk konuşmacısı Richard Hovannissian yıllardır öğrencileri ile birlikte soykırımdan kurtulanların hikâyelerini derledikleri sözlü tarih çalışmalarının önemli bir kısmının Van ve çevresine dair hikâyelerden oluştuğunu ifade ederken bu bölgeye dair aktarılan hafızanın diğer bölgelerle farklılığına değindi. Kendisinden sonra söz alan David Leupold Ermenistan ve Türkiye'de yıllar boyunca sürdürdüğü saha çalışmasında Van bölgesinin

the necessity of such a conference today about Van-Vasburagan concluded her speech by quoting a Van-born savant and religious leader Mıgırdiç Hrimyan.

While delivering the keynote speech titled "Why Should We Rethink the History and Memory of Van/ Vasburagan?", Yektan Türkyılmaz underlined the historical importance of Van-Vasburagan with its various layers. Türkyılmaz also suggested, that meantime the region was suited for an experience to a different subjection of the Armenians in their political history.

The first speaker of the panel "Revisiting Historiography of Van 1915," chaired by Raymond Kevorkian, was Ronald Suny. Suny approached the Armenian Genocide from the perspective of Ottoman-Russian relations during the World War I. Hilmar Kaiser, the second panelist, highlighted that during the

1915 Genocide, some of the Ottoman provinces opposed the decisions of the central authority, and argued that the transformation of massacres into genocide started with the defeat of Sarıkamış. In the last presentation of the first session, Mikael Nichanian analyzed the historiography on Van and its surroundings in the period of 1915 and argued that the events which took place in Van are crucial for understanding the course of the genocide.

The second session, "Survivors' Accounts and Material Remains" chaired by Ayhan Aktar started with the presentation of Richard Hovannissian. Hovannissian mentioned that a significant part of the oral history materials that he and his students has been collecting from the genocide survivors over the years belongs to Van and its surroundings, and that the memory of Van differs from that of other regions. Subsequently, David

etnografik haritası içerisinde Yezidilerin kültürel ve demografik varlığını ortaya koydu. Burçin Gerçek, sunumunda Van ve Erciş bölgesinde soykırım sürecinde üç kurtarma hikâyesinin tarihsel gerçekliğine dair arşiv kayıtlarında yapmış olduğu çalışmayı aktardı. İkinci oturumun son sunumunu gerçekleştiren Anoush Tamar Suni Van Ermeni toplumundan geriye kalanların nasıl süregiden bir şiddet ve yıkım pratiğine maruz kaldığını örnekler üzerinden açıkladı.

Hülya Adak'ın yönettiği 'Dönüşüm ve Çatışmalar' başlıklı üçüncü oturumun ilk konuşmacısı Suavi Aydın 19. yüzyılda Van ve çevresindeki aşiret yapılarından ve Ermenilerin aşiretler ile ilişkilerinden bahsetti. Ardından Şeyhmus Bingül, Tanzimat döneminde Van ve çevresinde aşiretleri kontrol altına alma politikaları bağlamında uygulanan iskân politikalarının yol açtığı sonuçlara değinirken Mehmet Polatel Van'ın

demografik yapısında ciddi bir dönüşüme neden olan Hamidiye Alayları'nın yaptığı katliamlar ve bunların bölgedeki Ermeni varlığına olumsuz etkileri üzerine bir sunum yaptı.

'Topluluklar Arası İlişkiler: Ermeniler, Süryaniler ve Kürtler' başlıklı ilk günün son oturumunu Kerem Öktem yönetti. Bu oturumda David Gaunt Osmanlı'nın son dönemindeki nüfus politikaları kapsamında Hakkâri bölgesinde Süryanilerin maruz kaldıkları etnik pratiklerinden bahsetti. Oturumun devamında söz alan Jelle Verheij, Van bölgesinin önemli yerleşim yerlerinden olan Moks/Bahçesaray'ın tarihine dair ilgi çekici bir sunum yaptı. Konferansın ilk günü Nicholas Al-Jeloo'nun Osmanlı'daki Tımar sistemi sonucu Van'da yaşayan ancak tarih çalışmalarında çok fazla yer verilmeyen Süryani toplulukların tarihine dair sunumu ile son buldu.

Leupold presented about the cultural and demographic presence of Yezidis on the ethnographic map of the Van province, which he compiled after his long fieldwork in Armenia and Turkey. In the same session, Burçin Gerçek spoke about her archival research that focuses on the historical reality of three stories of salvation during the genocide in Van and Erciş. In the last presentation of the second session, Anoush Tamar Suni, through examples from her field work in Van, explained how the remaining part of the Armenian community is still being exposed to ongoing violence and destruction.

Suavi Aydın made the first presentation of the third panel titled "Transformation and Conflicts", under the moderation of Hülya Adak. Aydın mentioned about the tribe structures and the relations of Armenians with these tribes in the 19th century Van. The second

speaker of the session, Şeyhmus Bingül pointed out the consequences of the settlement policies, which were enforced to control the tribes in Van and the region during the Tanzimat era. Mehmet Polatel's presentation was focused on the massacres performed by Hamidiye Regiments, which caused a serious change in the demographic structure of Van, and their negative effects on the Armenian community.

Kerem Öktem chaired the last panel of the day, titled "Intercommunal Relations: Armenians, Assyrians and Kurds". David Gaunt, the first panelist of this session, talked about the late Ottoman population policies and the resulting ethnic practices that Assyrians were exposed in Hakkari. Subsequently, Jelle Verheij gave an interesting presentation about the history of Moks/Bahçesaray, an important residential area in Van. The first day of the conference concluded after Nicholas Al-

Konferansın ikinci günü Ayşe Soysal'ın başkanlığını yaptığı 'Van'daki Misyonerler' başlıklı oturumla başladı. Oturumun ilk sunumunda Barbara Merguerian, Van ve çevresinde 19. yüzyılın son çeyreğinden itibaren Amerikan Misyonunun faaliyetlerinden ve Amerikan misyonu kaynaklarına dayanarak bölgede yaşanan kıyımlardan bahsetti. Hayk Martirosyan ise Alman misyonerlerin kaynaklarına dayanarak 20. yüzyılın başında Van bölgesinde Alman misyonerlerin eğitim ve din faaliyetlerine dair ayrıntılı bir sunum yaptı. Martirosyan özellikle 1896 yılında ilk adımları atılan bu eğitim faaliyetlerinin 10 yıl içerisinde nasıl özerk bir konuma ulaştığını ve yılda ortalama 300 öğrenci mezun eden kurumlar haline gelmişken 1915 ile birlikte faaliyetlerinin nasıl son bulduğunu paylaştı.

Ronald Suny'nin başkanlığında gerçekleşen 'Afetler ve Felaketler' başlıklı ikinci oturumda ilk olarak Özge

Ertem söz aldı. Ertem sunumunda 19. yüzyılın son çeyreğinde Van'daki kıyımların bir diğer yüzü olarak Ermenilerin yaşadıkları kıtlık, yoksulluk ve bunun için kurulan yardım komitelerine yer verdi. İkinci sunumu yapan Vazken Davidian 19. yüzyılın sonunda İstanbullu Ermeni ressamların eserlerinde yer verdikleri Van'lı dilenci figürlerinin dönemin sosyal ve politik koşullarını nasıl yansıttığını ele aldı. İkinci oturumun son konuşmacısı Emre Can Dağlıoğlu ise 19. yüzyılda Ahtamar Ermeni Katolikosluğunun son patriği olarak görev yapan III. Khaçadur'un bölgedeki katliamlara dair kaleme aldığı rapor ekseninde 1915 öncesinde meydana gelen bu felaketlerin soykırımın gölgesinde kalmış ancak incelenmeye değer olgular olduğundan bahsetti.

Konferansın son oturumu Ayşe Gül Altınay'ın başkanlığında 'Tarih, Hafıza, Mekân' başlığı ile yapıldı.

Jeloo's presentation about the history of unrepresented Assyrians who were living in Van as a result of the Timar system in Ottoman.

The first panel of the second day of the conference, titled "Missionaries in Van" was chaired by Ayşe Soysal. Barbara Merguerian talked about the American missionary activities starting in the late 19th century, as well as discussed the massacres in Van and its surrounding areas basing on American missionary archives. Afterwards, Hayk Martirosyan gave a detailed presentation about the educational and religious activities of the German missionaries in early 20th century Van, based on German sources. Martirosyan especially focused on how these activities, which started in 1896, reached an autonomous position within 10 years, having around 300 graduates annually, and how these activities came to a halt in 1915.

The sixth panel titled "Calamities and Disasters" was chaired by Ronald Suny and started with the presentation of Özge Ertem titled "From Kadıköy to the Villages of Van: Famine in Van and the Central Relief Committee (1880-1885)." Vazken Davidian, during his presentation titled "Representing Plunder, Famine and Destitution: The Figure of the Beggar from Van in Late 19th Century Constantinople Painting" discussed how art was reflecting the social and political state of the era.

During the last presentation of the panel, Emre Can Dağlıoğlu, basing on the report of the last Patriarch of Aghtamar Khatchadur III, discussed the need to study the catastrophes which took place in the 19th century and which are overshadowed by 1915.

The last session of the conference titled "History, Memory, Place" was chaired by Ayşe Gül Altınay. Sedat Ulugana presented the rich cultural and social

İlk sunumu yapan Sedat Ulugana, Van Gölü'nün kuzeyinde yer alan Filistan'ın 1915 öncesindeki zengin kültürel ve sosyal yaşamını, dönemin kaynaklarından hareketle aktardı. Sonrasında söz alan Mustafa Çelebi sözlü tarih çalışmalarına dayanan sunumunda, Ermenilerin 1915 öncesinde Van'ın Erciş bölgesinde *Gola Fıraqa* gölü civarındaki gündelik yaşamlarına ve mimari eserlerine değindi. Oturumun son konuşmacısı Marlene Schafers ise sunumunda geçmişte Van'da yaşanan şiddetin günümüze nasıl etki ettiğine dair 2011-2012 yılları arasında Van'da gerçekleştirdiği saha çalışmalarından hareketle Kürtler ve Ermeniler arasındaki ortak bir mağduriyet anlayışının günümüzdeki toplumsal ilişkileri nasıl belirlediğini analiz etti.

Konferans iki günlük yoğun programın ardından Ayhan Aktar'ın yönetiminde Genel Değerlendirme ve

Tartışmalar paneliyle tamamlandı. Aktar, konferans boyunca eksik kaldığını düşündüğü bir nokta olarak 1. Dünya Savaşının sonunda Rus İşgali sırasında bölgede yaşanan felaketi Yaşar Kemal'in sözleri ile edebiyatın dili üzerinden aktardı. Aktar'ın çizmiş olduğu genel resmin ardından katılımcılar arasından söz alan Yektan Türkyılmaz, Ronald Suny, Sedat Ulugana gibi isimlerin katkılarıyla konferans sona erdi.

life of Filistan, a settlement to the north of Lake Van prior to 1915, based on the sources of that time. Afterwards, Mustafa Çelebi discussed the daily life and the architectural heritage of Armenians in localities of the lake Gola Fıraqa situated in Erciş region of Van prior to 1915, basing on oral history studies. During the last presentation of the session, based on her field studies in Van between 2011 and 2012, Marlene Schafers analyzed the continued impact of the violence inflicted in Van as well as the effects of the perception of shared victimhood between Armenians and Kurds on their modern-day social interrelations.

The conference ended with the "General Evaluation and Discussions" session moderated by Ayhan Aktar. By quoting the author Yaşar Kemal, Aktar referred to the disaster which occurred in the region during the Russian occupation at the end of First World

War - a subject which in his opinion was lacking in the conference program. After Aktar's remarks, the conference concluded with contributions from Yektan Türkyılmaz, Ronald Suny and Sedat Ulugana.

HRANT DİNK VAKFI
VAN VE ÇEVRESİ
TOPLUMSAL, KÜLTÜREL VE
EKONOMİK TARİHİ

ՎԱՆԻ ԵՒ ՇՐՋԱԿԱՅՔԻ
ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ, ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԵՒ
ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՒՆԸ

DİROKA CIVAKİ,
ÇANDÎ Û ABORÎ YA
WANÊ Û DERDORA WÊ
THE SOCIAL, CULTURAL AND
ECONOMIC HISTORY OF
VAN AND THE REGION

11-12 KASIM 2016

HRANT DİNK VAKFI
ANARAD HIÇUTYUN BİNASI - HAVAK SALONU

PAPA RONCALLI SOKAĞI, 128 - HARBİYE

İSTANBUL

www.hrantdink.org

Konferans, Hrant Dink Vakfı'nın internet sitesinden ve YouTube kanalından
İngilizce ve Türkçe, canlı olarak yayınlanacaktır.

KONFERANS İLANI
CONFERENCE POSTER

PROJE KOORDİNATÖRÜ
PROJECT COORDINATOR
KARUN ÖZÇELİK

Hrant Dink Vakfı ve Hamazkayin Ermeni Eğitim ve Kültür Birliği'nin, Calouste Gulbenkian Vakfı ve İstanbul İsveç Başkonsolosluğu'nun desteği ile 7-8 Ekim 2016 tarihlerinde İstanbul'da düzenlediği '21. Yüzyılda Ermeni Kimliğine Eleştirel Yaklaşımlar: Kırılğanlık, Direnç ve Dönüşüm' başlıklı akademik konferans, Anarad Hığutyun Binası Havak Salonu'nda yapıldı. İki gün süren ve günde 140 kişinin katıldığı konferans, ilgiyle izlendi.

Hrant Dink Vakfı Başkanı Raket Dink ve Hamazkayin Ermeni Eğitim ve Kültür Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Meguerditch Meguerditchian'ın açılış konuşmalarını yaptığı konferansta Ermeni kimliğine yönelik farklı yaklaşımlar, yeni disiplinlerarası çalışmalarla irdelendi. Konferans süresince 9 panelde Türkiye, Ermenistan ve farklı ülkelerden 41 konuşmacı 31 sunum yaptı. Sunumlar, konferansın bilimsel kurulu tarafından, tebliğ çağrısına gelen 19 ülkeden 79 başvuru içinden özenle seçildi.

21. YÜZYILDA ERMENİ KİMLİĞİNE ELEŞTİREL YAKLAŞIMLAR: KIRILGANLIK, DİRENÇ VE DÖNÜŞÜM KONFERANSI

28

CRITICAL APPROACHES TO ARMENIAN IDENTITY IN THE 21ST CENTURY: VULNERABILITY, RESILIENCE, AND TRANSFORMATION" CONFERENCE

DESTEKÇİLER
SUPPORTERS

 CALOUSTE GULBENKIAN
FOUNDATION

The Hrant Dink Foundation and the Hamazkayin Armenian Educational and Cultural Society organized an international conference entitled 'Critical Approaches to Armenian Identity in the 21st Century: Fragility, Resilience and Transformation' with the support of the Calouste Gulbenkian Foundation and the Swedish Consulate in Istanbul. The conference took place on October 7-8, 2016 in Hrant Dink Foundation's Anarad Hığutyun Building, Havak Hall. The two-day conference hosted about 140 attendees per day and attracted a great deal of attention.

Raket Dink, the President of the Hrant Dink Foundation, and Meguerditch Meguerditchian, the Head of the Central Executive Committee of the Hamazkayin Armenian Educational and Cultural Society made the opening speeches of the conference, where different approaches to the Armenian identity were examined from an interdisciplinary point of view. The

Konferans Khachig Tölölyan'ın 'Çağdaş Söylemde Kimlikler Açmazı' adlı açılış tebliği ile başladı. Hratch Tchilingirian ve Razmik Panossian'ın sunumlarının yer aldığı 'Kavramsal Tartışmalar' başlıklı birinci oturumun başkanı Meguerditch Meguerditchian'dı.

'Soykırım Sonrası Tezahürler' başlıklı ikinci paneli Melissa Bilal yönetti. Bu bölümde Mehmet Karasu, Deanna Cachoian-Schanzi, Bellek ve Kültür Sosyolojisi Çalışmaları Derneği üyeleri Öykü Gürpınar, Barış Şannan ve Anita Toutikian sunum yaptılar.

Hratch Tchilingirian'ın başkanlığındaki 'Diaspora Kimlikleri ve Zaman-Mekânsal Boyutları – I' başlıklı oturumda sunumları Harout Ekmanian, Elli Ponomareva ve Maral Kurkjian yaptılar.

Yemek arasından sonra yapılan 'Diaspora Kimlikleri ve Zaman-Mekânsal Boyutları – II' oturumunu Ferhat Kentel yönetti, Carel Bertram, Rubina Peroomian, Konrad Siekierski ve Anna Ohannesian-Charpin araştırmalarını

sundu. 'Ulusal Kimlik Olarak "Ermeni"' başlıklı beşinci oturumu Ardaşes Margosyan yönetti. Konferansın ilk günü, Suren Danielyan, Harutyun Marutyan ve Rouben Galichian'ın sunumları ile son buldu.

Konferansın ikinci günü Aras Ergüneş tarafından yönetilen 'Ermeni Kimliğinin Dinî Sınırları' konulu oturum ile başladı. Bu oturumda Christopher Nicholas Shekilan, Arda J. Melkonian ve Anatolii Tokmancev araştırmalarını sundular.

'Türkiye'de Ermeniler – I' başlıklı ikinci panelde, Hrag Papazian, Emre Can Dağlıoğlu ve Ararat Şekeryan'ın sunumları yer aldı. Ohannes Kılıçdağ'ının yönettiği oturum, soru cevap bölümü ve katılımcıların katkılarıyla son buldu.

Konferansın sekizinci oturumu olan 'Türkiye'de Ermeniler – II' Hülya Adak'ın başkanlığında, Mehtap Tosun, Pınar Karakılıç ve Eden Naby'nin sunumları ile gerçekleşti.

two-day conference featured 9 panel sessions and 31 presentations, and hosted 41 speakers from Turkey, Armenia and abroad. The presentations were carefully chosen by the conference Scientific Committee following the call for papers, which received 79 submissions from 19 countries.

The conference began with the keynote speech of Khachig Tölölyan, entitled by the "The Dilemma of Identities in Contemporary Discourse".

In the first session titled 'Conceptual Discussions', Hratch Tchilingirian and Razmik Panossian gave their presentations under the moderation of Meguerditch Meguerditchian.

The second session titled 'Post-Genocide Manifestations' was held with the moderation of Melissa Bilal. In this session; Mehmet Karasu, Deanna Cachoian-Schanz, the members of Association for the Study of Sociology of Memory and Culture Öykü

Gürpınar and Barış Şannan, and Anita Toutikian gave presentations.

Hratch Tchilingirian took the chair of the third panel titled 'Identity of Diaspora and Time-Spatial Dimensions I' that started after lunch. Harout Ekmanian, Elli Ponomareva and Maral Kurkjian gave presentations at this session.

The fourth session by the title of "Diaspora Identities and Time-Spatial Dimensions II" was held under the moderation of Ferhat Kentel. Carel Bertram, Rubina Peroomian, Konrad Siekierski and Anna Ohannesian-Charpin presented their research in this panel.

Ardaşes Margosyan took up the chair of the fifth and last session which was titled 'Armenian as National Identity'. The opening day concluded with the interesting presentations by Suren Danielyan, Harutyun Marutyan and Rouben Galichian.

'Edebiyatta Kimliğin Temsili' başlıklı dokuzuncu oturumu Rubina Peroomian yönetti; Murat Cankara, Nareg Seferian, Arto Vaun ve Siranush Dvoyan sunum yaptı.

'Güncel Pratikler, Gelecek Yönelimleri' başlıklı kapanış forumu Karin Karakaşlı'nın başkanlığında yapıldı. Karakaşlı, katılımcılara *Ermeni kimliğinin karşı karşıya kaldığı engeller ve tehditler nelerdir?* sorusunu yöneltti. Razmik Panossian, Arus Yumul, Silva Kuyumcuyan ve Vatche Papazian, Ermeni kimliğinin önündeki güncel tehditler ve olasılıklar hakkında görüşlerini dile getirdi. Soru ve cevap bölümünün ardından konferans kapanış forumu ile son buldu.

Konferans sırasında Ermenice, İngilizce ve Türkçe eş zamanlı çeviri yapıldı. Üç dilde yapılan video kayıtları, vakfın web sitesinde yayınlandı.

The second day of the conference began with the sixth panel titled 'Religious Borders of Armenian Identity' by the moderation of Aras Ergüneş. Christopher Nicholas Shekilian, Arda J. Melkonian and Anatolii Tokmancev presented their research results in this session.

Hrag Papazian, Emre Can Dağlıoğlu and Ararat Şekeryan took the floor in the seventh session titled "Armenians in Turkey - I" under the moderation of Ohannes Kılıçdağı. The session ended with questions and contributions from participants.

Hülya Adak chaired the eighth panel of the conference, which was titled 'Armenians in Turkey II'. In this session, Mehtap Tosun, Pınar Karakılçık and Eden Naby gave presentations.

Rubina Peroomian took up the chair of the last session, 'Representation of Identity in Literature'. Murat Cankara, Nareg Seferian, Arto Vaun, and Siranush Dvoyan gave the last presentations of the conference.

At the end of the conference, Karin Karakaşlı undertook the moderation of the closing forum titled 'Current Practices, Future Directions'. Karakaşlı asked the speakers of the closing forum to reflect on the obstacles and threats that the Armenian identity faces today. In the forum, Razmik Panossian, Arus Yumul, Silva Kuyumcuyan and Vatche Papazian expressed their views on the obstacles, threats, and possibilities of Armenian identity today.

The conference concluded with the question and responses section of the closing forum.

Simultaneous translation in Turkish-English-Armenian was provided and video recordings were done in all three languages. The recordings are uploaded on the website of the Hrant Dink Foundation.

HRANT DİNK VAKFI
**21. YÜZYILDA ERMENİ KİMLİĞİNE
ELEŞTİREL YAKLAŞIMLAR:
KIRILGANLIK, DİRENÇ
VE DÖNÜŞÜM**

**ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԻՆՔՆՈՒԹԵԱՆ
ՔՆՆԱԿԱՆ ՄՕՏԵՑՈՒՄՆԵՐ 21-ՐԴ ԴԱՐՈՒՆ
ԽՈՑԵԼԻՈՒԹԻՒՆ, ԱՌԱՋԳԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ
ԵՒ ՓՈԽԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ**

**CRITICAL APPROACHES
TO ARMENIAN IDENTITY IN THE 21ST CENTURY:
VULNERABILITY, RESILIENCE
AND TRANSFORMATION**

7-8 EKİM 2016

HRANT DİNK VAKFI

ANARAD HIĞUTYUN BİNASI - HAVAK SALONU

PAPA RONCALLI SOKAĞI, 128 - HARBİYE

İSTANBUL

www.hrantdink.org

Konferans videolarına Ermenice, İngilizce ve Türkçe olarak,
14.10.2016 tarihinden itibaren Hrant Dink Vakfı'nın internet sitesinden ve
YouTube kanalından ulaşabilirsiniz.

CALOUSTE GULBENKIAN
FOUNDATION

KONFERANS İLANI
CONFERENCE POSTER

ÇOCUĞUN EN TEMEL HAKKI OLAN EĞİTİM, HRANT DİNK VAKFI'NIN BÜYÜK ÖNEM VERDİĞİ ALANLARDAN BİRİDİR. HER ÇOCUĞUN EŞİT OLARAK YARARLANMASI GEREKEN BU HAK, SORGULAYICI, YARATICI BİREYLERİN YETİŞEBİLECEĞİ ŞEKİLDE UFUK AÇICI OLMALIDIR. VAKIF, BU ALANDA ÖZELLİKLE AYRIMCILIĞA KARŞI BİR EĞİTİM SİYASETİNİN BENİMSENİP, TÜM FARKLILIKLARIN TEŞVİK EDİLDİĞİ, ÇOĞALTILDIĞI VE YAŞANDIĞI BİR EĞİTİM SİSTEMİ İÇİN MÜCADELE EDER. DERS

EDUCATION IS ONE OF THE BASIC RIGHTS' OF CHILDREN AND A FIELD CONSIDERED OF GREAT IMPORTANCE BY THE HRANT DINK FOUNDATION. EVERY CHILD SHOULD BE ABLE TO EXERCISE THIS RIGHT, AND EDUCATION SHOULD BE INSPIRING AND STIMULATING, RAISING INQUISITIVE AND CREATIVE INDIVIDUALS. THE FOUNDATION IS COMMITTED TO THE ESTABLISHMENT OF A SYSTEM OF EDUCATION WHERE A SYSTEM AGAINST DISCRIMINATION HAS BEEN ADOPTED AND ALL DIFFERENCES

Batı, çokkültürlülükle gerçek anlamda henüz yeni tanışıyor. Çeşnilikte en farklı kültürlere sahip Amerika'nın geçmişi dahi sadece iki asırlık. Avrupa ise 'öteki ile birlikte yaşama'yı deyim yerindeyse laboratuvarında deney yapı yapı üretiyor. Köklü bir çokkültürlü yaşam geleneği olmadığı için de bizim için sıradan(!) sayılan türban gibi bir konuda apışıp kalıyor, ne yapacağını şaşırıyor. Fransa tipik bir örnek. Dini simgelerin okullarda kullanılmamasına yönelik yasanın kabulünde yaşanan sancı halen kıvrandırıyor. Ama adamlara bir diyecek yok çünkü tecrübeleri olmasa da tekkültürlülüğten çokkültürlülüğe, teklikten birliğe doğru iyiniyetle gün geçtikçe daha iyisini beceriyorlar. Bizde ise tecrübe var, lakin niyet yok.

Çokkültürlülük kavramına antipati duyan çevrelerimiz hayli kaygılı. En büyük kaygıları da, ön plana çıkmaları halinde farklılıkların giderek fıkralaşması ve birliğimizin, bütünlüğümüzün bozulması. Birliğimizle, bütünlüğümüzle örtülmeye çalışılan ise

aslında tekliğimiz.

Hani "Ne mozaiği lan, mermer" deyişi vardı ya... İşte o. Böyle olmasına rağmen. "Bizde çokkültürlülük zaten var, yenisine ne gerek var ki" tavrından da bir gıdım taviz verdiğimiz yok.

Rivayete göre bir zamanlar birarada yaşama muhabbetimiz o denli güçlüymüş ki farklılıklarımızı fıkralaştırır, birbirimizle oynaşmışız. Yan yana geldik mi bir Türk, bir Kürt, bir Ermeni, bir Yahudi, bir Rum, gayrı tutmayın bizi gitsin. "Kürt, Türk bir de Ermeni üç arkadaş yolda gidiyorlarmış..." diye başlarmışız birbirimizi 'Ti'ye alacak denli atışmaya, sevişmeye. Hey gidi günler hey... Farklılığımıza kızacağımıza, farklılığımızla eğlenirmişiz. Farklılığı eğlenceye dönüştürmek... İnsanoğlunun uygarlaşmasının gerçek göstergesi belki de bu. Ama sonra... Gün gelmiş, birbirimizden korkmuş, fıkralarımızı dahi anlatamaz olmuşuz. 'Tek'lik adına birçok zenginliğimizi yitirdiğimiz gibi

FARKLI LAŞSAK DA FIKRALAŞSAK

34

CREATING ANECDOTES BASED ON OUR DIFFERENCES

The West has only recently been introduced to multiculturalism in the real sense. Even the United States of America, who has the widest variety in flavours when it comes to culture, is only two hundred years old.

On the other hand, the experience of 'living with the other' in Europe is produced, so to speak, by laboratory experiments.

And since it does not have a deep-rooted tradition of multicultural life, Europe is often left baffled on issues such as the headscarf, which we consider matter-of-fact (!), and does not know what to do.

France is a typical example. The throes of pain suffered during the approval of the law regarding the prohibition of religious symbols in schools are still being felt.

But it is impossible to condemn them for this, because despite their lack of experience, they manage to improve their stance by the day in their transition from mono-culturalism to multi-culturalism, from isolation to inclusion.

As for us, we have the experience, but not the intention.

Those who dislike the concept of multiculturalism

are quite worried. And their greatest worry is this: if our differences are emphasized, they will turn into anecdote and jokes, and then, our unity and integrity as a nation will be damaged.

What is trying to be covered up with the concepts of unity and integrity are in actual fact is the claim for homogeneity.

You remember the words, "Who dare says we (Turkey) resemble(s) a mosaic, we are like marble and nothing else"... That's the claim.

Despite of this, we do not compromise one iota from the stance that proclaims "We already have multiculturalism, why do we need a new version."

The story goes that, once our fondness for living together was so strong that we used to create anecdotes and stories from our differences, and pull each other's legs telling them.

A Turk, a Kurd, an Armenian, a Jew, a Greek, once we got together, there would be no holding us back.

"Three friends, a Kurd, a Turk and an Armenian, were walking along the street..." we used to start off, teasing each other, playing with each other. Those

neşemizi de kaybetmişiz.

Tekrar o günlerimizi yakalayabilir miyiz?

Yakalamak için nereden başlamalıyız?

'Siyaset, politika' gibi ürkütücü lafları bıraksak da eğitimden mi başlasak yoksa?

Farklılıklarımızı hiç çıkmamacasına belleğimize kazıyacak ders üniteleri, araştırma konuları mı koysak ders kitaplarımıza?

Belki de en iyisi alfabeden başlamak.

"Ali topu Veli'ye at"ın yanına bir de "Ali topu Hagop'a at"ı eklemek.

Beyoğlu gazetesinin azınlıkları buluşturan bir toplantısında da sormuştum bu soruları, orada da yinelemiştim önerilerimi.

Apoyevmatini gazetesinin Genel Yayın Yönetmeni Mihail Vasiliadis dostum, espriyle takıldı bu "Ali Topu Hagop'a at" sloganına.

"Vallahi başına iş açacak laf ediyorsun" diyerek esprisini patlattı.

"Ali topu at diyorsun ama ya bu topu Ali bir başka top anlar da askere gittiğinde topu ele geçirdiğinde Hagop'a nişanlarsa ne olacak? Bana ilkokulda böyle öğretiler demez mi?"

Gülüştük bir iyice.

İçimden "İşte bu" diyordum "İşte bu".

Bir farklının diğerine endeksli travmatik ya da paranoyak ruh halinin hangi boyutlarda gezinebileceğini gösterse de, yakalamamız gereken birliktelik işte bu.

Farklılıklarımızı fıkralaştırmak...

HRANT DİNK

AGOS

4 HAZİRAN 2004

JUNE 4TH, 2004

were the days. Instead of losing our temper over our differences, we used to entertain ourselves with them. To transform difference into entertainment... This might be the true sign of human civilization.

But then... A day came when we began to fear each other, and could not even tell each other our jokes and stories.

We did not only lose many of our richness in the name of 'homogeneity', but we lost our joy as well.

Can we recapture those days?

Where should we begin to capture them?

Should we perhaps leave chilling words like 'politics' aside and begin with education?

Should we introduce course units, research topics to our school books that will inscribe our differences in our memory for good?

Perhaps it is best to begin with the alphabet book.

To add, next to "Ali, throw the ball to Veli," another sentence that says, "Ali throw the ball to Hagop."

I once asked these questions, and repeated my proposals at a meeting organized by Beyoğlu newspaper that brought together minorities.

My friend Mihail Vasiliadis, the editor-in-chief of the Apoyevmatini newspaper, pulled my leg about my proposal including the slogan "Ali, throw the ball to Hagop."

"You're honestly going to get yourself into trouble," he joked.

"You say, Ali throw the ball, but what if Ali misunderstands what you mean by ball (the word for ball and cannon/cannonball are the same in Turkish) and targets the cannon towards Hagop when he is doing his military service? Will he not justify his action by saying, well, that's what they taught me in primary school?"

We had a good laugh.

"This is exactly what I mean," I said to myself, "This is it."

Although it also shows the extent of the traumatic or paranoid mood of a different individual, a mood linked to the mood of another different individual, this is the togetherness we have to capture.

To create anecdotes based on our differences...

PROJE EKİBİ

PROJECT TEAM

ERTUNÇ ARAS ERGÜNEŞ
VAHAKN KESHISHIAN

EĞİTMENLER

EDUCATOR

SEVAN DEĞİRMENCİOĞLU
SARİN AKBAŞ

BATI ERMENİCESİ DİL VE KÜLTÜR PROGRAMI

WESTERN ARMENIAN LANGUAGE AND CULTURE

DESTEKÇİ

SUPPORTER

CALOUSTE GULBENKIAN
FOUNDATION
ARMENIAN COMMUNITIES

Batı Ermenicesi Dil ve Kültür Kursları Yaz Programı 11 Temmuz – 12 Ağustos 2016 tarihlerinde yapıldı. Dil kursları üç seviyede verildi. 22 öğrenci kurslara kayıt oldu, bunların 5'i yarı burslu, 2'si tam burslu olarak kabul edildi. Sarin Akbaş'ın yeni başlayanlar sınıfına 10 kişi, Sevan Değirmenciyan'ın orta seviye grubuna 7 kişi katıldı. Nareg Seferian, üçüncü seviyedeki 2 kişiye eğitim verdi.

Kültür programında 20 seminer ile 8 tur ve atölye yapıldı. Bu faaliyetlere katılan 7 kişinin 5'i dil kursuna katılan öğrencilerdi. Kültür programında tarihten siyasete, müzik, sanat ve edebiyattan, mimarî ve eğitime kadar çeşitli konular ele alındı. Seminerleri konunun uzmanı kişiler verdi. Tarih konusunu İstanbul Bilgi Üniversitesi öğretim görevlisi Dr. Ohannes Kılıçdağı, Ermeni Okulları ve eğitim konusunu Özel Getronagan Ermeni Lisesi Müdürü Silva Kuyumcuyan sundu.

Kültür seminerleri Anarad Hıçutyun Binası Havak Salonu'nda yapıldı. Katılımcılar, Ermeni kültürünün farklı yönleri hakkında bilgilerini derinleştirirken

The Western Armenian Language and Culture Summer Program was held between 11th of July and 12th of August, 2016. The language courses were offered in 3 levels. 22 students were registered of whom 5 had partial and 2 had full scholarship. 10 students were in the first level under the instruction of Sarin Akbaş, 7 students were in the second level under the instruction of Sevan Değirmenciyan and 2 were in the third level under the instruction of Nareg Seferian. The culture section included 20 culture seminars and 8 tours and workshops. There were 7 participants, 5 of which were also students in the language course. The topics varied from history to politics, music, arts and literature, architecture and education. The seminars were delivered by experts in respective fields. History seminars were delivered by Istanbul Bilgi University professor Ohannes Kılıçdağı and the Armenian Schools and education seminar was delivered by the principal of the Armenian Getronagan High School Silva Kuyumcuyan.

The culture seminars were held in the Havak Hall of the Anarad Hıçutyun Building. The participants were able to engage in in-depth discussions with the

uzmanlarla tartışma ve sorularına açıklayıcı yanıtlar alma olanağına sahip oldular. Seminerlerin interaktif yapısı, dağıtılan okuma parçaları ve literatür önerileri ile zenginleştirildi. Bu yöntemin katılımcıların kendilerini geliştirmelerine büyük katkısı olduğu görüldü.

Beş hafta süren program kapsamında katılımcılar her hafta İstanbul'un Ermeni kültürü için önemli bir ilçesini gezdi. Beyoğlu-Karaköy, Samatya-Kumkapı, Kurtuluş-Şişli, Beşiktaş-Ortaköy ve Kadıköy-Üsküdar mahallelerinde özellikle kiliseler, okullar, önemli merkezler ziyaret edildi. Bu gezilere İstanbul'un Ermeni kültürünü mimarî ve sanat tarihi açısından en iyi anlatabilecek kişilerden Zakarya Mildanoğlu ve Elmon Hançer eşlik etti. Silva Özyerli, Ermeni yemek kültürünü anlattığı iki yemek atölyesi düzenledi. Film yönetmeni Eric Nazarian düzenlediği atölyesinde Ermeni sinema tarihi konulu bir sunum yaptı. Atom Egoyan'ın "Calendar" adlı filmi gösterildi ve sinema ve kimlik üzerine tartışıldı.

Batı Ermenice kurslarının sonbahar dönemi 26 Eylül

– 22 Kasım 2016 tarihlerinde yapıldı. Kurslara katılan 16 öğrenciden 9'u A1, 7'si A2.1 düzeyine kayıt oldu. Katılımcıların çoğu akademik çalışmaları nedeniyle bu kurslara katıldıklarını belirttiler. Ermenice harfli Türkçe metinler, Osmanlı döneminde Ermeni Tiyatrosu, Ermeni Soykırımının Türk edebiyatına yansımaları, Osmanlı İmparatorluğunda Ermeni mimarlar konularında çalışanlar, Ermenice öğrenmek için hevesliydi. Ermeni öğrencilerin motivasyonu ise Ermenicelerini geliştirmektir.

Ders materyalleri Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programının dil kursları için geçerli olan kriterlerine göre hazırlandı. Bu çerçeve programı yetişkinler için yabancı dil eğitiminde onlarca dil için kullanılıyor ancak Batı Ermenicesi dilini kapsamıyor; o nedenle derslerde kullanılan materyallerin hazırlanması sırasında çerçeve programına uygun bir metodoloji de geliştirildi. Projenin sürdürülebilirliği açısından materyal geliştirme süreci büyük önem taşıyor. Bir sonraki aşamada dil kursu kitabı oluşturulması düşünülüyor ki bu da Batı Ermenicesi için bir ilki gerçekleştirmek anlamına gelir.

instructors and with each other, which expanded their knowledge of different aspects of the Armenian culture. The interactive nature of the seminars, supported by readings and handouts in some cases, proved to be an effective way of expanding the capacity of the participants.

Once a week during the five weeks of the program the students visited a neighborhood of importance to the Istanbul Armenian culture: Beyoğlu-Karaköy, Samatya-Kumkapı, Kurtuluş-Şişli, Beşiktaş-Ortaköy and Kadıköy-Üsküdar. The primary targets of the visits were the churches, schools, community centers and organization headquarters. The tours were led by Zakarya Mildanoğlu and Elmon Hançer, both experts of guided tours of Istanbul Armenian Culture. Two cuisine workshops were run by Armenian food heritage expert Silva Özyerli. A film viewing workshop was run by director Eric Nazarian, who shared with the students a presentation on the History of Armenian Cinema. The screening of Atom Egoyan's Calendar opened an insightful discussion about cinema and identity.

The Fall 2016 Western Armenian Language Course

was held between September 26 and November 22. 16 students followed the classes, 9 being in the A1 and 7 in A2.1 level. Many of the participants participate in the course for academic reasons, since they work on topics such as Turkish with Armenian letters, Armenian Theatre in Ottoman Empire, representation of the Armenian Genocide in Turkish Literature and the History of Armenian Architecture in the Ottoman Empire. Armenian students interested in improving their Armenian language also participated in the courses.

The developed course material was based on the Common European Framework of Reference for Languages. This Framework is widely implemented globally for dozens of languages and is considered widely to be a standard of teaching foreign languages to adults. The Framework is not available in Western Armenian, so while course material was being prepared for the classes, the methodology was being developed as well. This is also important for the purposes of the sustainability of the Project, as the next phase of the course material development is the compilation of a language coursebook - the first of its kind in Western Armenian.

TÜRKİYE'NİN, 'EN UZAK' KOMŞUSU
ERMENİSTAN'LA İLİŞKİLERİNİN
NORMALLEŞMESİ VE GELİŞMESİNİ
AMAÇLAYAN TÜM VAKIF ÇALIŞMALARI,
'SINIR KAFADA AÇILIR' İLKESİNE
DAYANIR. HRANT DİNK VAKFI OLARAK,
SİYASİ GELİŞMELERDEN BAĞIMSIZ,
SİVİL TOPLUMLA İŞBİRLİĞİ İÇİNDE,
İKİ ÜLKE ARASINDA HER ALANDA
DOĞRUDAN TEMASI TEŞVİK EDİYORUZ.
GEÇMİŞ TECRÜBELERDEN HAREKETLE,
SİVİL TOPLUMUN, İLİŞKİLERİN

TÜRKİYE-ERMENİSTAN İLİŞKİLERİ

TURKEY-ARMENIA RELATIONS

THE NORMALISATION AND DEVELOPMENT
OF TURKEY'S RELATIONS WITH ITS 'MOST
DISTANT' NEIGHBOUR ARMENIA IS THE
AIM OF THE FOUNDATION.

THE FOUNDATION'S WORK IN THIS FIELD
IS BASED ON THE PRINCIPLE THAT CAN BE
DESCRIBED AS 'THE BORDER FIRST OPENS
IN OUR MINDS'.

AS THE HRANT DINK FOUNDATION, WE
ENCOURAGE DIRECT CONTACT IN ALL
FIELDS BETWEEN THE TWO COUNTRIES IN
COLLABORATION WITH THE CIVIL SOCIETY

Tarihin yazılmış sayfaları yaşanmışlıklara, beyaz sayfaları ise yaşanacaklara tekabül eder.

Türk-Ermeni ilişkileri açısından da işte, asırlardan gelen ve asırlara gidecek olan ortak yazgımız bir kez daha önümüzde.

Atalarımız geçmişte kendilerine düşen sayfaları iyi-kötü doldurdular.

Asıl sorun bugün bizim bu beyaz sayfaları nasıl dolduracağımız.

Geçmişte yaşanan büyük felaketin sorumluları gibi mi davranacağız, yoksa o yanlışlardan ders alarak yeni sayfaları bu kez uygar insana yakışır bir şekilde mi yazacağız?

Bu, önümüze konmuş en büyük sorumluluk.

Bu sorumluluğun gereğini yerine getirmekten kaçınanlar ya da hâlâ kötü ve acı yaşanacaklarla

doldurmak isteyenler, aslında geçmişte yaşanan o acıların sorumlularından hiç de aşağı kalmayanlardır.

Biz, sorumluluk hissedenler ise onlara izin vermemeli ve bu sayfaların aynı şekilde yazılmasını onların tekeline bırakmamalıyız.

...

HRANT DİNK

İKİ YAKIN HALK İKİ UZAK KOMŞU

5 KASIM 2005

TWO CLOSE PEOPLES DISTANT NEIGHBOURS

NOVEMBER 5TH, 2005

The full pages of history stand for past events, whereas the blank ones correspond to what is yet to be experienced.

And now once again, our common fate in Turkish-Armenian relations, with a centuries-long past and a centuries-long future ahead, is before us.

Sometimes well, sometimes not, our forefathers filled the pages they were given.

The real issue is how we will fill these blank pages today.

Will we act like those responsible of the great catastrophe of the past, or will we learn from those mistakes and write new pages worthy of civilized humanity?

This is the greatest responsibility placed before us.

Those who refrain from acting on this responsibility, or

who want to fill these pages with malign and painful experiences are in actual fact no less terrible than those responsible of the painful experiences of the past.

And we, those who feel the responsibility, must not allow them and not leave the writing of these pages in the monopoly of those who will fill them up in the same manner as the past.

...

PROJE EKİBİ

PROJECT TEAM

ARMENUHI NIKOGHOSYAN

HÜLYA DELİHÜSEYİNOĞLU

SOFIA MANUKYAN

MANŞETİ KOMŞUDA ATALIM!

TÜRKİYE-ERMENİSTAN GAZETECİ DİYALOG PROGRAMI

LET'S PIN DOWN THE HEADLINE AT THE NEIGHBOUR'S!

TURKEY-ARMENIA JOURNALISTS' DIALOGUE PROGRAMME

42

DESTEKÇİLER

SUPPORTERS

Hrant Dink Vakfı'nın 2009'dan beri yürüttüğü *Türkiye-Ermenistan Gazeteci Diyalog Programı*, sekizinci yılında 2016'nın Ekim ve Aralık aylarında iki aylık bir program olarak düzenlendi. Danimarka Dışişleri Bakanlığı'nın 'My Media' programının desteğiyle hayata geçen programla, Türkiye'deki ve Ermenistan'daki gazeteciler arasındaki bağları kuvvetlendirmek ve iki ülke arasındaki haber ağlarının doğru yollarla kurulmasına katkıda bulunmak amaçlanıyor.

Programın birinci ayağında Cumhuriyet Gazetesi, Food and Travel, Hürriyet Kelebek, Istanbul Art News, Slow Food Istanbul, Turkmax Gurme, Vatan V2'den seyahat, gezi, gastronomi ve turizm alanında haber yapan gazeteciler ve Oniva Tour'dan bir turizmci den oluşan 6 kişilik grup, 1-5 Ekim 2016 tarihleri arasında Ermenistan'daydı. Ermenistan'ı ilk kez ziyaret eden program katılımcıları; sivil toplum örgütlerini ziyaret edip gastronomi uzmanları, restoran şefleri, akademisyen ve gazetecilerle buluşarak, Ermenistan'ın kültürel mirası ve turizm fırsatları hakkında yerinde bilgi edindiler.

Turkey-Armenia Journalists' Dialogue Programme, carried out by the Hrant Dink Foundation since 2009, was organized in its eighth year as a two-part program. The programme, with the support of the Ministry of Foreign Affairs of Denmark and within the framework of the 'My Media' programme, aims at strengthening ties between journalists from Turkey and Armenia, and contributing to the establishment of direct and accurate means of exchanging news sources.

In the first part of the programme, from October, 1st to 5th, 2016, a team of five journalists from Cumhuriyet Daily, Hürriyet Daily Kelebek Supplement, Food and Travel Magazine, Istanbul Art News, Slow Food Istanbul, Turkmax Gurme, Vatan V2 and one travel agent from Oniva Tour were in Armenia. The participants of the programme who travelled to Armenia visited civil society organisations, met with gastronomy experts and restaurant chefs, academics and journalists, and learned on-site about the cultural heritage of Armenia and its tourism opportunities.

Programa katılan gazeteciler her yıl bağ bozumu etkinliği olarak düzenlenen Areni Şarap Festivali'ni ziyaret ederek Ermenistan'da üretilen üzümler hakkında bilgi aldılar. Areni'de buldukları süre içerisinde civardaki mağaraları da ziyaret ederek bölgenin arkeolojik zenginliğini keşfettiler.

IDeA Vakfı tarafından hayata geçirilen Tatev'i Canlandırma Projesi'nin koordinatörü Hayk Tutunjan ile buluşan katılımcılar, dünyanın en uzun çift yönlü teleferiği olan 'Tatev'in Kanatları' Teleferik Hattı ile tarihi Tatev Manastırı'na ulaşarak 9. yüzyıldan kalma Manastır Kompleksini gezdiler.

Ararat Konyak Fabrikası'nı ziyaret eden grup Ermenistan'la özdeşleşmiş konyağı tatma ve hakkında bilgi alma şansı buldu.

Gazeteciler, akşam yemeğinde Yerevan Devlet Üniversitesi Şark Çalışmaları Merkezi'nden akademisyen Ashot Soghomonyan ile bir araya geldi. Soghomonyan, ayrıca kendi turizm acentesi

ile Türkiye'den Ermenistan'a turlar düzenlediği için gazetecilerin Ermenistan'daki turizm fırsatları hakkındaki sorularını da yanıtladı.

Gazeteciler program sırasında, Atlas Global tarafından haftanın dört günü düzenlenen İstanbul-Yerevan uçuşlarının seyahat acenteliğini üstlenen Aziz Surp Tour temsilcisi ile görüşerek iki komşu ülke arasındaki mevcut turizm potansiyeli hakkında sohbet ettiler.

Son yıllarda Ermenistan'ın farklı bölgelerinde uzun vadeli yatırımlarla sosyal girişimcilik ve kalkınmayı destekleyen IDeA Vakfı'nın Direktörü Edgar Manukyan tarafından ayrılan gazeteciler, vakfın programları ve Ermenistan'ın kalkınma vizyonu hakkında birebir görüşme fırsatı buldular.

Grup, Ermenistan'daki sivil toplum hakkında bilgi almak için inovasyon, yaratıcılık ve girişimcilik alanlarında çalışan birey ve sivil toplum kuruluşları için kuluçka merkezi işlevi gören Yerevan Impact Hub'ı ziyaret ederek bu ağın çatısı altında faaliyet gösteren bazı kuruluşlarla tanıştılar.

The group started the programme at the Areni Wine Festival - organised annually as a grape harvesting event, and were informed about the grapes raised in Armenia. During their time in Areni region, the journalists also had the chance to discover the archaeological richness of the region by visiting the neighbouring caves.

The journalists met with Hayk Tutunjan, the coordinator of the Tatev Revival Project implemented by the IDeA Foundation. Together, they reached to the historical Tatev Monastery on the 'Wings of Tatev', the aerial ropeway named as the longest bi-directional aerial ropeway in the world, and visited the 9th century historical monument, Tatev Monastery Complex.

During their visit to Ararat Brandy Company, the participants had the chance to taste and learn about the Armenian cognac that is very much associated with Armenia.

The participants also came together with Ashot

Soghomonyan from Yerevan State University Faculty of Oriental Studies during dinner. Since Mr. Soghomonyan owns a tourism agency that organises tours from Turkey to Armenia as well, the group could ask questions about the tourism opportunities in Armenia.

During the programme, the journalists also met with Ersin Tüfekçi, the manager of Aziz Surp Tour travel agency, which operates as the main service provider of the flight tickets between Istanbul and Yerevan, run by Atlas Global four days a week. They had a conversation about the current tourist traffic and the tourism potential between the two neighbouring countries.

The journalists were welcomed and hosted by the director Edgar Manukyan and the staff of the IDeA Foundation, which is a leading organisation that supports social entrepreneurship and development in different regions of Armenia with its long term investment projects, and learned about the projects of the foundation and its development vision for Armenia.

Program kapsamında, TUMO Yaratıcı Teknolojiler Merkezi'ni de ziyaret eden grup, Ermenistan'da ortaokul ve lise öğrencilerinin ücretsiz okul sonrası yazılım, animasyon, tasarım gibi eğitimler aldığı bu merkezde öğrenciler tarafından geliştirilen ileri-teknoloji projelerini gözlemlene fırsatı buldu.

United World College ağının bir üyesi olan UWC Dilican Koleji'ni ziyaret eden gazeteciler, okul müdürü Denise Davidson ve eğitimlerine Dilican Koleji'nde devam eden Türkiye'den öğrenciler ile bir araya gelerek okuldaki uluslararası eğitim faaliyetleri hakkında konuştular.

Program kapsamında The Club Restoran ve Megerian Carpet restoranların şefleri Anahit Sargisian ve Sedrak Mamulyan ile tanışan katılımcılar Ermeni Mutfağını tattılar. Gazeteciler, Megerian Carpet Restoranı'ndaki yemekleri süresince Ermeni Mutfağını Koruma ve Geliştirme Derneği'nin temsilcileriyle de bir araya gelerek Ermeni mutfağının gelenekleri, ritüelleri ve sofraya kültürüne dair sohbet ettiler.

Gazeteciler, program dâhilinde, Cafesjian Sanat Merkezi ile Ermeni Soykırımı Anıtı Kompleksini de kapsayan bir Yerevan şehir turu yaptılar.

Gazeteci Diyalog Programı'nın ikinci ayağında, Türkiye'den on bir gazeteci, 10-14 Aralık 2016 tarihleri arasında Ermenistan'daydı. Çiya Vakfı, Dünya Gazetesi, Gastronomi Dergisi, Habertürk TV, İzmir Life Dergisi, Journo, Pulbiber Dergi, Yemek ve Kültür Dergisi, Agos Gazetesi'nden gazeteciler ve Gidivermek, Gurukafa, Kaanname, Kucukdunya bloglarının yazarları ve serbest gazeteciler, Yerevan'ın yanı sıra, Tsakhkadzor Kayak Merkezi, Sevan ve Dilican şehirlerine yaptıkları ziyaretler ile Ermenistan'ın turizm ve gastronomi potansiyelini keşfettiler.

Programın ilk gününde, Yerevan'da yaptıkları şehir turundan sonra tarihi metinler üzerine çalışan bir araştırma enstitüsü olan ve aynı zamanda müze olarak da işlev gören Matenadaran Mesrop Mashtots Tarihi Yazıtlar Enstitüsü'nü ziyaret eden katılımcılar Ermenice

In order to get an understanding of the civil society scene in Armenia, the group visited Yerevan Impact Hub, which works as an incubator for individuals and civil society organisations active in innovation, creativity, and entrepreneurship, and met some of the organisations working under the umbrella of Yerevan Impact Hub.

The journalists also visited TUMO Creative Technologies Centre, which provides elementary and high school students in Armenia free after-school education on software, animation or design, and were introduced to the high-tech projects developed by students.

The group also visited UWC Dilijan College, one of the members of UWC World College network. During their visit, they also met with the principal Denise Davidson and the students from Turkey, and talked about the international education activities at the college.

Within the framework of the programme, the journalists visited The Club Restaurant and Megerian

Carpet Restaurant, met the chefs Anahit Sargisian and Sedrak Mamulyan respectively, and were informed about the Armenian Cuisine. Journalists also talked about the traditions, rituals and eating culture in Armenia with the representatives of the NGO Preservation and Development of Armenian Culinary Arts during their meeting at the Megerian Carpet Restaurant.

During their week in Armenia, the participating journalists also had the chance to have a guided city tour in Yerevan, visited Cafesjian Centre for the Arts, and the Armenian Genocide Memorial Complex.

In the second part of the *Journalists' Dialogue Programme*, eleven journalists from Turkey were in Armenia from December, 9th to 14th, 2016. Journalists from Çiya Foundation, Dünya Daily, Gastronomi Magazine, Haberturk TV, İzmir Life Magazine, Journo, Pulbiber Magazine, Yemek ve Kültür Magazine, and AGOS Weekly as well as freelance journalists and bloggers from Gidivermek, Gurukafa, Kaanname,

yazılmış tarihi metinleri görmek ve incelemek fırsatına sahip oldular.

Programın ikinci gününde Yerevan'da Vernisage Pazarı'nı ziyaret eden katılımcılar küçük el sanatları üreticileri ile sohbet ettiler. Günün devamında Kaskad'da dinlenen gazeteciler, Yerevan'ın en önemli sanat merkezlerinden Cafesjian Sanat Merkezi'ni ziyaret ettiler.

Katılımcılar, akşam yemeğini, Sovyet döneminde evini bir restorana dönüştürerek misafirlerine açan Gayane Arevshatyan'ın ev sahipliğinde ve bizzat kendisinin çaldığı piyano eşliğinde yediler. Yerevan Devlet Üniversitesi Şark Çalışmaları Merkezi'nden akademisyen Ashot Soghomonyan ile buluşan gazeteciler, Ermenistan hakkındaki sorularını yönettikleri verimli bir sohbet yaptılar.

Programın üçüncü gününde Ermenistan'daki gastronomi kültürünü deneyimlemek için yerel pazarlardan Gumi Shuka'yı ziyaret eden gazeteciler

pazarda dolaşarak tadım yaptılar ve Ermenistan'ın peynir, et ve sebze çeşitliliğini gözlemlədiler.

Sonrasında, gazeteciler IDEa Vakfı'nın Direktörü Edgar Manukyan ve ekibi tarafından ağırlandılar. Vakfın işleyişi hakkında kısa bir sunumdan sonra, gazeteciler ayrıca Sargis Khandanyan'ın sunumuyla IDEa vakfının projelerinden biri olan İnsaniyetin Uyanışı için Aurora Ödülü [Aurora Prize for Awakening Humanity] ve bu kapsamda gerçekleştirdikleri ödül töreni hakkında bilgi edindiler. Aynı gün, Yerevan Impact Hub'ı da ziyaret eden gazeteciler, Sara Anjargolian rehberliğinde bu ağın çatısı altında faaliyet gösteren bazı kuruluşlarla tanışarak Ermenistan sivil toplumu hakkındaki sorularına cevap bulabildiler.

Gazeteciler, günün devamında film yönetmeni ve sanatçı Sergei Parajanov'un eserlerini barındıran ve hayatını anlatan Parajanov Müzesi'ni ziyaret ettiler. Daha sonra tarım endüstrisi alanında bir eğitim ve araştırma merkezi olarak hizmet veren ICare Vakfı'na

Kucukdunya paid a visit to Yerevan, along with Tsakhkadzor Ski Resort, Sevan and Dilijan to discover the tourism and culinary potential of Armenia.

On the first day of the programme, after a city tour in Yerevan, the journalists visited Matenadaran Mesrop Mashtots Institute of Ancient Manuscripts, a museum and a research centre in Yerevan specialized in the ancient manuscripts in the city, to observe and learn about the ancient texts in Armenian language.

The journalists started their programme in their second day by visiting the Vernisage Bazaar in Yerevan, where they conversed with several craftsmen and women. Following that, the group arrived at the Cascade, and visited Cafesjian Centre for the Arts, one of the important art centres in Yerevan.

On this day, the group had their dinner at Gayane Arevshatyan's place, who had turned her own home into a restaurant in Soviet times, and enjoyed a special piano concert by Mrs. Arevshatyan. During this

dinner, the group also had the chance to meet Ashot Soghomonyan, a scholar at Yerevan State University, Faculty of Oriental Studies, and learned more about Armenia.

The third day began with a visit to Gumi Shuka, one of the markets for the local products in Armenia. Walking around the stands in the market, the journalists experienced the different varieties of cheese, meat and vegetables in Armenia.

In the next step, the group was hosted at the IDEa Foundation by the Foundation's director, Edgar Manukyan. Following a general briefing on the structure of the Foundation, a presentation was given by Sargis Khandanyan about Aurora Prize for Awakening Humanity, and its award ceremony, one of the projects of the IDEa Foundation. On the same day, the group also visited Yerevan Impact Hub. Thanks to the guidance of Sara Anjargolian, the journalists could find answers to their questions about the civil society in Armenia, and met some of the organisations working

ziyarette bulunan gazeteciler, vakfın eğitim programları hakkında bilgi aldılar. Katılımcılar aynı zamanda, Wine Academy adı altında şarap ve üzüm üretimi konusunda uzmanlaşmış olan vakfın eğitim merkezini ve laboratuvarını ziyaret ettiler.

Yerevan'ın önde gelen sanat merkezlerinden Aram Khachaturyan Konser Salonu'nda, piyanist Boris Berezovsky eşliğinde Eduard Topchjan yönetimindeki konseri dinleme fırsatı bulan gazeteciler, sanat merkezinin tarihi dokusuna tanıklık ederken Ermenistan'ın klasik müzik kültürüyle tanıştılar.

Ertesi gün, Sevan Gölü'nü ve Sevanavank Manastır Kompleksi'ni ziyaret eden katılımcılar, bu ziyaret sayesinde Ermenistan'daki din tarihi ve kültürünün farklı yönlerini inceleme ve anlama şansı yakaladılar. Sevan'dan sonra Dilican şehrine giden katılımcılar, UWC Dilican Koleji'ni ziyaret ettiler.

Gazeteciler, akşam yemeğinde The Club restorana giderek, restoranın işletmecilerinden Boghos

Yeghiyazariants ile tanışıp Ermeni mutfağı hakkında sohbet ettiler. Aynı yemekte, Slow Food Ermenistan'dan Ruslan Torosyan ile de buluşan gazeteciler, Torosyan'la Ermenistan coğrafyasındaki peynirler ve yapıları hakkında sohbet ettiler.

Programın son gününde Ermenistan'ın önemli kayak merkezi Tsakhkadzor'u ziyaret eden gazeteciler, Tsakhkadzor Marriott Otel'de Noubar Tatarian'ın ev sahipliğinde Tsakhkadzor ve çevresindeki turizm potansiyeli hakkında bilgilendirildiler.

Program dâhilinde, gazeteciler Ararat Konyak Fabrikasını ve Ermeni Soykırımı Anıtı Kompleksi'ni de ziyaret etme fırsatı buldular.

under the umbrella of Yerevan Impact Hub.

Later, the group has paid a visit to Parajanov Museum, named after the famous film director and artist Sergei Parajanov, and learned about his life, memories, and art career. As a centre of education and research on agribusiness, ICARE Foundation was the next in the programme. In addition to being informed about the Foundation's activities, journalists had the chance to explore the laboratory and the research centre of Wine Academy, a centre professionalized on wine and grape production under the Foundation. Attending a concert by pianist Boris Berezosky under the baton of Eduard Topchjan at Aram Khachaturyan Concert Hall, the group witnessed the historical texture of the Opera House and learned about the classical music culture in Armenia.

On the next day, the group travelled to Sevan Lake and visited Sevanavank Monastery Complex. This visit helped the visitors to see and understand different aspects of the history of religion and culture in

Armenia. After that, the journalists made a journey to Dilijan to visit the UWC Dilijan College.

At dinner, the group was hosted at The Club Restaurant, where they met one of the co-managers Boghos Yeghiyazariants. During the same event, Ruslan Torosyan from Slow Food Armenia joined the group. Torosyan and the journalists discussed the varieties of cheese and cheese making in Armenia.

On the last day, the group had a journey to one of the important ski resorts in Armenia, Tsakhkadzor. Hosted by Noubar Tatarian at Tsakhkadzor Marriott Hotel, the journalists learned about the tourism potential around Tsakhkadzor.

During the programme, the journalists also had the chance to visit the Ararat Brandy Company and the Armenian Genocide Memorial Complex.

PROJE EKİBİ

PROJECT TEAM

BURCU BECEREMEN

HÜLYA DELİHÜSEYİNOĞLU

TÜRKİYE-ERMENİSTAN UZMANLAR DİYALOG GRUBU

ARMENIA-TURKEY EXPERT DIALOGUE GROUP

DESTEKÇİLER

SUPPORTERS

Berghof Foundation

Hrant Dink Vakfı, sivil toplum alanındaki mevcut işbirliklerini güçlendirmek ve iki komşu ülke ilişkilerinin normalleşmesine yönelik bir güven artırıcı önlemler listesi geliştirmek amacıyla, Berghof Vakfı işbirliğiyle bir Türkiye-Ermenistan Uzmanlar Diyalog Grubu oluşturdu.

Türkiye ve Ermenistan'dan siyaset, akademi ve sivil toplum alanlarında uzmanlardan oluşan grup, 24-27 Ekim 2016 tarihlerinde Yerevan'da ve 12-14 Aralık 2016 tarihlerinde İstanbul'da bir araya geldi.

Diyalog Grubu, toplantılarına devam etmeyi ve ilişkilerin normalleşmesine yönelik yapıcı adımlar önermek amacıyla 2017 yılı içerisinde bazı tavsiyelerde bulunmayı planlıyor.

Hrant Dink Foundation, in cooperation with the Berghof Foundation, has initiated an Armenia-Turkey Expert Dialogue Group in order to build on the civil society momentum and to prepare a list of confidence building measures aiming at the normalisation of relations between the two neighbours.

A group of experts from Armenia and Turkey, with backgrounds in politics, academia and civil society, have come together in Yerevan on October 24th-27th, 2016 and in Istanbul on December 12th-14th, 2017.

The group plans to continue holding further meetings and share some recommendations in 2017, in an effort to offer constructive avenues for normalisation.

İLETİŞİM KOORDİNATÖRÜ
COMMUNICATION COORDINATOR
ÇAĞDAŞ ÖZBAKAN

İNTERNET SİTESİ
WEBSITE

www.armenia-turkey.net

facebook.com/armenia.turkey

twitter.com/Armenia_Turkey

ERMENİSTAN-TÜRKİYE NORMALLEŞME SÜRECİ DESTEK PROGRAMI - II

SUPPORT TO THE ARMENIA-TURKEY NORMALISATION PROCESS - II

DESTEKÇİ
SUPPORTER

KONSORSİYUM ORTAKLARI
CONSORTIUM PARTNERS

Ermenistan-Türkiye Normalleşme Süreci Destek Programı –II, **Avrupa Birliği** İstikrar ve Barışa Katkı Aracı desteği ile **Ermenistan ve Türkiye’den sekiz sivil toplum kuruluşundan oluşan bir Konsorsiyum** tarafından yürütülüyor. Program, 2014-2015 yılları arasında hayata geçirilen Ermenistan-Türkiye Normalleşme Süreci Destek Programı – I’in tecrübelerinden yola çıkarak geliştirildi.

Program, Türkiye ve Ermenistan toplumlarında **bölgesel barış ve istikrar, demokratik çoğulculuk ve sosyal kapsayıcılığa** katkı sağlamaya yönelik sivil toplum katılımını ve faaliyetlerini güçlendirmeyi **hedefliyor**. Bu genel hedef doğrultusunda, Türkiye ve Ermenistan arasında ekonomi, kültür ve eğitim alanlarında yapılacak etkinliklere **yeni aktörlerin katılması**; iki ülke arasında **bilgi akışının artırılması**; çeşitli uzmanlık alanlarına sahip meslek grupları, kurumlar ve medya kuruluşları arasında **iletişim ve ağ kurma faaliyetlerinin artırılması** teşvik ediliyor.

Programı yürüten Konsorsiyum, Ermenistan’dan

Support to the Armenia-Turkey Normalisation Process - II is a programme implemented by a **Consortium of eight civil society organisations from Armenia and Turkey** with the financial assistance of the **European Union** under the Instrument contributing to Stability and Peace. The programme builds upon the achievements of Support to the Armenia-Turkey Normalisation Process - I implemented between 2014 and 2015.

The overall **objective** of the programme is to empower and engage civil societies of Turkey and Armenia to contribute to the enhanced **regional peace and stability, democratic pluralism and social inclusion across and within their societies**. This will be achieved through engaging new actors in economic, cultural, educational, and awareness-raising activities between Armenia and Turkey, and improving information flow, communication exchange and networking between media, expert communities and institutions.

The **Consortium** partners include Civilitas Foundation (CF), Eurasia Partnership Foundation (EPF), Public

Civitas Foundation (CF), Eurasia Partnership Foundation (EPF), Public Journalism Club (PJC), Regional Studies Center (RSC); Türkiye'den Anadolu Kültür, Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV), Yurttaşlık Derneği (hYd) ve Hrant Dink Vakfı'ndan oluşuyor.

Nisan 2016'da başlayan ve 16 ay süreyle Ağustos 2017'ye kadar devam edecek program, 1,5 milyon Avro bütçeye sahip.

Konsorsiyum üyeleri Ermenistan-Türkiye Normalleşme Süreci Destek Programı – II kapsamında 16 farklı proje yürütüyor. Bu projelerden bir kısmı devamlılık arz ederken, bir kısmı belirli dönemlerde düzenleniyor. Program dâhilinde ekonomi ve ticaret, politika araştırmaları, kültür, eğitim, medya ve gençlik gibi tematik alanlarda bir dizi etkinlik gerçekleştirilmekte. Bu program, her iki toplumun bütün katmanlarından çeşitli aktörleri sürece dâhil etmek amacıyla burslar ve seyahat destek fonu gibi olanaklar sağlıyor.

2016 yılı içinde düzenlenen etkinliklerde, iki ülke arasındaki diyalogun arttırılması, bazı meslek alanlarında profesyonel işbirliklerinin sağlanması ve geliştirilmesi ve karar alma süreçlerindeki etkinin güçlendirilmesi hedeflendi. Program kapsamında yapılan projeler arasında bilişim teknolojileri alanında iki ülkedeki genç girişimciler desteklendi; tarım alanında işbirliği sağlanmaya çalışıldı; kültürel mirasın korunması amacıyla sanat ve mimarlık alanında uzmanlar bir araya geldi ve saha ziyaretlerinde bulundu; Ermenistan-Türkiye arasındaki normalleşme sürecine katkıda bulunabilecek film projeleri ve sinemacılar desteklendi. Öte yandan, karar alma süreçlerine katkı amacıyla, yuvarlak masa toplantıları ve eğitimler düzenlenirken, medya projeleri aracılığıyla her iki toplumun birbiri hakkında daha fazla bilgi sahibi olması amaçlandı.

Hrant Dink Vakfı, 2014-2015 yılları arasındaki birinci dönemde olduğu gibi, ikinci dönemde de çerçeve programın iletişim faaliyetlerinin koordinasyonunu

Journalism Club (PJC), Regional Studies Center (RSC) from Armenia; and Anadolu Kültür, the Economic Policy Research Foundation of Turkey (TEPAV), Helsinki Citizens' Assembly (hCa), and Hrant Dink Foundation from Turkey.

The programme started in April 2016 and will last for 16 months with a budget of € 1,500,000.

The members of the Consortium are implementing 16 different projects within the framework of the Support to the Armenia-Turkey Normalisation Process – II. Some of these projects are implemented on an ongoing basis, while others are organized during particular timeframes. The programme includes a series of activities in the areas of Business, Policy Research, Culture, Education, Media and Youth and supports travel and fellowship opportunities targeting different actors and segments of societies.

In 2016, the overall goals of the Programme were to increase people-to-people contact and dialogue, to enhance the professional cooperation in different fields

and to strengthen the impact on the policy making processes. Within the scope of the programme start-ups from the two neighbouring countries, particularly in the IT sector came together; further cooperation on agribusiness development was promoted; arts and architecture experts came together and field visits were organized to sites of cultural heritage; film projects and filmmakers from both countries with the motivation of supporting the Armenia-Turkey normalisation process were supported. In addition to these, roundtable discussions and trainings were organized, aiming of contributing to the policy making processes, while the media projects were designed to increase the mutual awareness of the two neighbouring societies.

As during Phase I, the Hrant Dink Foundation assumed the coordination of communication of the overall programme during Phase II. In liaison with all members of the Consortium, outreach meetings and public events were organised in Istanbul, Yerevan and Ankara. Likewise, the Delegations of the European Union in the region and the EU Institutions in Brussels

üstlendi. 2016 yılında, konsorsiyum üyeleri ile işbirliği içinde İstanbul, Yerevan ve Ankara’da bilgilendirme toplantıları düzenlendi ve hem bölgedeki Avrupa Birliği Delegasyonları, hem de Brüksel’deki AB kurumları program kapsamındaki faaliyetler konusunda düzenli olarak bilgilendirildi.

Program kapsamında bugüne kadar düzenlenen bütün faaliyetler ve elde edilen sonuçlar, programın Public Journalism Club tarafından yönetilen üç dilli internet sitesi www.armenia-turkey.net üzerinden paylaşılmaya devam ediyor.

HİBE PROGRAMI

Programın en önemli özelliklerinden biri olan diyalog sürecine yeni aktörlerin katılımını teşvik etmek ve desteklemek için oluşturulan Hibe Programı, 2016-2017 döneminde de devam ediyor. Her iki ülkeden Konsorsiyum üyeleri dışındaki **birey ve sivil toplum kuruluşlarının** başvurularına açık olan ve toplam bütçesi 150.000 Avro olan Hibe Programı, 5 ilâ 15 farklı

proje teklifine 5000 ilâ 20.000 Avro arasında bir hibe desteği sunma hedefiyle yola çıktı. Eurasia Partnership Foundation tarafından Hrant Dink Vakfı işbirliğinde yürütülen Hibe Programı kapsamında, Temmuz-Ağustos 2016’da proje teklif çağrısı yapıldı.

Bu dönemde, Türkiye’den **16** ve Ermenistan’dan **31** olmak üzere, toplamda **47** başvuru alındı. Başvuruların **11** tanesi bireysel, **36** tanesi ise kurumsal başvurulardı.

Ermenistan-Türkiye Normalleşme Süreci Destek Programı-II kapsamında desteklenmesine karar verilen dokuz proje şu şekilde;

1. “Tarih ders kitaplarında hafıza ve unutma politikası: Ermenistan-Türkiye ilişkileri bağlamında tarihçiler ve tarih eğitimcileri arası ağ kurma” Tarih Vakfı (Türkiye),
2. “Ermenistanlı Yayıncılar Türkiyeli Yayıncılarla Buluşuyor” Türkiye Yayıncılar Birliği (Türkiye),
3. “Türkiye-Ermenistan Diyalogu ve Hafıza Gezisi Atölyesi” Karakutu (Türkiye),

were regularly informed about the activities of the Programme.

The results of all activities are continuously shared with the public through the trilingual website www.armenia-turkey.net, managed by Public Journalism Club.

GRANT SCHEME

The Grant Scheme, one of the main pillars of the Programme, established with a commitment to engage and support new actors in the dialogue process, continues during the 2016-2017 period as well. To this end, the Consortium created Grant Scheme at Phase II again to invite **organisations and individuals** from Armenia and Turkey - other than the Consortium members - to propose and implement their own project ideas, which will contribute to the overall objective of the Programme and multiply the shared outcomes. The Grant Scheme has a total funding of € 150,000 and aims to support from 5 to 15 applicants with grants ranging from € 5,000 to € 20,000. Administered by the Eurasia

Partnership Foundation in liaison with the Hrant Dink Foundation, an open call was issued for the Grant Scheme in July-August 2016.

In this stage, a total of 47 applications were received – 16 from Turkey and 31 from Armenia. Out of these applications, 11 of them were by individuals, whereas 36 of them were sent by organisations.

The projects to be supported within the framework of the programme Support to the Armenia-Turkey Normalisation Process – II are as follows;

1. “Politics of memory and forgetting in history textbooks: Network building for historians and history educators in the context of Armenia-Turkey relations” by History Foundation (Turkey),
2. “Armenian publishers meet Turkish Publishers” by Turkish Publishers Association (Turkey),
3. “Workshop for Turkish-Armenian Dialogue and Memory Walk” by Karakutu NGO (Turkey),
4. “‘HAH’ Workshop for Literary Translators” by

4. “ ‘HAH’ Edebiyat Çevirmenleri Atölyesi” Armenian Committee of Helsinki Civil Assembly NGO (Ermenistan),
5. “Ortak kentsel mirasın savunucuları olarak Türkiye ve Ermenistan’dan genç uzmanlar” Urban Foundation (Ermenistan),
6. “Ermenistan-Türkiye: Gençler için yeni kültürler arası diyalog inisiyatifi” Rolan Bykov Foundation (Ermenistan),
7. “Ermenistan-Türkiye arası uzlaş: komşuluğu zenginleştirmenin yollarını aramak” Caucasus Research Resource Center-Armenia Foundation (Ermenistan),
8. “Ermenistan ve Türkiyeli kadın film yapımcıları arasında kapasite gelişimi” Legal Gender Cultural Foundation LIZA (Ermenistan),
9. “Ortak kamusal alandaki farklılıkların müzakeresi” Vahram Danielyan ve Alina Poghosyan (Ermenistan).

Hibe Programı kapsamında destek almaya hak

kazanan kişi ve kuruluşlara yönelik olarak, 13 Ekim tarihinde Yerevan’da bulunan Eurasia Partnership Foundation ofisinde, 4 Kasım tarihinde de Hrant Dink Vakfı’nda birer Hibe Yönetimi Etkinliği düzenlendi. Etkinlik kapsamında, hibe yararlanıcıları süreç ve bütçe yönetimi konusunda bilgilendirildi. Projelerin yürütülmesi sürecinde, konsorsiyum üyeleri hibe yararlanıcılarına tecrübe aktarımı ve etkinlik duyurularının yaygınlaştırılması konusunda desteğini sürdürüyor.

Bu projeler arasından, Ermenistan’dan Legal Gender Cultural Foundation LIZA ‘**KIN Uluslararası Kadın Film Festivali**’ ve Rolan Bykov Foundation ‘**Rolan Çocuklar için Film Festivali**’ etkinlikleri 2016 yılı Kasım ayı içinde düzenlendi ve projeler sonlandırıldı. Program kapsamında yürütülen diğer projelerin faaliyetleri ise, 2017 yılında devam edecek.

Armenian Committee of Helsinki Civil Assembly NGO (Armenia),

5. “Young Professionals of Armenia and Turkey as Advocates of Common Urban Heritage” by Urban Foundation (Armenia),
6. “Armenia-Turkey: New Cross Cultural Dialogue Initiatives for Youth” by Rolan Bykov Foundation (Armenia),
7. “Armenia and Turkey reconciliation: looking for prosperous neighbourhood” by Caucasus Research Resource Center-Armenia Foundation (Armenia),
8. “Capacity building between Armenian and Turkish Women filmmakers” by Legal Gender Cultural Foundation LIZA (Armenia),
9. “Negotiation of Differences in the Common Urban Space” by Vahram Danielyan and Alina Poghosyan (Armenia).

For the individuals and organisations to be supported within the framework of the Grant Scheme, two Grant

Management activities were organized – one in Yerevan for the beneficiaries from Armenia, held on October 13th at the Eurasia Partnership Foundation, and one in Istanbul for the beneficiaries from Turkey, held on November 4th at Hrant Dink Foundation office. Through these events, the beneficiaries were informed about the specificities of project and budget management. Throughout the process of project implementation, the Consortium members continue to support the Grant Scheme beneficiaries with exchange of experiences as well as the dissemination of event announcements.

Out of these projects, two beneficiaries from Armenia have completed their projects in 2016: Legal Gender Cultural Foundation LIZA organized the ‘**KIN International Women’s Film Festival**’ and the Rolan Bykov Foundation organized the ‘**Rolan International Film Festival for Children and Young People**’. The remaining projects will continue to be implemented by the beneficiaries throughout 2017.

PROJE EKİBİ

PROJECT TEAM

ARMENUHI NIKOGHOSYAN
CAN ZEYNEP SUNGUR

SEÇİCİ KURUL ÜYELERİ

SELECTION COMMITTEE

İBRAHİM BETİL
SEMA KILIÇER
ZARA LAVCHYAN

İNTERNET SİTESİ

WEBSITE

www.armtr-beyondborders.org

youtube.com/beyondbordersarmtr

TÜRKİYE-ERMENİSTAN BURS PROGRAMI

TURKEY-ARMENIA FELLOWSHIP SCHEME

DESTEKÇİ

SUPPORTER

Hrant Dink Vakfı olarak 2014 yılında, iki komşu ülkeden profesyonellerin sınır ötesi işbirliği ağları kurmalarını teşvik etmek amacıyla Avrupa Birliği tarafından finanse edilen Ermenistan-Türkiye Normalleşme Süreci Destek Programı kapsamında oluşturduğumuz Türkiye Ermenistan Burs Programı devam ediyor. Burs Programı, uzmanlık paylaşımı ve kalıcı işbirliğine en çok ihtiyaç duyulan akademi, sivil toplum, basın, kültür-sanat, çeviri-dil eğitimi, hukuk ve benzeri alanlardaki faaliyetleri destekliyor. Program, her iki ülkeden profesyonellere dört ilâ sekiz ay boyunca komşu ülkede yaşama ve belirli bir ev sahibi kuruluş bünyesinde özel bir işbirliği programına katılma imkânı sağlıyor. Burs Programı kapsamında, programa katılmaya hak kazanan Türkiye'den Ermenistan'a giden bursiyerler Ermenice dil kursuna, Ermenistan'dan Türkiye'ye gidenler ise Türkçe dil kursuna başlama imkânı buluyor.

2016 yazında, aralarında her iki ülkenin farklı kentlerinden üniversiteler, araştırma merkezleri, sivil

The Turkey-Armenia Fellowship Scheme was established by the Hrant Dink Foundation in 2014 with a view to encourage cross-border affiliation and cooperation of professionals from the two neighbouring countries, within the framework of the programme Support to the Armenia-Turkey Normalisation Process financed by the European Union. The scheme particularly aims to enable cross-border learning opportunities in areas where exchange of expertise and lasting cooperation is much needed, such as academia, civil society, media, culture and arts, law and translation. The scheme offer professionals from Armenia and Turkey the opportunity to live in the neighbouring country and follow a special programme at a specific Host Organisation for the time period of four to eight months. Within the scope of the programme, fellows from Armenia takes Turkish language courses, and the fellows from Turkey takes Armenian language courses.

toplum kuruluşları, medya kuruluşları, kültür-sanat merkezleri, müzeler, film yapım şirketleri, yayın evleri, tasarım merkezleri ve halkla ilişkiler şirketlerinin de bulunduğu Türkiye’den 50, Ermenistan’dan 33 farklı kuruluş, Burs Programı kapsamında komşu ülkeden gelecek profesyonelleri ağırlamak ve işbirliği yapmak için program önerilerinde bulundu.

Temmuz 2016’da ikinci dönem başvurulara açılan Türkiye-Ermenistan Burs Programı toplam 32 başvuru aldı. Program için gelen başvurular, Burs Programı Yönetmeliği’nde belirtilen seçim süreci uyarınca, Hrant Dink Vakfı tarafından ilgili Ev Sahibi Kuruluşlara ve bağımsız Seçici Kurul’a iletildi. Yönetmelikte belirtilen seçim kriterleri ve önceliklerine göre seçilen bursiyerler Kasım ayında duyuruldu. Hrant Dink Vakfı’nın İstanbul ve Yerevan’daki proje ekibi üyeleri tarafından düzenlenen oryantasyon toplantılarına katıldıktan sonra, Kasım 2016 itibariyle programa katılan 9 bursiyer, komşu ülkeye gelerek programlarına

başladılar. Burs Programı ile Ermenistan’dan Türkiye’ye giden bursiyerler ve kurumları: Anahit Ghazaryan – Kadir Has Üniversitesi, Yaşam Boyu Eğitim Merkezi, Armen Ohanyan – Can Yayınları, Arpenik Atabekyan – Beyond İstanbul, Artsrun Pivazyan – Boğaziçi Üniversitesi Barış Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi, Gayane Ayvazyan – İstanbul Şehir Üniversitesi Modern Türkiye Çalışmaları Programı, Greta Nikoghosyan – Sabancı Üniversitesi, Sanat ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Mariya Yeghiazaryan – Liman Film ve Ret Film, Nareg Seferian – İstanbul Politikalar Merkezi. Burs Programı ile Türkiye’den Ermenistan’a giden bursiyer ve kurumu: Duygu Bostancı - Institute for Contemporary Art of Yerevan.

Kasım 2016’da üçüncü dönem başvurulara açılan Türkiye-Ermenistan Burs Programı, toplam 14 başvuru aldı. Kasım 2016’da açılan başvuru dönemi sonrasında Seçici Kurul tarafından değerlendirilen başvurular sonucunda Ermenistan ve Türkiye’den toplam 6

In the summer of 2016, 50 organisations from Turkey, 33 from Armenia including public and private universities, research centres, civil society organisations, media outlets, culture-arts centres, museums, film production companies, publication houses, graphic design centres and public relations companies from different cities of both countries opened their doors to professionals from the neighbouring country by proposing specific programmes for cooperation.

In July 2016, the call for applications for the second cycle of the Turkey-Armenia Fellowship Scheme was announced and a total of 32 number of applications were received. As stated in the Turkey-Armenia Fellowship Scheme Regulation section pertaining the selection process, the applications have been forwarded to corresponding host organisations and to an independent selection committee. Fellows have been selected in line with the selection criteria and priorities, outlined in the Turkey-Armenia Fellowship

Scheme Regulation and announced in November 2016. After attending the pre-departure orientation meetings organised by the Hrant Dink Foundation project team members in Istanbul and Yerevan, 9 professionals from both countries travelled to the neighbouring country and started their fellowship. Fellows who travelled from Armenia to Turkey with the Fellowship Scheme: Anahit Ghazaryan – Kadir Has University – Lifelong Education Center, Armen Ohanyan – Can Publications, Arpenik Atabekyan – Beyond İstanbul, Artsrun Pivazyan - Boğaziçi University, Peace Education Application Center, Gayane Ayvazyan – İstanbul Şehir University, Modern Turkey Studies Program, Greta Nikoghosyan – Sabancı University, Faculty of Arts and Social Sciences, Mariya Yeghiazaryan – Liman Film and Ret Film, Nareg Seferian – İstanbul Policy Center. Fellow who travelled from Turkey to Armenia with the Fellowship Scheme: Duygu Bostancı - Institute for Contemporary Art of Yerevan.

profesyonel, 2017 yılında dört ila altı ay boyunca komşu ülkede yaşama ve belirli bir Ev Sahibi Kuruluş bünyesinde özel bir işbirliği programına katılma imkânı sağlamaya devam edecek. Burs Programı ile Türkiye’den Ermenistan’a giden bursiyerler ve kurumları: Banu Pekol – Eurasia International University, Cansu Yetişgin - Urban Foundation for Sustainable Development, Mehmet Karasu – Caucasus Research Resource Centre, Rezzan Alagöz – Yerevan State University, Centre for Civilization and Cultural Studies. Ermenistan’dan Türkiye’ye giden bursiyerler ve kurumları: Karen Tovmasyan – A&B İletişim, Gevorg Galtakyan – İstanbul Şehir Üniversitesi.

Bursiyerler bu dönemde komşu ülkedeki yeni evlerine yerleştikten sonra ev sahibi kuruluşları ve çalışma arkadaşlarıyla tanıştılar ve uzun süreli vize ve ikamet izni için başvuru işlemlerini yaptılar. Bursiyerler, program kapsamında Ev Sahibi Kuruluşlarla işbirliği halinde gerçekleştirdikleri projelerinin yanı sıra, her

iki ülkedeki sivil toplum kuruluşları ve üniversiteler tarafından düzenlenen çeşitli etkinliklere katılıyor.

Burs Programı bursiyerlerinin Ermenistan’da ve Türkiye’de uzun süre kalması, ev sahibi kuruluşlarla uzun soluklu işbirlikleri geliştirilmesine, bilgi, deneyim paylaşımına ve kültür alışverişine olanak sağlıyor. Türkiye-Ermenistan Burs Programı ile komşu ülkedeki çalışmalarına 2017 yılında da devam edecek bursiyerlerin faaliyetleri, çalışmaları, izlenim ve deneyimleri, ‘Sınırları Aşıyoruz Türkiye-Ermenistan’ internet sitesi www.armtr-beyondborders.org üzerinden takip edebilirsiniz.

Burs Programı, 2017 yılında da, ev sahibi kuruluşların sayısını ve tematik çeşitliliğini artırma hedefiyle, Türkiye’den ve Ermenistan’dan profesyonellerin komşu ülkedeki çalışmalarına destek vermeye devam edecek.

In the third cycle of the Turkey-Armenia Fellowship Scheme, fellowship opportunities were announced in an open call in November 2016, and received a total of 14 applications. As a result of the selection process by the independent Selection Committee, 6 professionals will carry out fellowship activities in their neighbouring country between February 2017 and June 2017. Fellows who travelled from Turkey to Armenia with the Fellowship Scheme: Banu Pekol – Eurasia International University, Cansu Yetişgin - Urban Foundation for Sustainable Development, Mehmet Karasu – Caucasus Research Resource Centre, Rezzan Alagöz – Yerevan State University, Centre for Civilization and Cultural Studies. Fellows who travelled from Armenia to Turkey: Karen Tovmasyan – A&B Communications, Gevorg Galtakyan – İstanbul Şehir University, Modern Turkey Studies Program.

As the fellows settled in their new homes, they met the host organisations, their new colleagues, and

started the application process for long-term visas and residence permits. In addition to the activities at their host organisations, during their stay, the fellows also actively take part in meetings and seminars; networks with various people and organisations working in their field; attend events at universities and civil society organisations.

The long-term presence of the fellows in Turkey and Armenia will allow them and their host organisations to establish lasting cooperation, exchange of knowledge, work experience and culture. Their activities, projects, experiences and impressions will be shared with the public on the ‘Beyond Borders Turkey-Armenia’ website www.armtr-beyondborders.org.

In 2017, the Fellowship Scheme will continue to support the cross-border activities of professionals from Armenia and Turkey, striving to increase the diversity of the host organisations and their thematic fields.

TÜRKİYE - ERMENİSTAN
SEYAHAT FONU & BURS PROGRAMI

SINIRLARI AŞIYORUZ RAPORU
BEYOND BORDERS REPORT

PROJE EKİBİ

PROJECT TEAM

ARMENUHI NIKOGHOSYAN

NAZLI TÜRKER

ANNA YEGHOYAN

SEÇİCİ KURUL ÜYELERİ

SELECTION COMMITTEE

ANAHIT MINASSIAN

DİKRAN ALTUN

FERAY SALMAN

GAYANE MKRTCHYAN

GÜLESİN NEMUTLU

NELLI MINASYAN

İNTERNET SİTESİ

WEBSITE

www.armtr-beyondborders.org

youtube.com/beyondbordersarmtr

TÜRKİYE-ERMENİSTAN SEYAHAT FONU

56

TURKEY-ARMENIA TRAVEL GRANT

DESTEKÇİ

SUPPORTER

PROJE ORTAĞI

PROJECT PARTNER

Hrant Dink Vakfı, Türkiye – Ermenistan Seyahat Fonu'nu iki komşu ülke halkı arasında doğrudan temasların artırılması ve her alanda işbirliklerinin teşvik edilmesi amacıyla Mart 2014'te başlattı. Avrupa Birliği finansal desteğiyle hayata geçen Ermenistan – Türkiye Normalleşme Süreci Destek Programı - I kapsamında, Hrant Dink Vakfı Seyahat Fonu'nu Ermenistan'daki Civilitas Foundation, Türkiye'deki Toplum Gönüllüleri Vakfı (TOG) ve Gümrü, Ermenistan'daki Youth Initiative Center (YIC) işbirliğiyle yürüttü. Vakıf, Seyahat Fonu ilk dönem başvurularını 10 Mart 2014'te açtı. AB tarafından desteklenen Mart 2014'ten Haziran 2015'e kadar süren 18 aylık ilk dönemde, Vakıf Türkiye'nin farklı şehir ve bölgesinden ve 684, Ermenistan'ın farklı şehir ve bölgesinden 179 toplamda 863 başvuru aldığı Seyahat Fonu için toplamda beş dönem başvuru çağrısı yaptı. Bağımsız seçici kurul üyeleri 271 kişiye Seyahat Fonu verilmesine karar verdi ve bunlardan 210 kişi

In March 2014, the Hrant Dink Foundation launched the Turkey – Armenia Travel Grant with a view to increase direct contacts and to promote cooperation between the peoples of the two neighbouring countries. Thanks to the financial assistance of the European Union within the framework of the programme Support to the Armenia-Turkey Normalisation Process, the Hrant Dink Foundation administered the Travel Grant in cooperation with the Civilitas Foundation in Armenia and with the support of Community Volunteers' Foundation (TOG) based in Turkey and the Youth Initiative Center (YIC) based in Gyumri, Armenia. The Foundation launched the first call for the Travel Grant on March 10th, 2014. During the initial EU-funded 18-month of implementation period from March 2014 to June 2015, the Foundation announced five rounds of the Travel Grant, receiving 863 applications - 684 from different cities and regions of Turkey and 179 from different cities and regions of Armenia. The

(Türkiye’den 154, Ermenistan’dan 56 kişi) Haziran 2015’in sonuna kadar komşu ülkeye seyahatlerini gerçekleştirdi.

AB desteği ile hayata geçen projenin sonucunda, Haziran 2015’ten Eylül 2015’e kadar, Ankara ve Yerevan’daki İngiliz Büyükelçiliklerinin finansal desteğiyle, Hrant Dink Vakfı Gümrü, Ermenistan’da bulunan Youth Initiative Center (YIC) ortaklığıyla yeni bir dönem yaparak Türkiye – Ermenistan Seyahat Fonu projesine devam etti. Bu dönemde, Türkiye – Ermenistan Seyahat Fonu 128’i Türkiye’den ve 34’ü Ermenistan’dan olmak üzere toplamda 162 başvuru aldı. Seçici kurul üyelerinin değerlendirmelerinin sonucuna istinaden 32 kişi seyahat fonundan yararlanmaya hak kazandı; bunlardan 20’si Türkiye’den ve 6’sı Ermenistan’dan olmak üzere toplam 26 kişi Temmuz 2016 – Eylül 2016 tarihleri arasında komşu ülkeye seyahatlerini gerçekleştirdiler.

Avrupa Birliği finansal desteğiyle Nisan 2016 yılında tekrardan hayata geçen Ermenistan – Türkiye Normalleşme Süreci Destek Programı - II kapsamında Hrant Dink Vakfı Gümrü, Ermenistan’da bulunan Youth Initiative Center (YIC) ortaklığıyla Türkiye-Ermenistan Seyahat Fonu’nu yeniden başlattı. Nisan 2016’dan Aralık 2016 ortasına kadar süren 9 aylık dönemde, Vakıf Türkiye ve Ermenistan’ın farklı şehirlerinden yaklaşık 300 başvuru aldığı Seyahat Fonu için toplamda 3 dönem çağrısı yaptı ve sonuçlarını açıkladı. Bağımsız seçici kurul üyeleri 129 kişiye (Türkiye’den 84, Ermenistan’dan 45 kişi) Seyahat Fonu verilmesine karar verdi ve bu kişilerden 58’i Aralık 2016 itibarıyla komşu ülkeye seyahatlerini gerçekleştirdi.

Ziyaretler, ziyaretçilerin profili, gerçekleştirdikleri faaliyet türleri ve çalışma alanları bakımından çeşitlilik gösterdi. 106’sı 40 yaşın altında olan fon yararlanıcılarının yaşları 16 ile 62 arasında değişiklik

independent Selection Committee has awarded 271 persons with the grant and by the end of June 2015 a total of 210 grantees (154 from Turkey and 56 from Armenia) realised their visits to the neighbouring country, thus exceeding the initial target of 200 visits.

After the end of the EU-funded programme, which lasted between June to September 2015, the Hrant Dink Foundation continued the Turkey – Armenia Travel Grant by launching a new round in partnership with Youth Initiative Center (YIC) based in Gyumri, Armenia thanks to the joint financial assistance of British Embassies in Ankara and Yerevan. Within such a short period of time, the Turkey-Armenia Travel Grant received 162 applications in total. Upon the Selection Committee’s assessment, 32 individuals were chosen as grantees and eventually 26 of them, 20 from Turkey and 6 from Armenia have realised their visits to the neighbouring country between July and September 2015.

Thanks to the financial assistance of the European Union within the framework of the programme Support to the Armenia-Turkey Normalisation Process-II, the Hrant Dink Foundation re-launched Travel Grant in April 2016 in cooperation with the Youth Initiative Center (YIC) based in Gyumri, Armenia. During the initial EU-funded 9-month of implementation period from April 2016 to December 2016, the Foundation announced three rounds of the Travel Grant, receiving almost 300 applications. The independent Selection Committee has awarded 129 persons (84 from Turkey and 45 from Armenia) with the grant and 58 grantees realised their visits to the neighbouring country as of December 2016.

The nature of the visits was rather diverse in terms of the profile of the visitors, types of activities and their topics. The age of grantees ranged from 16 to 62 years old, with 106 grantees being under 40 years of age. The Hrant Dink Foundation and the Selection Committee

gösterdi. HDV ve seçici kurul üyeleri 60 kadın ve 69 erkek fon yararlanıcısı belirleyerek katılımcılar arasında cinsiyet dengesi gözettiler. Seyahat Fonu, lise öğrencilerini, üniversite öğrencilerini ve profesörleri, araştırmacıları, gazetecileri, öğretmenleri, mimarları, sivil toplum örgütlerini, insan hakları savunucularını, sanatçıları, rehberleri, yönetmenleri, edebiyat ve kültür, turizm, gönüllülük ve gençlik, gastronomi ve kadın çalışmaları temaları çerçevesinde çalışan gönüllüleri destekledi. Seyahatlerini gerçekleştiren 58 fon yararlanıcısından 42'sinin komşu ülkeye ilk ziyaretiydi.

Türkiye-Ermenistan Seyahat Fonu, komşu ülkede ortak bulma, fizibilite ziyaretleri, sınır ötesi işbirliği projeleri, değişim programları, akademik işbirliği, eğitim, araştırma, kültür ve sanat alanında ortak üretimler, seminerler, atölye çalışmaları, sergiler, performanslar ve konserler gibi çeşitli etkinlikleri destekledi. Gerçekleştirilen ziyaretlerin coğrafi

kapsamı Türkiye'de Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Çanakkale, Diyarbakır, Eskişehir, Gaziantep, Hatay, İstanbul, İzmir, Kars, Konya, Tunceli ve Uşak'tan ve Ermenistan'dan Charentsavan, Gümrü, Nor Hachen, Sevan ve Yerevan'dan olmak üzere genişti. Seyahat Fonu yararlanıcıları projelerine ve alanlarına uygun olarak kendi belirledikleri 20 farklı şehir ve kasabaya seyahat ettiler. Proje süresince, Hrant Dink Vakfı proje ekibi üyeleri İstanbul ve Yerevan'da yaklaşık 50 kişiye komşu ülkede proje ortağı bulmaları için yardımcı oldu ve sınırın ötesindeki insanlarla birleştirdi.

2016 yılı boyunca, Türkiye ve Ermenistan'ın Ankara, Diyarbakır, İzmir, Dilijan, Gümrü, Vanadzor ve Yerevan kentlerinde düzenlenen 22 bilgilendirme toplantısı ile Türkiye-Ermenistan Seyahat Fonu yaklaşık 300 kişiye ulaştı. Sivil toplum kuruluşları, üniversite öğrencileri, akademisyenler, meslek örgütleri, gazeteciler ve sanatçıların Seyahat Fonu'na erişimini kolaylaştırmak

Members paid special attention to gender balance by supporting 60 female and 69 male grantees. The Travel Grant supported high-school students, university students and professors, researchers, journalists, teachers, architects, civil society organisations, human rights defenders, artists, guides, film-makers, individuals working around the topic of literature and culture, tourism, volunteering and youth, gastronomy and women's studies. 42 out of 58 grantees who realized their visits to the neighbouring country were visiting for the first time.

The Turkey-Armenia Travel Grant has so far supported a multitude of activities such as partnership building and networking, feasibility visits, cross-border cooperation projects, exchange programmes, education, research, joint productions in culture and arts, organisation of and participation in meetings, panels, seminars, conferences, workshops, exhibitions, concerts and similar events. The geographic scope of

the travels was also wide: grantee came from Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Canakkale, Diyarbakır, Eskişehir, Gaziantep, Hatay, İstanbul, İzmir, Kars, Konya, Tunceli, Uşak and Charentsavan, Gyumri, Nor Hachen, Sevan and Yerevan and they visited over 20 cities in Turkey and Armenia in pursuit of their travel purposes. Throughout this process, the Hrant Dink Foundation project team members in İstanbul and Yerevan assisted over 50 individuals in finding partners in the neighbouring country and connected them across the border.

Throughout 2016, the Travel Grant reached out to almost 300 people through the 22 outreach meetings organised in different regions of Armenia and Turkey such as Ankara, Diyarbakır, İzmir, Dilijan, Gyumri, Vanadzor and Yerevan. The participants of these outreach meetings ranged from students to civil society groups, from academics, journalists, artists to professional organisations. A significant number

ve Seyahat Fonu ile komşu ülkeyi ziyaret etmiş yararlanıcıların deneyimlerini yaygınlaştırmak amacıyla düzenlenen bu toplantıların katılımcılarından da Seyahat Fonu'na önemli sayıda başvuru geldi.

Ziyaretler süresince ve sonrasında, Seyahat Fonu yararlanıcılarının izlenimleri ve deneyimleri 'Sınırları Aşanlar' sayfası www.armtr-beyondborders.org web sitesi üzerinden paylaşılıyor.

Seyahat sonrası yararlanıcıların paylaştığı faaliyet raporları ve proje ekibinin yaptığı video görüşmeleri aracılığıyla alınan geri bildirimlerde, ortak kültür, ortak gelecek, sınırın zihinlerde olduğu, uzun vadeli ortaklık girişimleri ve diyalogun gelişmesi gibi kavramlar öne çıktı.

Neticede, Türkiye – Ermenistan Seyahat Fonu insanları tabandan birleştirmek, kapalı sınırların ötesine geçerek komşu ülkelerini ziyaret etme fırsatı vermek ve komşularının kültürünü, düşüncelerini ve beklentilerini

bilmek, kendi alanlarında iş ortaklıkları ve meslektaşlar bulmak ve işbirliği fikirlerinin fizibilitesini yapabileme imkânı sunmak adına oldukça işlevseldi. 2017 yılında, Türkiye – Ermenistan Seyahat Fonu tematik ve coğrafi çeşitliliğini arttırarak her iki ülkeden de daha fazla insanı, inisiyatifi ve organizasyonu desteklemeye devam edecek.

of those who attended the outreach meetings later submitted applications. The meetings were instrumental in facilitating people's access to the Travel Grant and sharing the experiences of the former grantees.

During and after their visits, the grantees' impressions and experiences have been shared with the public through the 'People Beyond Borders' page of the website www.armtr-beyondborders.org.

From the activity reports and video interviews that the project team collects after the grantees have completed their travels, the feedbacks contained mentions of common culture, 'psychological borders', long-term cooperation and a more often voiced vision of 'common future'.

Overall, the Turkey-Armenia Travel Grant has been instrumental in connecting people at the grassroots level, enabling them to travel to the neighbouring

country across the closed borders and to know the culture, thoughts and expectations of their neighbours, finding them partners and counterparts in their fields, offering them the opportunity to make their cooperation ideas feasible. In 2017, the Turkey-Armenia Travel Grant will continue to support more individuals, initiatives and organisations from both countries by increasing its thematic and geographical diversity.

YURTTAŞLIK BİLİNCİNE SAHİP BİREYLERDEN OLUŞAN ŞEFFAF BİR TOPLUM YAPISI İÇİNDE ETNİK, DİNİ, KÜLTÜREL VE CİNSEL TÜM FARKLILIKLAR VE HERKES İÇİN DEMOKRASİ TALEBİ, VAKFIN TEMEL İLKELERİ ARASINDA YER ALIYOR.

VAKIF, AZINLIK HAKLARINI DA AYRI BİR MESELE DEĞİL, DOĞRUDAN TÜRKİYE DEMOKRASİSİNİN BİR PARÇASI OLARAK GÖRÜYOR.

VAKIF, ÖZELLİKLE NEFRET SÖYLEMİNE

YÖNELİK FARKINDALIK YARATMA KONUSUNDA YAPISAL BİR DUYARLILIĞA SAHİP. BU AÇIDAN, MEDYANIN YAPICI ROLÜNÜN TEŞVİK EDİLDİĞİ ÇALIŞMALARLA HER TÜR IRKÇILIĞA VE AYRIMCILIĞA KARŞI MÜCADELE ETMEK ÖNCELİKLERİMİZDEN BİRİ.

AVRUPA BİRLİĞİ (AB) İLE İLİŞKİLER VE AB'YE GİRİŞ SÜRECİ, DEMOKRATİKLEŞME SÜRECİNİN ADIMI OLARAK DESTEKLENİRKEN, İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ DE TABU ADDEDİLMİŞ TÜM KONULARIN

DEMOKRATİKLEŞME VE İNSAN HAKLARI DEMOCRATIZATION AND HUMAN RIGHTS

DEMAND FOR DEMOCRACY FOR PEOPLE FROM ALL ETHNIC, RELIGIOUS, CULTURAL AND GENDER BACKGROUNDS, IN A TRANSPARENT SOCIAL STRUCTURE COMPOSED OF INDIVIDUALS WITH AN AWARENESS OF CITIZENSHIP, IS AMONG THE FOUNDATION'S FOREMOST PRINCIPLES. WE CONSIDER THE ISSUE OF MINORITY RIGHTS NOT AS AN INDEPENDENT ISSUE, BUT ONE DIRECTLY RELATED TO DEMOCRACY IN TURKEY. THE FOUNDATION POSSESSES A

STRUCTURAL SENSITIVITY REGARDING THE ISSUE OF CREATING AWARENESS ON HATE SPEECH. IN THIS SENSE, TO FIGHT AGAINST ALL MANNERS OF RACISM AND DISCRIMINATION WITH WORKS IN WHICH THE CONSTRUCTIVE ROLE OF THE MEDIA IS ENCOURAGED IS AMONG OUR MOST IMPORTANT PRIORITIES. WE SUPPORT RELATIONSHIPS WITH THE EUROPEAN UNION (EU) AND THE EU ENTRY PROCESS AS A STEP TOWARDS

Kitabı Mukaddes insanın tanrısal kattan düşüşünü ve insanlaşma sürecini, yasaklanana dokunması ile başlatır. Dokunulması yasaklanan ağaçtan Havva'nın meyveyi koparıp Adem'e yedirmesiyle o vakit gözleri açılır, iyiyi ve kötüyü bilerek, kendilerinin çıplak olduğunu fark ederler ve incir yaprakları ile önlükler yaparak artık gizlenirler. Allah'ın gazabı korkunçtur! Kadını acı ile doğurmakla, erkeği de ömür boyu çalışmayla cezalandırır.

Daha sonra çoğalarak kalabalıklaşan insanoğlunun evrim süreci, insanlar arası sosyal ve siyasal ilişkilerin süreciyle atbaşı koşturur. Bu sürecin asıl açıklamasını ise tarih içinde ortaya çıkan sayısız yasaklarla, insanın bu yasaklara karşı mücadelesinde ve başkaldırısında aramak gerekir. Bu süreci irdeleyenlerin önüne çıkan ve hiç değişmeyen en temel gerçek ise yine 'dokunulmaz' tabulardır. Yine hep bir şeylere dokunulamamış, yine hep birileri dokunulmaz kalmışlardır.

Gelin görün ki 21. yüzyılın başında Türkiye'mizde siyasetçilerin dokunulmazlığı sorunu hâlâ gündem işgal etmekte.

Temiz toplum isteme sürecine girmiş olan ülkemizde bu dokunulmazlık zırhı, devletin bizzat kendisinin temizlenmesi önünde büyük engel teşkil ediyor. Hep birlikte izliyoruz gelişmeleri, konu artık kişilerin dokunulmazlığından çıkmış, devletin dokunulmazlığını tartışılır hale getirmiştir. Ne yargı dokunabiliyor bu dokunulmazlara, ne de devletin bir başka gücü. Ama belli ki toplumun dokunulmazlara dokunma talebinin önünde artık durulamayacak. Bu hafta Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde milletvekillerimiz hiç de alışık olmadıkları bir sınavla karşı karşıyalar. "Bize de dokunulsun" diye çok önemli bir özveride(!) bulunacak, oylama yapacaklar. Dokunulmazlıkların kalkması gerçekleşir mi? Sayısal dengelerin sürekli kaydığı bir mecliste 'şıppadanak' gerçekleştirebileceğini savunmak fazla iyimser bir beklenti. Ama şu gerçek var ki bugün olursa âlâ, olmazsa yarın, bir gün hem de çok yakın bir gün bu dokunulmazlıklar kaldırılacaktır. Kaldırılmalıdır.

Laf dokunulmazlıktan açılmışken konuyu birkaç satırla cemaat yaşantımıza aktarıp buradaki

DOKUN! DEMOKRATİKLEŞİRSİN!

62

TOUCH!
YOU WILL DEMOCRATIZE!

According to the Holy Book, it is with a touch of the forbidden fruit that man falls from divine realms, and the process of becoming human begins. When Eve plucks an apple from the forbidden tree and offers it to Adam, they become aware of their nakedness and cover themselves with aprons they weave from fig leaves. The wrath of God is fearsome! Womankind he punishes with pain in childbirth and men with lifelong hard labour.

The evolutionary process of mankind who from that point on multiplied and increased in number follows closely the process of social and political relations between people. The real explanation of this process should be sought in the countless prohibitions put into effect throughout history and in mankind's struggle and revolt against these prohibitions. Meanwhile, it is once again the constant and most fundamental reality of 'untouchable' taboos that faces those who attempt to analyse this process. Just as before, certain things have again remained beyond reach, and certain people have remained untouchable.

And observe, if you will, how in our beloved Turkey, at the dawn of the 21st century, parliamentary immunity remains a contemporary issue.

Our country has declared its intent to enter a process towards a clean society, but this armour of immunity forms a huge obstacle in front of cleaning the establishment itself. We are all following the developments; the issue has moved beyond the immunity of persons, instead the immunity of the state has become a topic of debate. Neither the judicial system, nor any other governmental power is able to reach and touch these untouchables. But it is nevertheless clear that it will be impossible to obstruct the demand of society to touch these untouchables. This week, our parliamentarians seated in the Turkish Grand National Assembly face a test they are unaccustomed to. They will vote to say, "Let us be touchable too." Will their immunity be removed? It would be over-optimistic to expect this to happen by the wave of a magical wand from a parliament where

dokunulmazlıklara da biraz dokunmak gerekiyor. Cemaat yaşantımızda da bir kişiye, bir kuruma yapılan en ufak bir eleştiride aynı dokunulmaz tabuların işlediğini görmüyor muyuz? Sanıyorum cemaat içinde de artık dokunulmaz sayılan konuların üzerine gitmeli ve dokunulmamış hiçbir şeyi tabusal karanlığında bırakmamalıyız. Kendi adımıza, gücümüzün yettiğince bu tabulara dokunmaya çalışıyoruz. Bunun ne denli zor bir uğraş olduğunun bilincindeyiz. Biliyoruz ki eleştiri alışkanlığı olmayan bir topluma böyle bir geleneği yerleştirmek hayli zor, ama bu çabamızı sonuna kadar sürdürüreceğiz.

Niçin dokunmaktan korkmamalıyız?

Etolog* Desmond Morris, 'Sevmek Dokunmaktır' adlı kitabında, gittikçe kalabalıklaşan dünyamızda nasıl birbirimize dokunamaz hale geldiğimizi ve bu 'dokunulmazlığın' tehlikelerini anlatır. Bazen sırta indirilen dostça bir şaplağın ne kadar insani bir davranış olduğunu ve değer kazandığını uzun uzadıya anlatan Morris, bunun aslında sevginin göstergesi olduğunu

savunurken şöyle der: "Dokunma en temel duyumuzdur - duyuların anası olarak adlandırılır. Ne yazık ki, üstelik fark etmeksizin, gittikçe daha az dokunur kişiler olmakta, gittikçe birbirimizden uzaklaşmaktayız." Morris'in, dokunmayı ve dokunulmayı sevgiyle özdeşleştirmesine katılıyoruz. Ve eğer seviyorsanız... ama gerçekten seviyorsanız 'dokunun', "Dokunulmaktan da kaçınmayın" diyoruz: "Korkmayın dokunun! Demokratikleşirsiniz."

(*) *Etoloji: Zooloji biliminin bir dalı, hayvanlara özgü davranışları gözler ve yorumlar.*

HRANT DİNK

AGOS

21 KASIM 1997

NOVEMBER 21ST, 1997

the numerical balance is constantly changing. But it is also true that, if it happens today, it is great, but even if it does not, sometime in the future a day will come when these privileges will be removed, and that day is not so far away. Ultimately they will be removed, and so they should.

Since we are talking about immunity, it becomes necessary to also discuss in the space of a few sentences the topic of our social life, and touch upon the untouchables in this field a little, too. Do we not observe in our social life the same untouchable taboos springing into life at the slightest criticism towards a person or institution? I think the time has come for us to confront the issues considered and leave no stone unturned in the darkness of taboo. We try, as much as we can, to touch upon these taboos. We are aware how much difficulty this effort involves. We know that it is difficult to establish the tradition of criticism in a society where it does not exist yet, but we will persist to the end.

Why should we be unafraid of touching?

Ethologist* Desmond Morris, in his book titled Intimate Behaviour, explains how in our increasingly crowded world we have come to forget touching each other and talks of the dangers of this 'untouchability'. Describing at length how a friendly slap on the back is a typically human gesture which gains in value, Morris goes on to argue that it is in fact an expression of love and adds: "Touching is our most fundamental sense – it has been described as the mother of senses. Unfortunately, and moreover, without realizing it, we are becoming people who touch less, and are drawing apart from each other."

We agree with Morris when he associates touching and being touched with love. So if you love... but really love, we ask you to 'touch' and "Don't be afraid of being touched":

"Don't be afraid to touch! You'll democratize."

(*) *Ethology: A branch of zoology which studies and interprets animal behaviour.*

PROJE KOORDİNATÖRLERİ PROJECT COORDINATORS

PELİN ERGENEKON
BERFU KIZILTAN
MERVE NEBİOĞLU

İNTERNET SİTESİ WEBSITE

www.hrantdink.org/asulis

facebook.com/AsulisLab
twitter.com/AsulisLab

ASULİS

DİL, DİYALOG, DEMOKRASİ LABORATUVARI

ASULIS

DISCOURSE, DIALOGUE, DEMOCRACY LABORATORY

DESTEKÇİLER SUPPORTERS

AÇIK
TOPLUM
VAKFI

IPC

ISTANBUL POLICY CENTER
SABANCI UNIVERSITY
STIFTUNG MERCATOR INITIATIVE

National Endowment
for Democracy
Supporting freedom around the world

2009 yılından beri Hrant Dink Vakfı'nda yürütülen 'Medyada Nefret Söyleminin İzlenmesi' projesi kapsamında yapılan sistematik medya taraması, nefret söylemi ve ayrımcı dil konusunda vakıf bünyesinde önemli bir bilgi ve veri birikimi oluşmasını sağladı. Söz konusu çalışmaların bu tecrübeler ışığında bir programa dönüştürülerek, Hrant Dink Vakfı bünyesinde bu alanda faaliyet gösterecek bir sosyal bilimler laboratuvarı kurulması için 2014-2015 yıllarında bir ön çalışma yapıldı.

Açık Toplum Vakfı ile İstanbul Politikalar Merkezi'nin desteklediği ön çalışma sürecinin sonunda, bir 'dil, diyalog ve demokrasi' laboratuvarı kuruldu. Ermenicede *asel* (söylemek) ve *İsel* (dinlemek) fiillerinin birleşiminden oluşan ve yaygın olarak sohbet ve söyleşi anlamında kullanılan 'asulis' kelimesinin bir üst isim olarak uygun görüldüğü bu laboratuvar, söylem çalışmaları alanında faaliyetler yürüten bir yapı olarak Türkiye'de bir ilki temsil ediyor. 2014-2015 yıllarındaki ön hazırlık sürecinin ardından, 2016 yılı boyunca Açık

as-u-lis

Thanks to the systematic media monitoring as part of 'Media Watch on Hate Speech' project carried out by the Hrant Dink Foundation since 2009, significant knowledge and data on hate speech and discriminatory discourse have been accumulated at the Foundation. Considering these experiences, in 2014-2015 preliminary work had been carried out in order to transform these activities into a programme and establish a social sciences laboratory at the Hrant Dink Foundation.

At the end of the preliminary work that was supported by Open Society Foundation and Istanbul Policy Center, a "discourse, dialog and democracy" laboratory was established. The word 'asulis', which is the compound of the verbs *asel* (to say) and *İsel* (to listen) in Armenian and is commonly used to mean conversation, was chosen as the name of the laboratory, which is the first organization in Turkey to carry out activities on discourse studies. After the groundwork in 2014-2015, further activities were implemented throughout 2016 thanks to the support of Open Society Foundation,

Toplum Vakfı, İstanbul Politikalar Merkezi, National Endowment for Democracy, DANIDA / Niras – My Media ve Friedrich Naumann Vakfı destekleriyle çalışmalarına devam etti.

ASULİS Dil, Diyalog, Demokrasi Laboratuvarı için bir yol haritasının oluşturulup çalışma alanlarının belirlenmesi için yapılan ön çalışmanın önemli ayaklarından biri, yurtiçinden ve yurtdışından söylem çalışmalarında uzmanlaşmış akademisyenlerin, medya çalışanlarının ve sivil toplum kuruluşu temsilcilerinin katıldığı yuvarlak masa toplantıları oldu. 2014-2015 yıllarındaki toplantıların neticesinde ön hazırlık sürecini tamamlayan laboratuvar, sunacağı fiziksel, akademik ve entelektüel imkânların katkısıyla, ayrımcı söylemle mücadele edip bu konularda çeşitli çalışmalar yapan kişiler ve kurumlar için bir platform haline gelerek, uzun vadede akademik ve toplumsal projeler geliştiren bir araştırma üssü olmayı amaçlıyor.

Mayıs 2016'da laboratuvarın '*Ayrımcılığa Karşı Yeni*

bir Dil, Diyalog ve Demokrasi için ASULİS' adlı raporu yayımlandı. Ayrımcılık, söylem, nefret söylemi ve ifade özgürlüğü üzerine çalışan kurumlar, kuruluşlar, sosyal gruplar ve diğer oluşumlarla ilgili yürütülen kapsamlı bir araştırmayla hazırlanan bir liste bu raporla paylaşıldı. Aynı zamanda *ASULİS Dil, Diyalog, Demokrasi Laboratuvarı*'nın faaliyet alanıyla çalışma yöntemlerine dair önerilerin aktarıldığı raporda, laboratuvarın vizyonu, misyonu ve yapısı üzerine bilgilere de yer verildi.

Laboratuvar, çalışmalarına eğitim alanıyla başladı. Bu alandaki akademisyenler ve araştırmacılarla bire bir görüşmeler yapıldı. Mart ayındaki ilk görüşme, Doç. Dr. Kenan Çayır ile ders kitapları, eğitim sisteminde ayrımcılık ve ayrımcı söylem üzerine oldu. Eğitim alanındaki ikinci görüşme, Eğitim Reformu Girişimi'nin direktörü Batuhan Aydagül ile yapıldı. Nisan 2016'da, Hacettepe Üniversitesi, Bilkent Üniversitesi ve Ankara Üniversitesi'ne ziyaretler yapıldı.

Istanbul Policy Center, National Endowment for Democracy, Niras – My Media and Friedrich Naumann Foundation.

One of the important components of the preliminary work for developing the road map and determining the areas of work for *ASULİS Discourse, Dialogue, Democracy Laboratory* was the round-table meetings with academics, media workers and representatives of NGOs specializing on discourse studies in Turkey and abroad. The preliminary work was completed with the meetings held in 2014-2015. Through its facilities, academic and intellectual resources the laboratory aims to serve as a platform for persons and institutions combating discriminatory discourse and working in these fields, and in the long run, become a research center that develops academic and social projects in this sphere.

On May 2016, the laboratory issued the report titled '*ASULİS for A New Discourse, Dialogue and Democracy*

Against Discrimination'. A list that was compiled as a result of an extensive research on institutions, establishments, social groups and other formations that work on discrimination and discourse, hate speech and freedom of expression is included in the report. Information concerning the area, mission, vision and the structure of *ASULİS Discourse, Dialogue, Democracy Laboratory* is also provided in the report.

The initial research launched at the laboratory was concerning the area of education. Meetings were held with academics and researchers who work in this field. The first meeting in March was held with Assoc. Prof. Kenan Çayır on textbooks, discrimination and discriminatory discourse in education. The second meeting in the field of education was held with Batuhan Aydagül, the director of Initiative for Reform in Education. In April 2016, visits were made to Hacettepe University, Bilkent University and Ankara University.

On May 2016, a roundtable meeting was held with the

Mayıs 2016'da İzmir Ekonomi Üniversitesi ve Ege Üniversitesi'nden akademisyenler ve doktora öğrencileri ile bir yuvarlak masa toplantısı yapıldı.

24 Mart'ta **'Twitter'da Kampanya Yürütme ve Alternatif Söylem'** başlıklı bir çalıştay düzenlendi ve sivil toplum kuruluşlarının nasıl başarılı sosyal kampanyalar geliştirebileceklerine dair yollar ve teknikler konuşuldu.

Laboratuvarın 27 Mayıs'ta düzenlediği **'Sanat ve Ayrımcılık'** başlıklı ilk panel, Cumhuriyet Gazetesi Kültür-Sanat Servisi Editörü Evrim Altuğ'un moderatörlüğünde, Bulut Tiyatro ekibinden oyun yazarı ve yönetmeni Ebru Nihan Celkan, Filmmor'dan kısa film ve belgesel yönetmeni Melek Özman ve senarist Ahmet Sami Özbudak'ın katılımıyla yapıldı.

30 Haziran'da laboratuvarın ikinci paneli, **'Edebiyat ve Ayrımcılık'** üzerine oldu. Yazılarında sıklıkla ayrımcı söylem ve ayrımcılık meselelerine değinen yazar Karin Karakaşlı'nın moderatörlük yaptığı panele, Ayfer Tunç

ve Kemal Varol konuşmacı olarak katıldı.

İstanbul, Ankara ve İzmir'de uzmanlarla yapılan görüşmelerin sonrasında, eğitim alanında daha önce yapılan çalışmalar derlendi. Laboratuvar, bu alan araştırmasından yola çıkarak eğitimde ayrımcılık üzerine çalışan farklı sektörlerden birçok uzmanı buluşturmak üzere 27 Haziran 2016'da **eğitim üzerine ilk diyalog toplantısını** düzenledi.

13 Ekim tarihinde **'Hikâyenin Zor Hali: Türkiye'de Yerli Diziler ve Ayrımcılık'** başlıklı bir panel düzenlendi. Yerli diziler alanında çalışmaları olan akademisyen Feyza Akınerdem'in moderatörlüğünü üstlendiği söyleşide, yönetmen, senaryo yazarı ve proje tasarımcısı Tomris Giritlioğlu, senarist ve yazar Gaye Boralioğlu ile senarist Nilgün Öneş, Türkiye'de yerli dizi sektöründe yaşadıkları deneyimlerini ayrımcılık ekseninde paylaştılar.

14-21 Ekim tarihleri arasında, *ASULİS Dil, Diyalog, Demokrasi Laboratuvarı*'nın tanıtımını yapmak,

participation of academics and PhD students from Izmir University of Economics and Ege University.

On March 24, a workshop titled **'Running Campaigns and Alternative Discourse on Twitter'** was held, discussing the methods and techniques that civil society institutions can use to develop successful social media campaigns.

The first panel discussion organized by the Laboratory entitled **'Arts and Discrimination'** was held on May 27 and moderated by Evrim Altuğ, culture and arts editor of Cumhuriyet newspaper. The panel included scriptwriter and theater director from Bulut Theater Company Ebru Nihan Celkan, short movie and documentary director from Filmmor Melek Özman and scriptwriter Ahmet Sami Özbudak.

Second panel discussion of the Laboratory was held on June 30 and was titled **'Literature and Discrimination'**. Author Karin Karakaşlı, who frequently discusses discriminatory discourse and discrimination in her

writings, moderated the panel. Ayfer Tunç and Kemal Varol were the speakers.

After the meetings with experts in Istanbul, Ankara and Izmir, the previous work in the field of education were compiled. The Laboratory, on the basis of this field research, held **the first dialog meeting on education** in order to bring many experts from different branches together on June 27, 2016.

On October 13, a panel discussion titled **'Television Series and Discrimination in Turkey'** was held. The panel was moderated by academic Feyza Akınerdem who studies TV series in Turkey. Director, scriptwriter and project designer Tomris Giritlioğlu, scriptwriter and author Gaye Boralioğlu and scriptwriter Nilgün Öneş shared their experiences regarding discrimination in this sector.

Between October 14 and 21, a trip to Germany was organized in order to promote *ASULİS Discourse, Dialogue, Democracy Laboratory* and to exchange ideas

laboratuvarın Türkiye ve Almanya arasında karşılaştırmalı bir ayrımcı söylem araştırmasını birlikte yürütmeyi hedeflediği Antisemitizme karşı Kreuzberg İnisiyatifi (KIgA) ile biraraya gelerek söylem alanında çalışan uzmanlardan fikir almak için Almanya ziyareti yapıldı. Bu kapsamda, KIgA'nın düzenlemiş olduğu 'Commitment without Borders – Transnational Network against Anti-Semitism' projesinin iki gün süren atölye çalışmalarında *ASULİS* ve *Medyada Nefret Söyleminin İncelenmesi Projesi* tanıtıldı.

17-21 Ekim tarihleri arasında, hem yurt dışında yapılan çalışmaları yerinde değerlendirmek hem uzmanlar ve aktivistlerle bire bir görüşmelerde bulunmak hem de laboratuvarın tanıtımını yapmak amacıyla İngiltere'ye bir ziyaret düzenlendi. Lancaster Üniversitesi Dil Bilimleri ve İngiliz Dili Bölümü'nde öğretim görevlisi olan Prof. Dr. Ruth Wodak, Oxford Üniversitesi Sosyal Bilimler Departmanı'ndan Nicole Stremlau, Oxford Üniversitesi Avrupa Çalışmaları Merkezi'nden Timothy Garton Ash, Media Diversity Institute'den Farid

Littleproudü, Article 19 Kuruluşu'ndan Georgia Nash, Global Girl Media'dan Gülnaz Can ile görüşmeler yapıldı.

27 Ekim tarihinde laboratuvarın '**Türkiye'de Hapishaneler, Mahpusluk ve Ayrımcılık**' başlıklı paneli düzenlendi. Türkiye'de sayıları giderek artmakta olan mahpusların kendi özgünlükleri içerisindeki ihtiyaç ve sorunlarının tartışıldığı panelin konuşmacıları, Türkiye Hapishane Çalışmaları Merkezi'nden (TCPS) Zafer Kırac ve Mustafa Eren ile Galatasaray Üniversitesi Sosyoloji Bölümü öğretim görevlisi Seçil Doğuç oldu. Panelin moderatörlüğünü İstanbul Bilgi Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde öğretim görevlisi olan İdil Işıl Gül üstlendi.

2 Kasım tarihinde laboratuvarın '**Türkiye Eğitim Sisteminde Dil, Kimlik ve Ayrımcılık**' başlıklı paneli düzenlendi. Türkiye eğitim sisteminde ayrımcılık, kimlik, çift dilli eğitim gibi tartışmalı konuların ele alındığı, Ayşe Gül Altınay'ın moderatörlüğünü

with experts working in the field of discourse at the Kreuzberg Initiative against Antisemitism (KIgA), with which the Laboratory was planning to collaborate for a comparative study on discriminatory discourse between Turkey and Germany. *ASULİS* and the *Media Watch on Hate Speech* project were introduced during the two-day workshop "Commitment without Borders – Transnational Network against Antisemitism" held by KIgA.

Between October 17 and 21, a trip to England was organized in order to learn about the studies carried out in other countries, have one-to-one meetings with experts and activists studying discourse and promote the Laboratory. Meetings were held with Prof. Dr. Ruth Wodak from Lancaster University Departments of Linguistics and English Language; with Nicole Stremlau from Oxford University Department of Social Sciences, Timothy Garton Ash from Oxford University Center for European Studies; with Farid Littleproud from Media Diversity Institute and; and with Georgia Nash from

Article 19 and Gülnaz Can from Global Girl Media.

On October 27, a panel discussion titled '**Prisons, Prisoners and Discrimination in Turkey**' was held, with the participation of Zafer Kırac and Mustafa Eren from Center for Prison Studies of Turkey (TCSP) and Seçil Doğuç from Galatasaray University Department of Sociology. The needs and problems of the rising number of prisoners in Turkey were discussed in the context of their individual situations. The panel was moderated by Instructor İdil Işıl Gül from İstanbul Bilgi University Law School.

On November 2, a panel discussion titled '**Language, Identity and Discrimination in Turkey's Education System**' was held with the participation of Şerif Derince from Diyarbakir Political and Social Research Institute, Elmas Arus from Zero Discrimination Association and Melisa Soran from Bilgi University Center for Sociology and Education Studies. Issues such as discrimination, identity, bilingual education in Turkey's education

üstlendiği panelin konuşmacıları, Diyarbakır Siyasal ve Sosyal Araştırmalar Enstitüsü'nden (DİSA) Şerif Derince, Sıfır Ayrımcılık Derneği'nden Elmas Arus ve İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyoloji ve Eğitim Çalışmaları Merkezi'nden (SEÇBİR) Melisa Soran oldu.

3 Kasım'da **ikinci eğitim arama ve diyalog toplantısında** çeşitli kurumların temsilcileri ile bireysel araştırmacılardan oluşan bir katılımcı listesiyle 'ihtiyaçlar', 'sorunlar' ve 'öneriler' başlıkları tartışıldı. Katılımcıların *ASULİS Dil, Diyalog, Demokrasi Laboratuvarı*'ndan beklentileri, eğitimde ayrımcılık adına yapılan çalışmalara bir platform olarak laboratuvarın nasıl katkı sağlayacağı, farklı disiplinlerden faydalanarak, nasıl yeni ve alternatif yöntemlerden yararlanılabileceği sorusu üzerine fikirler konuşuldu.

8 Aralık'ta '**Spor ve Toplumsal Cinsiyet Ayrımcılığı**' başlıklı panel düzenlendi. Toplumsal cinsiyet, insan hakları, spor ve medya üzerinde çalışmaları

olan İstanbul Bilgi Üniversitesi İletişim Fakültesi öğretim üyelerinden İtir Erhart moderatörlüğünde yapılan panelin konuşmacıları, toplumsal cinsiyet ve spor sosyolojisi üzerine çalışmalar yapan İlknur Hacisoftaoğlu, 'Kadınlar için Spor ve Fiziksel Aktivite Derneği' (KASFAD) yönetim kurulu üyesi Pınar Öztürk ve Atletik Dildoa takımının kurucu ve oyuncularından, LGBTİ aktivisti Nazlı Cabadağ oldu.

Laboratuvarın 22 Aralık'taki '**Türkiye'de Barış Gazeteciliği ve Medya**' paneli Nurcan Akad'ın kolaylaştırıcılığı ile yapıldı. Panelin katılımcıları Sevda Alankuş, Mete Çubukçu ve Murat Çelikkan, Türkiye'de hak temelli habercilik, barış gazeteciliği ve çatışmalı süreçlerde medyanın rolü konularını tartıştı.

Ayrımcı söylem, nefret söylemi, söylem analizi gibi konulara ilişkin hazırlanan yazılı kaynak listesi bu alanlarda çalışan herkesin kullanımına açık hale getirilerek, Hrant Dink Vakfı Kütüphanesi'ndeki **Asulis koleksiyonuna** eklendi.

system were discussed with the moderation of Ayşe Gül Altınay.

On November 3, the second **educational research and dialogue meeting** was held with the participation of representatives of various institutions and independent researchers. The discussion centered on the needs, problems and recommendations in the field of education. Ideas were exchanged on topics such as participants' expectations from ASULIS Discourse, Dialogue, Democracy Laboratory, how the Laboratory as a platform can contribute to the studies on discrimination in education, how new and alternative methods can be used with contributions from various disciplines.

On December 8, a panel discussion titled '**Sports and Gender Discrimination**' was held. The panel discussion was moderated by İtir Erhart, who is a faculty member of Bilgi University Department of Communication studying and is teaching gender, human rights, sports

and media. İlknur Hacisoftaoğlu, who studies gender and sociology of sports; board member of Association of Sports and Physical Activities for Women (KASFAD) Pınar Öztürk; and Nazlı Cabadağ, who is the founder and player of Altetik Dildoa playing in Tatavla football league spoke at the panel discussion.

The "**Peace Journalism and Media in Turkey**" panel was held on December 22, and was moderated by Nurcan Akad. Speakers Sevda Alankuş, Mete Çubukçu and Murat Çelikkan discussed rights-based and peace journalism in Turkey and the media's role in conflict processes.

A bibliography of topics such as discriminatory discourse, hate speech, discourse analysis was made accessible to everyone working in these fields and has been added to the **Asulis collection** of Hrant Dink Foundation Library.

Ayrımcılığa Karşı

Yeni bir Dil,

Diyalog ve

Demokrasi için

ASULİS

HDV
YAYINLARI

ASULİS RAPORU
ASULIS REPORT

PROJE KOORDİNATÖRLERİ

PROJECT COORDINATORS

ZEYNEP ARSLAN

DİLŞAH PINAR ENSARİ

ARAŞTIRMA KOORDİNATÖRÜ

RESEARCH COORDINATOR

FUNDA TEKİN

ARAŞTIRMACILAR

RESEARCHERS

BURAK DEMİRYAKAN

EZGİ KAN

ARİCAN PAKER

İNTERNET SİTESİ

WEBSITE

www.nefretsoylemi.org

facebook.com/medyadanefretsoylemi

twitter.com/nefretsoylemi

Medyada Nefret Söyleminin İzlenmesi 2009 yılından beri yürütülüyor. Medyada yer alan, etnik ve dinî kimliklere karşı ayrımcı, cinsiyetçi ve homofobik söylem ve nefret içeren haberleri görünür kılmak, bu yayınlara karşı kamuoyu oluşturmak ve medyada nefret söyleminin kullanımının azaltılmasına katkı sunmak amacıyla başlatılan bu çalışma, 'nefret söylemi' kavramıyla ilgili bilgi üretmeyi, ayrımcı ve ırkçı söylemle mücadele yöntemlerine dair bir tartışma zemini açmayı ve medyada, insan hakları ve azınlıklara ilişkin olarak daha saygılı ve bilinçli bir dil kullanılmasını teşvik etmeyi hedefliyor.

2016 yılında devam eden medya izleme çalışmasıyla, yerel ve ulusal basında etnik, ulusal ve dinî kimlikleri ötekileştiren, hedef gösteren ve düşmanlaştıran haber ve köşe yazıları tespit edildi. Ayrıca, homofobik/transfobik ve cinsiyetçi söylemler tarama kapsamına alındı. Bu içerikler, kısa analizleriyle birlikte, günlük

MEDYADA NEFRET SÖYLEMİNİN İZLENMESİ

MEDIA WATCH ON HATE SPEECH

DESTEKÇİLER

SUPPORTERS

Friedrich Naumann
STIFTUNG FÜR DIE FREIHEIT

Media Watch on Hate Speech has been implemented by the Hrant Dink Foundation since 2009. It targets the print media and was initiated with the purpose of drawing attention to news items which include discriminatory, sexist and homophobic discourse and hate speech against ethnic and religious identities and raising awareness against these news items to help decrease the use of hateful discourse in the media. The study strives to produce information on the concept of 'hate speech', to provide a platform for discussion on ways and methods of combating discriminatory and racist discourse and to encourage the media to use a more respectful and conscious language regarding human rights and minorities.

Within the scope of the media watch, which continued in the year 2016, news items and columns which are discriminatory, alienating and targeting ethnic, national and religious identities as well as homophobic and sexist discourses were identified in the national and local media. These contents were uploaded on

olarak www.nefretsoylemi.org'a yüklendi, yaklaşık 22 bin kişinin takip ettiği Facebook ve Twitter hesaplarından kamuoyuyla paylaşıldı. Bunun yanı sıra, her dört ayda bir, karşılaşılan nefret söylemi içeriklerinin nitel ve nicel analizini yapan medya izleme raporları hazırlandı.

Medya izleme çalışması kapsamında, İstanbul Bilgi Üniversitesi İletişim Fakültesi'yle yürütülen işbirliğine 2016 yılında devam edildi. Bu çerçevede, Independent Interdisciplinary Work [Bağımsız Disiplinlerarası Çalışma] başlıklı dersi alan öğrenciler, proje ekibi tarafından düzenlenen bir eğitim seminerine katılarak, medya izleme çalışmasına bir dönem boyunca katkı sağladılar. 2016 Güz döneminde dersi alan ve atölyeye katılan 8 öğrenciden 5'i dersi başarıyla geçtiler. 2016 Bahar döneminde ise atölyeye katılan 12 öğrenciden 6'sı medya izleme çalışmasına katkı sunarak dersi tamamladılar.

Medya izleme raporlarına ek olarak, her dört aylık dönemde ele alınan dosya konularında, 'nefret söylemi' kapsamında değerlendirilmesi güç olan; daha örtülü biçimde kurgulanmış, toplum ve medya tarafından normleştirilmiş ayrımcı dilin detaylı analizleri yapılıyor. Ocak-Nisan raporunda, Karabağ'da Dört Gün Savaşı ve Azerbaycan, Ermenistan, Türkiye basınında üretilen ayrımcı dil, Mayıs-Ağustos dönemini kapsayan ikinci raporda ise yazılı basında trans cinayetlerinin nasıl yer bulduğuna odaklanılarak medyada translara yönelik ayrımcı ve ötekileştirici dil incelendi. Eylül-Aralık dönemini kapsayan 2016'nın son raporu üzerine çalışmaya devam ediliyor. Türkçe ve İngilizce olarak yayımlanan bu raporlar, sivil toplum örgütleri, akademisyenler, basın yayın kuruluşları ve basın meslek örgütleriyle düzenli olarak paylaşılıyor.

Çalışma kapsamında, her yıl olduğu gibi bu yıl da uluslararası paneller düzenlendi. Medyada Nefret

www.nefretsoylemi.org on a daily basis along with short analyses. These were also publicized through Facebook and Twitter and reached around 22,000 followers. Additionally, media watch reports containing quantitative and qualitative analyses of hate speech contexts were published every four months.

In 2016, the collaboration with Istanbul Bilgi University Communications Faculty, within the scope of the media watch study, continued. Students enrolled in the 'Independent Interdisciplinary Work' course attended an education seminar organized by the project team regarding the media watch method and contributed to the media monitoring study for one semester. In 2016 fall semester, 5 students out of 8 who participated in the workshop passed the course successfully. In 2016 spring semester, 12 students participated in the workshop and 6 students contributed to the media monitoring work and completed the course.

Since the beginning of 2013, thematic dossiers are

also included in triannual reports with the aim to analyse discriminatory language that cannot readily be classified as 'hate speech', and that is created in more subtle ways yet normalized by media and society. The January-April 2016 report contained an analysis of the discriminatory discourse produced in the press of Azerbaijan, Armenia and Turkey regarding the Four Day War in Nagorno-Karabakh, while in the second report, covering the period of May-August 2016, the focus was on the the discriminatory language against transgender individuals, within the framework of transgender murders. The study on the last report covering the period of September-December 2016 is still going on. All these reports were published in Turkish and in English and disseminated to NGOs, scholars, media organizations and professional organizations.

Within the framework of the project, every year we organize international panels. The Media Watch on Hate Speech study has demonstrated the necessity of a comparative work which explores hate speech

Söyleminin İzlenmesi projesi, farklı ülkelerde ve siyasi bağlamlarda nefret söylemini inceleyecek karşılaştırmalı bir çalışmaya yönelik ihtiyacı ortaya koydu. Bu ihtiyaç ışığında, proje ekibi 2016 yılında başka projeleri ve diğer ülkelerde yürütülen çalışmalarını ve girişimleri tanımak ve Almanya ile Türkiye arasında karşılaştırmalı bir söylem çalışmasını hayata geçirme imkânlarını irdelemek üzere iki panel ve yuvarlak masa toplantısı düzenledi.

'Karşılaştırmalı Bir Bakış: Avrupa ve Türkiye'de Nefret Söylemi ve Ayrımcı Dil' başlıklı panel, 6 Eylül'de Hrant Dink Vakfı Havak Salonu'nda düzenlendi. Avrupa Roman Hakları Merkezi'nin İletişim Koordinatörü Jonathan Lee ile Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi öğretim üyesi ve Küresel Medya İzleme Projesi Türkiye Koordinatörü Prof. Dr. Nezih Orhon'un konuşmacı olduğu panelde, Jonathan Lee, Avrupa Roman Hakları Merkezi'nin çalışma alanları ve

verdikleri hizmetlerin yanı sıra, Açık Toplum Vakfı ile birlikte İtalya ve Fransa'daki nefret suçları ve nefret söylemi üzerine yürüttükleri projenin temel bulgularını anlattı. Öte yandan, İtalya ve Fransa'yı temel aldıkları karşılaştırmalı çalışmada kullandıkları metodolojiye ve proje boyunca deneyimledikleri zorluklara getirdikleri çözümlere değindi. Nezih Orhon ise Küresel Medya İzleme Projesi'nin medyada toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlama amacı güden bir araştırma ve savunuculuk girişimi olduğunu vurgulayarak, haber yayın organlarında (gazete, radyo, internet, sosyal medya, vb.) kadın tasviri ve temsiline haritalandırılması şeklinde özetlenebilecek projenin bulgularını anlattı.

7 Eylül'de ise panel konuşmacılarının yanı sıra medyada ayrımcılık ve nefret söylemi alanlarında çalışan akademisyen ve sivil toplum örgütü temsilcileri ile bir yuvarlak masa toplantısı düzenlendi. Avrupa Roman Hakları Merkezi'nin İletişim Koordinatörü

in different countries and political contexts. In light of this, the project team organized two panels and roundtable meetings in 2016 in order to become familiarized with other projects and activities taking place in other countries and to look for the opportunity to implement a comparative discourse study between Germany and Turkey.

On September 6, the panel discussion titled 'A Comparative Perspective: Hate Speech and Discriminatory Discourse in Europe and Turkey' was held in Hrant Dink Foundation Havak Hall. The speakers included Jonathan Lee, Communication Coordinator of European Roma Rights Center and Prof. Dr. Nezih Orhon, faculty member of Anadolu University Department of Communication Sciences and Turkey Coordinator of the Global Media Monitoring Project.

Jonathan Lee talked about the fields of study of the European Roma Rights Center, its services and the major findings of the project they carry out in

collaboration with Open Society Foundation on hate speech and hate crimes in Italy and France. Furthermore, he mentioned the methods they used in their comparative study based on Italy and France, the challenges they experienced during the project and the solutions to such challenges. Prof. Dr. Nezih Orhon, emphasizing that the Global Media Monitoring Project is a research and advocacy initiative working for promoting gender equality in the media, talked about the essential findings of the project, which aims at mapping the representation and portrayal of women in news media (newspaper, radio, internet, social media, etc.).

In addition to the panel, a roundtable meeting was held on September 7, with the participation of panel speakers, academics and civil society actors working on media, discrimination and hate speech. In the meeting attended by European Roma Rights Center Communication Coordinator Jonathan Lee, faculty member of Anadolu University Department

Jonathan Lee ile Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Nezh Orhon, Aslı Telli Aydemir, Sinan Gökçen, Ceren Sözeri, Feyza Akınerdem ve Suncem Koçer'in katıldığı toplantıda, uzun soluklu medya izleme çalışmalarına dair genel bir değerlendirme yapılarak Avrupa ve Türkiye'de nefret söylemi ve ayrımcı dil örnekleri ve olası bir karşılaştırmalı çalışma için nasıl bir metodoloji geliştirilebileceği tartışıldı.

21 Kasım'da ise Anarad Hıgutyun Binası Havak Salonu'nda 'Kesişen Söylemler, Yaratıcı Yöntemler: Almanya'da Nefret Söylemi ve Antisemitizmle Mücadele Pratikleri' başlıklı bir panel düzenlendi. İletişim akademisyeni Prof. Dr. Yasemin İnceoğlu'nun moderatörlüğünü üstlendiği panelde, Antisemitizme karşı Kreuzberg İnisiyatifi (KiGa) direktörü Aycan Demirel ve Amadeu Antonio Vakfı (AAS)'nın İzleme ve Politikalar Uzmanı Johannes Baldauf'un katılımıyla,

Almanya'da mevcut Neo-Nazi ırkçılık, nefret söylemi ve anti-semitizm tezahürleri ile bunlara karşı geliştirilen stratejiler ile mücadele deneyimleri konuşuldu.

Aycan Demirel, KiGa bünyesinde Almanya'daki ırkçılık ve antisemitizm ile nasıl mücadele ettiklerini anlatan kısa bir tanıtım filminin ardından, antisemitizm kavramını açıklayarak Yahudi düşmanlığının toplumsal ve siyasi gelişmelerin de etkisiyle zaman içerisindeki dönüşümünü anlattı. Demirel ayrıca, çok kültürlü Almanya toplumunda mevcut ırkçılık ve anti-semitizmle ilgili toplumsal farkındalığı yükseltmek ve buna karşı mücadele alanını genişletmek için yürüttükleri projeler üzerine konuştu ve Müslümanları ve göçmenleri anti-semitizmden sorumlu tutan medyanın kullandığı tehlikeli söyleme vurgu yaptı. Johannes Baldauf ise Neo-Nazi kampanyaları ve aktiviteleriyle ilgili sosyal medyada yürüttükleri izleme çalışmalarını anlattı ve çevrimiçi nefret söylemi ile

of Communication Sciences Nezh Orhon, Aslı Telli Aydemir, Sinan Gökçen, Ceren Sözeri, Feyza Akınerdem and Suncem Koçer, a general assessment was made about long-term media monitoring studies; examples of hate speech and discriminatory discourse in Europe and Turkey were discussed; and socio-cultural and discursive peculiarities of both contexts were explored in order to devise a methodology for a prospective comparative study.

On November 21, the panel entitled "Intersecting Discourses, Creative Strategies: Practices of Combating Hate Speech and Antisemitism in Germany" took place at Anarad Hıgutyun Building Havak Hall. Aycan Demirel, the founder and co-director of Kreuzberg Initiative against Antisemitism (KiGa) and Johannes Baldauf, Monitoring and Policy Specialist at Amadeu Antonio Foundation (AAS) participated in the panel discussion moderated by Yasemin İnceoğlu, Professor of Media and Communications. The panel discussed strategies and experiences of combating neo-Nazi

racism, hate speech and anti-Semitism in Germany.

After a short video introducing the ways in which KiGa is combating racism and anti-semitism in Germany, Aycan elaborated on the concept of anti-semitism and touched upon the transformation of anti-semitism through time as a result of social and political developments. Demirel also talked about their projects and pedagogical methods which aim to raise awareness about and struggle against racism and anti-semitism in the multicultural German society. He drew attention to the dangerous discourse used by the media, which ascribes responsibility for anti-semitism to Muslims and immigrants. Johannes Baldauf talked about their social media monitoring of Neo-Nazi campaigns and activities as well as their experiences in combating hate speech online. Baldauf stated that technical possibilities are important for combating hate speech on internet and there is a need to make use of those possibilities in combating right-wing extremism and racism.

mücadele deneyimlerini paylaştı. Baldauf, çevrimiçi ortamda nefret söylemiyle mücadele etmek için teknik imkânların önemli olduğunu, aşırı sağcılık ve ırkçılıkla mücadelede bu imkânlardan nasıl faydalanılabileceği üzerine düşünmenin önemli olduğunu ifade etti.

22 Kasım tarihinde ise KiGa'dan Aycan Demirel ve Derviş Hızarcı, Amadeu Antonio Vakfı'ndan Johannes Baldauf, *ASULİS Dil, Diyalog, Demokrasi Laboratuvarı* Danışma Kurulu üyelerinden Yasemin İnceoğlu ve Aslı Telli Aydemir ile İstanbul Politikalar Merkezi'nden (İPM) Cana Tülüş'ün katılımıyla bir yuvarlak masa toplantısı düzenlendi. Toplantıda, Almanya ve Türkiye'deki son siyasi gelişmeler ve Avrupa'da yükselen İslamofobi ile göç ve bu ülkelerin mülteci politikaları üzerine karşılaştırmalı bir değerlendirme yapıldı; sosyal medyada nefret söylemi izleme ve bu söylemle mücadele etmede Amadeu Antonio Vakfı'nın deneyimlerinden faydalanıldı ve iki ülke arasında

olası bir karşılaştırmalı söylem çalışması için nasıl bir metodoloji geliştirilebileceği tartışıldı.

2012-2013 yıllarında, nefret söylemi ve ayrımcılık üzerine çalışan akademisyenlerin danışmanlığında, 'Ayrımcılık, Nefret Söylemi ve Medya' başlıklı taslak ders müfredatı hazırlanmıştı. Bu müfredat, özellikle medya yoluyla üretilen nefret söylemi konusunda farkındalık oluşturmayı, üniversite öğrencilerinin medyayı bu bağlamda analiz edebilme becerisini geliştirmeyi amaçlıyor. Bu ve benzeri ders programlarını tamamlayıcı olacak ve nefret söylemine dair kavramsal bilgiye giriş niteliğinde bir kaynak teşkil etmesi hedeflenen *Medya ve Nefret Söylemi: Kavramlar, Mecralar, Tartışmalar* başlıklı çok yazarlı kitap, Aralık 2013'te yayımlandı.

2016 yılı boyunca yapılan çalışmalardan biri de bu müfredatın tanıtılmasını amaçlayan atölye çalışmaları düzenlemek oldu. Hacettepe, Bilkent, İzmir Ekonomi

On November 22, a round-table meeting was held with the participation of Aycan Demirel and Derviş Hızarcı from KİGA, Johannes Baldauf from Amadeu Antonio Foundation, members of *Asulis Laboratory* Advisory Board Yasemin İnceoğlu and Aslı Telli Aydemir, and Cana Tülüş from İstanbul Policy Center. In the meeting, a general and comparative assessment was made regarding the recent political developments in Germany and Turkey, along with rising Islamophobia in Europe, and immigration and refugee policies of these countries. Baldauf shared the experiences of Amadeu Antonio Foundation in monitoring hate speech in social media and combating this type of discourse. Finally, socio-cultural and discursive peculiarities of both contexts were explored in order to devise a methodology for a prospective comparative discourse study between two countries.

In 2012-2013, a university level one-semester course syllabus draft, entitled 'Discrimination, Hate Speech and Media' was prepared with the help of

consulted academics that work on hate speech and discrimination. Through this syllabus, the aim is to raise the awareness of students about hate speech that has been produced and reproduced particularly by the media; to strengthen their skills in analysing media content and more importantly, to assist them in developing awareness and sensitivity towards discrimination and hate speech during their professional life. Right after, the book *Media and Hate Speech: Concepts, Outlets, Discussions* was published in 2013, which serves as a resource in introducing the conceptual knowledge of hate speech to the general reader.

Throughout the year of 2016, we organised workshops in order to introduce the syllabus at Hacettepe, Bilkent, İzmir Ekonomi and Ege universities. During the workshops, which were attended by academics and students; the syllabus was introduced, discussions were held about the conceptual background of hate speech, and the media watch results were presented.

ve Ege üniversitelerinde, akademisyen ve öğrencilerin katılımıyla yapılan atölyelerde, ders müfredatının tanıtılmasının yanı sıra, nefret söyleminin kavramsal arka planıyla ilgili tartışıldı ve medya taramasının bulguları üzerinden sunumlar yapıldı.

Proje kapsamında hayata geçirilen bu çalışmalara ek olarak, başka kurum ve kuruluşların daveti ve işbirliğiyle, çeşitli sunum ve etkinlikler yapıldı. Akademisyenlerin ve öğrencilerin davetiyle, 9 Mart ve 4 Ekim'de Bahçeşehir Üniversitesi'nde, 10 Mart'ta İstanbul Bilgi Üniversitesi'nde medya izleme çalışmasının bulguları öğrencilerle paylaşıldı.

18 Şubat'ta, Norveç Helsinki Komitesi İnanç Özgürlüğü Girişimi'nin Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi İnsan Hakları Merkezi ile birlikte organize ettiği 'İfade Özgürlüğü ve İnanç Özgürlüğü: Türkiye Vakası' konferansında, medya izleme çalışmasının bulguları, medyada inanç temelli nefret söylemi

örnekleri üzerinden katılımcılarla paylaşıldı.

14 Mart'ta, İstanbul Kemerburgaz Üniversitesi tarafından organize edilen "Disiplinlerarası Boyutlarıyla Türkiye'de Ayrımcılık, Nefret Söylemi ve Nefret Suçları" sempozyumunda, 2009 yılından bu yana medya izleme çalışması ile elde edilen bulguların genel değerlendirmesine dair bir tebliğ sunuldu.

Son olarak, DVV International'ın 17-18 Kasım tarihlerinde Tiflis'te organize ettiği 'Nationalism, Narrow-Mindedness, Aggression: Does the 20th Century Reoccur? Answers, Perspectives and Ideas from the International Adult Education Community' atölyesinde projenin metodolojisi ve Türkiye yazılı basınında üretilen nefret söylemi ve ayrımcı dil hakkında bir sunum yapıldı.

In addition to these workshops organized within the scope of the project, presentations and events were realized with the invitation and cooperation of other institutions. Thanks to the invitations of academics and students, presentations based on media monitoring outputs were delivered at Bahçeşehir University on March 9 and October 4 and at İstanbul Bilgi University on March 10 as part of different courses and club activities.

On February 18, at the conference entitled 'Freedom of Expression & Freedom of Religion or Belief – The Case of Turkey' organized by The Norwegian Helsinki Committee Freedom of Belief Initiative in cooperation with Ankara University Centre for Human Rights, the project team shared their media monitoring study findings with respect to instances of faith-based hate speech.

On March 14, a general overview regarding the outputs of the media monitoring study, which has

been implemented since 2009, was presented at the symposium on "Disiplinlerarası Boyutlarıyla Türkiye'de Ayrımcılık, Nefret Söylemi ve Nefret Suçları" [Interdisciplinary Dimensions of Discrimination, Hate Speech and Hate Crime in Turkey], organized by İstanbul Kemerburgaz University.

Lastly, a presentation was delivered about the methodology of the project and instances of hate speech and discriminatory discourse in Turkey's printed press at the 'Nationalism, Narrow-Mindedness, Aggression: Does the 20th Century Reoccur? Answers, Perspectives and Ideas from the International Adult Education Community' workshop organized by DVV International in Tbilisi, Georgia on November 17-18, 2016.

PROJE KOORDİNATÖRÜ
PROJECT COORDINATOR
CAN ZEYNEP SUNGUR

ÖDÜL KOMİTESİ
AWARD COMMITTEE

AHMET İNSEL

Ödül Komitesi Başkanı / Award Committee Chair

RANA ZİNCİR CELAL

DELAL DİNK

AYŞE KADIOĞLU

ÇİÖDEM MATER

ZEYNEP TAŞKIN

İNTERNET SİTESİ

WEBSITE

www.hrantdinkodulu.org

www.hrantdinkaward.org

facebook.com/hrantdinkodulu

twitter.com/hrantdinkodulu

twitter.com/hrantdinkaward

ULUSLARARASI HRANT DİNK ÖDÜLÜ

76

**INTERNATIONAL
HRANT DINK AWARD**

DESTEKÇİLER
SUPPORTERS

SABANCI ÜNİVERSİTESİ

İSTANBUL POLİTİKALAR MERKEZİ

SABANCI UNIVERSITY ISTANBUL

POLICY CENTER

HEINRICH BÖLL STIFTUNG DERNEĞİ

DEMOCRACY AND MEDIA FOUNDATION

MANOUG PAMOKDJIAN

Uluslararası Hrant Dink Ödülü her yıl, Hrant Dink'in doğum günü olan 15 Eylül'de sahiplerini buluyor. Ödül; ayrımcılıktan, ırkçılıktan ve şiddetten arınmış, daha özgür ve adil bir dünya için çalışan, bu idealler uğruna bireysel risk alan, ezber bozan, barışın dilini kullanan; bunları yaparken, insanlara mücadeleye devam etme yolunda ilham ve umut veren kişi, kurum veya gruplara veriliyor. Hrant Dink Vakfı, bu yönde çaba gösterenlere seslerinin duyulduğunu, yaptıklarının görüldüğünü ve yalnız olmadıklarını hatırlatmak, onlara destek olmak, tüm insanları idealleri uğruna mücadele etmeye teşvik etmek istiyor.

Uluslararası Hrant Dink Ödülü'nün sekizincisi, Hrant Dink'in doğum günü olan 15 Eylül'ün Kurban Bayramı'na denk gelmesi nedeniyle bu tarihten bir hafta sonra 22 Eylül 2016'da, Lütfi Kırdar Uluslararası Kongre ve Sergi Sarayı'nda yapılan bir törenle sahiplerini buldu. Ödülü, Türkiye'den Diyarbakır Barosu ve Malavi'den Theresa Kachindamoto aldı. Sunuculuğunu Ece Dizdar'ın üstlendiği törende, açılış konuşmasını, Uluslararası Hrant Dink Ödülü Komitesi

ULUSLARARASI HRANT DİNK ÖDÜLÜ
INTERNATIONAL HRANT DINK AWARD

The Hrant Dink Foundation annually presents the *International Hrant Dink Award* on Hrant Dink's birthday, September 15th. The award is presented to individuals, organisations or groups that work for a world free of discrimination, racism and violence, take personal risks for their ideals, use the language of peace and by doing so, inspire and encourage others. With this award, the Foundation aims to remind to all those who struggle for these ideals that their voices are heard, their works are visible and that they are not alone, and also to encourage everyone to fight for their ideals.

In its 8th year, the *International Hrant Dink Award* presented yearly on Hrant Dink's birthday on September 15th, was presented one week later due to coinciding with the Feast of Sacrifice. The 8th International Hrant Dink Award was presented on Thursday, September 22nd with an award ceremony held at the Istanbul Lütfi Kırdar International Convention and Exhibition Centre. This year's awards were granted to Diyarbakir Bar Association from Turkey

Başkanı Ahmet İnsel yaptı. Gecenin açılışında, Mehmet Erdem, 'Hayat Bu' adlı eserini seslendirdi.

Gecede, 'Işıklar' adı altında, dünyanın dört bir yanında ve Türkiye'de attıkları önemli adımlarla geleceğe dair umudu artıran kişi ve kurumların selamlandığı bir video gösterildi. 2016'nın 'ışıklar'ı arasında, İzmir'de mültecilerle dayanışma sağlayan ve başta sağlık olmak üzere en temel haklarına erişmelerine yardımcı olan Halkların Köprüsü Derneği; İsrail'de Yahudi ve Arap kadın sanatçılar tarafından kurulan, siyasi farklılıklara rağmen barış talebini çok dilli şarkılarla ifade eden Rana Korosu; telefon bağlantısıyla katıldığı popüler bir televizyon programında "İnsanlar, çocuklar ölmesin, anneler ağlamasın" diyerek Türkiye'nin doğusunda yaşanan çatışmalara ve hak ihlallerine dikkat çeken Ayşe öğretmen; Irak'ta IŞİD'in kaçırdığı Ezidi kadınların yardım çağrılarını, kendi imkânlarıyla karşılık vererek bu kadınları özgürlüklerine kavuşturan Amina Said - Khalil Hasan çifti; Amasya'nın Suluova ilçesinde kapatılan maden ocaklarını, ailelerinin de desteği sayesinde büyük bir direnişle tekrar kazanan

Yeni Çeltek Maden Ocağı işçileri; Çin'de tüm varlığını harcayarak bir köpek mezbahasını satın alıp köpek koruma ve kurtarma barınağına dönüştüren Wang Yan; doğu illerinde yaşanan şiddetin ve insan hakkı ihlallerinin son bulması gerektiğine dikkat çeken cesur ve etkili bildirileriyle Türkiye'de ifade özgürlüğünün önemini vurgulayan Barış İçin Akademisyenler; yine bu illerde yaşanan çatışmalar hakkında tarafsız haber yapmak ve bölgede yaşayan gazetecilere destek olmak amacıyla bir araya gelerek İstanbul, Ankara ve İzmir'den "Gerçeğin peşinde, meslektaşlarımızın yanındayız" sloganıyla Haber Nöbeti'ni başlatan gazeteciler yer aldı. Gecede ayrıca, 15 Temmuz'daki darbe girişimine karşı, siyasi parti, din, dil, cinsiyet gözetmeksizin, eylem ve söylemleriyle darbe karşıtı ve demokrasiden yana tavır sergileyenler ve yaşamını yitirenler anıldı.

'Işıklar' videosunun ardından ödüller açıklanmadan önce Bajar ve İstanbul Oryantal Mozaik Korosu bir dinleti sundu.

and Theresa Kachindamoto from Malawi. The award ceremony was hosted by Ece Dizdar and the opening address was made by the Chairman of the International Hrant Dink Award Committee, Ahmet İnsel. The award ceremony was opened with Mehmet Erdem's performance of his song 'Hayat Bu'.

As part of the ceremony, the people and organisations from Turkey and from around the world, who raise hope for the future with their actions were saluted with the video 'Inspirations 2016'. Among the inspirations of 2016 were: the Association of Bridging People from İzmir for supporting refugees to access their most fundamental human rights, in particular healthcare; Rana Choir from Israel formed by Jewish and Arab women for showing through their songs that coexistence is possible despite political differences and for voicing their call for peace in a multilingual manner; Ayşe Celik, a teacher in Diyarbakır, for publicly sharing her message 'Let people and children not die, let mothers not cry', through a telephone connection in a television show which drew attention

to the fighting and rights violations in Turkey's East; a husband and wife Khalil Hasan and Ameena Saeed from Iraq for working to rescue Ezidi women kidnapped by ISIS; workers of Yeni Çeltek Mine in Amasya's Suluova province for their resistance together with the support of their families against the closure of their mine, which paid off after more than a month's effort; Wang Yan from China for spending his entire fortune to transform the slaughterhouse into a dog shelter and rescue centre; Academics for Peace from Turkey for their courageous and effective call thanks to their petition calling for an end to the violence and human rights violations taking place in the eastern provinces, which once again stressed the importance of freedom of expression in Turkey and News Watch journalists from İstanbul, Ankara and İzmir for gathering in the name of freedom of press and the right to accurate information in the eastern provinces, with their slogan 'We seek the truth and support our colleagues'. During the award ceremony, all the people who acted and spoke up against the coup attempt on July 15th in

Ülkesi Malavi’de erken yaşta evliliklere neden olarak gösterilen ekonomik sıkıntıları aşmak için çabalayarak, yoksul ailelerin kız çocuklarının okul masrafları için fon yaratılmasını sağlayan; çocukların okul hayatıyla bağlarını güçlendirmeye dönük girişimleri teşvik eden ve verdiği güçlü mücadeleyle birçok gencin hayatını değiştiren Theresa Kachindamoto, ödülünü, jüri üyelerinden, düşünür Michel Marian ve 2015 yılı Uluslararası Hrant Dink Ödülü sahibi LGBT örgütü Kaos GL adına Yıldız Tar’ın elinden aldı. Kachindamoto, konuşmasında, “Nihai amacıma ulaşabilmek için, yani Malavi’de çocuk evliliklerinin kökünün kazanması, tüm kız ve erkek çocuklara eğitimlerini tamamlama imkânı verilebilmesi için, eski düşünce yapılarının karşısında çok daha güçlü bir şekilde durmam gerektiğini biliyorum... Hâlâ yapacak çok işimiz var ve ben buna hazırım” dedi. 2016 Uluslararası Hrant Dink Ödüllerinin diğer kazananı, tarafsızlığı, insan hakları konusundaki duyarlılığı, her türlü şiddete karşı duruşuyla, bölgede rol modeli oluşturan, insan hakları ihlallerinin soruşturulması için çabalayan,

davaların zaman aşımına uğramaması, suçların cezasız kalmaması için kararlılıkla mücadele eden, ödediği onca bedele rağmen savaş zamanında barış dilini kurmayı başardığı, barış ısrarından hiç vazgeçmediği için, Diyarbakır Barosu oldu. Diyarbakır Barosu adına ödülü jüri üyeleri Murathan Mungan ve Raket Dink’ten alan Ahmet Özmen, konuşmasında, bir buçuk yıldır Şırnak, Sur, Silvan, Cizre, İdil, Yüksekova ve Nusaybin’deki çatışmalı süreçte temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğini; 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında OHAL ilan edilerek Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin askıya alındığını belirtti. Özmen, 28 Kasım 2015’te tarihî Dört Ayaklı Minare’nin önünde yaptığı basın açıklamasının ardından başından vurularak öldürülen Tahir Elçi’yi anarak sürdürdüğü konuşmasını, Tahir Elçi ve Hrant Dink’in bizlere bıraktığı mirası korumanın tek yolunun, barış istemek ve barışın tesisi için ses yükseltmek olduğunu vurgulayarak sonlandırdı.

Ödülün bu yılki jürisinde, 2015 Uluslararası Hrant Dink Ödülü sahibi, insan hakları savunucusu Samar Badawi; 2015 Uluslararası Hrant Dink Ödülü sahibi

support of democracy, and who lost their lives were also commemorated regardless of their political party, religion, language, gender.

After the Inspirations video and before the announcement of laureates, Bajar and Istanbul Mosaic Oriental Choir gave a musical performance.

2016 International Hrant Dink Award jury member, philosopher, Michel Marian and Yıldız Tar on behalf of the 2015 International Hrant Dink Award laureate Kaos GL presented the award to the 2016 International Hrant Dink Award laureate Theresa Kachindamoto, who has strived to overcome the economic difficulties that lead to early marriages in her country Malawi, by creating a fund to pay the tuition for daughters of poor families and encouraging efforts to strengthen children’s bonds to school life, and who has made tireless efforts that have changed the lives of so many young people. Theresa Kachindamoto in her speech, has said: “There is no doubt that I need to push against more of the old ways of thinking to achieve my ultimate

goal of removing child marriage from Malawi, and giving all girls and boys the opportunity to complete their education... But we still have a lot of work to do, for which I am prepared.”

The second laureate of the 2016 International Hrant Dink Award was the Diyarbakır Bar Association, recognized for its impartiality, its sensitivity to human rights issues, its opposition to all manners of violence no matter who employs it or for what reason, for standing as a role-model in the region, for making constant and determined efforts to ensure effective investigations of human rights violations, its determined fight to prevent cases from being time-barred and to prevent impunity, for being able to use the language of peace at all times and never giving up its ideals for peace despite the heavy prices it had to pay. On behalf of the Diyarbakır Bar Association, Ahmet Özmen received the award from the 2016 International Hrant Dink Award jury members Murathan Mungan and Raket Dink.

LGBT derneği KAOS GL; yönetmen, senarist ve yapımcı Atom Egoyan; düşünür Étienne Balibar, Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü Genel Sekreteri Christophe Deloire; düşünür Michel Marian; şair, yazar ve edebiyat eleştirmeni Murathan Mungan; feminist yazar ve insan hakları savunucusu Şirin Tekeli ve Hrant Dink Vakfı Başkanı Rakel Dink yer aldı. Yaklaşık bin kişinin katıldığı tören, www.hrantdink.org ve www.hrantdinkodulu.org adreslerinden naklen yayınlandı. Geceye dair tüm detaylar, törenle eşzamanlı olarak, vakfın ve ödülün Facebook ve Twitter hesaplarında, #HrantDinkÖdülü, #HrantDinkAward, #ՀրանժինքԱրցախալ hashtag'leriyle törenle eşzamanlı olarak, Facebook ve Twitter hesaplarından, üç dilde (Türkçe, İngilizce ve Ermenice) paylaşıldı. Uluslararası Hrant Dink Ödülü için aday önerilerinizi, her yıl Nisan sonuna kadar, odul@hrantdink.org adresine e-posta atarak bizlere ulaştırabilirsiniz.

FOTOĞRAFLAR / PHOTOGRAPHS: ERHAN ARIK

The award jury for this year is composed of 2015 International Hrant Dink Award laureate human rights activist Samar Badawi; 2015 International Hrant Dink Award laureate KAOS GL LGBT association, director; film director, screenwriter and producer Atom Egoyan; philosopher Étienne Balibar; Secretary General of Reporters Without Borders Christophe Deloire; philosopher Michel Marian; poet, writer and literature critic Murathan Mungan; feminist author and human rights activist Şirin Tekeli and the President of Hrant Dink Foundation Rakel Dink. Around one thousand people attended the award ceremony and the ceremony was broadcast live through www.hrantdink.org and www.hrantdinkodulu.org. Highlights of the ceremony were shared in real-time in Turkish, English and Armenian through the Facebook and Twitter accounts of the Foundation and the Award with the following hashtags: #HrantDinkÖdülü, #HrantDinkAward, #ՀրանժինքԱրցախալ. You can send your proposals for nominations every year until the end of April by sending an email to award@hrantdink.org.

ÖZEL TEŞEKKÜRLER SPECIAL THANKS TO

KONSEPT / TASARIM
CONCEPT / DESIGN
BÜLENT ERKMEN, BEK

ÖDÜL HEYKELCİĞİ TASARIMI
AWARD STATUE DESIGN
ERDAĞ AKSEL
TAN MAVİTAN

ÖDÜL MÜZİĞİ
AWARD MUSIC
ARTO TUNÇBOYACIYAN

ÖDÜL FİLMLERİ KONSEPT
AWARD FILMS CONCEPT
ÜMİT KIVANÇ

ÖDÜL FİLMLERİ KURGU
AWARD FILMS EDITING
CENK ACAR
EMİN AKPINAR
ECEWORX

DENİZ ŞİAR BOZKUT
İ.OLGU DEMİR
SELDA TAŞKIN

METİN ÇEVİRİLERİ
TRANSLATION
BOB BEER

PRODÜKSİYON
PRODUCTION
İZLEM OKTAY
MAHİR YILDIZ
TURAN TAYAR
UMUT KURÇ

SESLENDİRME
VOICE-OVER
MAHİR GÜNŞIRAY

VE TÜM
GÖNÜLLÜLERİMİZE...
AND ALL OUR
VOLUNTEERS...

28 Kasım 2015'te uğradığı silahlı saldırıda hayatını yitiren Diyarbakır Barosu Başkanı Tahir Elçi, öldürülüşünün birinci yıldönümünde, Hrant Dink Vakfı ve Diyarbakır Barosu'nun birlikte düzenlediği gecede anıldı. 29 Kasım'da, Bakırköy Belediyesi Leyla Gencer Opera ve Sanat Merkezi'nde yapılan etkinliğin sunuculuğunu gazeteci Banu Güven üstlendi. Zela Gökçe'nin canlı müzik performansı ile başlayan gecede, Diyarbakır Barosu Başkanı Ahmet Özmen'in açılış konuşmasının ardından, 2002-2008 yılları arasında Diyarbakır Barosu Başkanlığı görevini yürüten avukat ve milletvekili Sezgin Tanrikulu bir konuşma yaptı. Tanrikulu'nun konuşmasını, Ayşe Tütüncü ve Tuncer Duman'ın kısa müzik dinletisi ve gazeteci Burcu Karakaş'ın, Tahir Elçi cinayeti davasının avukatlarından Mahsuni Karaman'la davanın seyri hakkında yaptığı söyleşi takip etti. Kardeş Türküler'den Feryal Öney'in solo performansı ve avukat Orhan Kemal Cengiz'in anma konuşmasıyla devam eden etkinlikte, Mardin-

TAHİR ELÇİ ANMASI

TAHİR ELÇİ COMMEMORATION

The chairman of the Diyarbakır Bar Association, Tahir Elçi, who was killed on November 28, 2015, was commemorated with an event co-organized by Hrant Dink Foundation and Diyarbakır Bar Association on the 1st anniversary of his death. The event took place on the 29th of November at Bakırköy Leyla Gencer Opera and Arts Center and was anchored by journalist Banu Güven. The programme started with a live musical performance by Zela Gökçe and the opening speech of Ahmet Özmen, the current chairman of Diyarbakır Bar Association, followed by the speech of lawyer and MP Sezgin Tanrikulu, who also served as the chairman of Diyarbakır Bar Association between 2002 and 2008. Tanrikulu's speech was then followed by a short musical performance by Ayşe Tütüncü and Tuncer Dumar. Afterwards, journalist Burcu Karakaş conducted a live interview with Mahsuni Karaman, one of the lawyers of the Tahir Elçi's assassination case regarding the developments in the trial. The

Kızıltepe'den Dengbêj Mahmut'un Elçi için yazdığı klamı seslendirdiği video gösterildi. Gece, Zelal Gökçe'nin kapanış performansı ve Ümit Kıvanç'ın hazırladığı multimedya gösteriminin ardından, Tahir Elçi'nin eşi Türkan Elçi'nin konuşmasıyla son buldu.

programme continued with a solo performance of Feryal Öney from Kardeş Türküler, a commemoration speech by lawyer Orhan Kemal Cengiz and a video of Dengbej Mahmut from Mardin-Kızıltepe, where he vocalises a “klam” written in the memory of Tahir Elçi. The event concluded with a closing performance by Zelal Gökçe, a short multimedia projection by Ümit Kıvanç and the closing speech of Türkan Elçi, Tahir Elçi's wife.

EMEĞİ GEÇENLER THOSE WHO CONTRIBUTED

MÜZİSYENLER

MUSICIANS

AYŞE TÛTÛNCÛ
DENGBÊJ MAHMUT
FERYAL ÖNEY
MUSTAFA BİBER
RUSTAM MAHMUDOV
SAVAŞ ZURNACI
TUNCER DUMAN
ZELAL GÖKÇE

VİDEOLAR

VIDEOS

NİHAN İŞİK
RABİA ÇETİN
SİNEM BABUL
ÜMIT KIVANÇ

SUNUCULAR

HOSTS

BANU GÜVEN
BURCU KARAKAŞ

ORGANİZASYON EKİBİ

ORGANISATION TEAM

HRANT DİNK VAKFI ÇALIŞANLARI
ALTUĞ YILMAZ
ÇİĞDEM MATER
DERYA BOZARSLAN
İZLEM OKTAY
MAHİR YILDIZ
UMUT KURÇ

DESTEKÇİLER

SUPPORTERS

BAKIRKÖY BELEDİYESİ MECLİS ÜYESİ
NURHAN ÇETİNKAYA
HENRICH BÖLL STIFTUNG DERNEĞİ

KÜTÜPHANE VE ARŞİV SORUMLULARI

LIBRARY AND ARCHIVE STAFF

KAYUŞ ÇALIKMAN GAVRİLOF

NORAYR OLGAR

HRANT DINK VAKFI KÜTÜPHANESİ

HRANT DINK FOUNDATION LIBRARY

82

DESTEKÇİLER SUPPORTERS

CALOUSTE GULBENKIAN
FOUNDATION
ARMENIAN COMMUNITIES

Kütüphane 2016 yılının Mart ayında kullanıma açıldı. Üyelik sistemi, ödünç verme işlemleri, kütüphane materyalleri kullanımı ve bağış kabulü düzenlenen kütüphanenin çevrimiçi kataloğu da aynı tarihte yayına girdi. Kütüphane web sitesi basit bir arama motoru olmanın dışında, gelişmiş arama seçenekleriyle bir araştırma aracı olarak da kullanılabilir.

Web sitesinde kullanıma girdiği Mart 2016'dan yıl sonuna dek 4200 arama yapıldı. Ortalama günde 15 aramanın %60 oranında sonuca ulaşırken, olumlu yanıt verilemeyen %40 oranındaki arama, kütüphaneye yönelik talepleri değerlendirmek için kıymetli bir veri oluşturdu. Bu tarihler arasında yaklaşık 100 üyelik kaydı yapıldı. Üyeler, bir defada iki kitabı, onar gün için ödünç alabiliyor.

Nispeten küçük bir koleksiyonuna sahip olan Hrant Dink Vakfı Kütüphanesi, İstanbul'da kamuya açık az sayıdaki uzmanlık kütüphanesinden biri.

The Hrant Dink Foundation Library is open to researchers since March 2016 and offers an online catalogue, a membership scheme, borrowing services and accepts donations. The website of the Library is not only a simple search engine, but a research tool with advanced options.

In its first year, between March and December 2016, daily search count was 15 in average, in total of 4200 searches. 60% of the searches delivered results, whereas the remaining 40% of no returns, constitutes valuable data for assessing the demands related to the Library. In the same period, approximately 100 new members were registered, who benefitted from the chance of borrowing 2 books at a time for 10 days each.

To form the main collection, the books accumulated in Agos and the Hrant Dink Foundation premises before moving to the new address in 2015 were collected. A selection procedure was implemented to identify the titles that suit Library's specialization in Armenian Studies, the history and social structure of Armenians,

Kütüphanenin gelişmesi için yeni koleksiyonların oluşturulması, elektronik kaynaklar ve dijital ortama aktarılan materyallerin, kişisel ve kurumsal arşivlerin kütüphaneye kazandırılması planlanıyor.

Kütüphanenin ilk koleksiyonu, Hrant Dink Vakfı ve Agos Gazetesi bugün hizmet verilen adrese taşındıkları sırada, bu kurumlarda toplanan kitapların kataloglanmasıyla oluşturuldu. Kütüphanenin uzmanlık alanına giren Ermeni Araştırmaları, Türkiye’de Ermeniler, azınlıklar, farklı kültürlerin tarih ve sosyal yapılarını konu alan kitaplar seçilerek kütüphaneye dahil edildi. Bu başlangıç koleksiyonu, daha sonraki aylarda alınan bağışlar sayesinde hızlıca büyümeye başladı. Kütüphane sistemine kayıtlı 6300 kitap içinde 950 bağış ve kişisel hediye yer alıyor.

Kütüphanede, akademik kataloglamalarda standart olarak kabul edilmesi ve uzmanlık kütüphanelerine daha uygun olması nedeniyle Kongre Kütüphanesi

Sınıflandırma Sistemi tercih edildi. Kütüphane otomasyonu için Hrant Dink Vakfı Kütüphanesinin Türkiye’deki kütüphanelerle entegrasyonunu da kolaylaştıran Yordam yazılımı tercih edildi.

Kütüphanenin arşiv bölümünde 10.087 doküman kataloglandı. İlk aşamada farklı arşivler için geçerli ortak bir arşivleme yöntemi geliştirildi. Tamamen sayısal olan bu kodlamanın başında Hrant Dink Vakfı’nı işaret eden HDF harfleri bulunuyor. Devamındaki sayılar koleksiyonların hiyerarşisi ile kütüphane çatısı altında toplanan kişisel ve kurumsal arşivlerin kimliğini, vakıf bünyesinde çeşitli projelerde üretilen arşiv ve koleksiyonları yansıtıyor. Bu arşivleme sistemi, genişletilerek Hrant Dink Vakfı Kütüphanesi dışındaki arşivleri de kapsayacak şekilde tasarlanmıştır.

FOTOGRAFAR / PHOTOGRAPHS: BERGE ARABIAN

minorities and various cultures in Turkey. The initial collections were enriched by generous donations and acquisitions in the following months. The current holdings are at 6300 titles, of which 950 were donations to the Library, including private gifts.

The books were catalogued using the Library of Congress Classification (LCC) system. This system was given preference as it is the standard in academic cataloguing and is best suited for specialized libraries. The automation of the library was carried out through the library management software Yordam, a local company that many institutions in and universities in Turkey use.

The archives section of the Library currently holds 10,087 catalogued documents. The first phase was the creation of a uniform archiving methodology for various archival materials. The developed method is fully numerical with having only “HDF” initials in the beginning as a reference to the Hrant Dink Foundation. The numbers that follow reflect the hierarchy of the

collections in a way that can represent the private and institutional collections under the possession of the Library and the archives and collections generated by the various projects of the Hrant Dink Foundation. This simple and encompassing coding system can be expanded to include other archives not held by the Hrant Dink Foundation.

Despite its relatively small collection, the Hrant Dink Foundation Library is one of the few specialized libraries open to public in Istanbul. Establishing new collections, inclusion of e-books and digitized materials, as well as private and institutional archives into the collection are the priorities of the Library.

YAYINLAR PUBLICATIONS

HRANT DİNK VAKFI YAYINLARI, HRANT DİNK'İN HAYALLERİNİ, MÜCADELESİNİ, DİLİNİ VE YÜREĞİNİ YAŞATMAK AMACIYLA KURULMUŞ OLAN HRANT DİNK VAKFI'NIN ÇATISI ALTINDA, DİYALOG, BARIŞ VE EMPATİ KÜLTÜRÜNÜ GELİŞTİRECEK YAYINLAR YAPAR.

HRANT DINK FOUNDATION PUBLICATIONS PUBLISHES WORKS THAT SUPPORT THE DEVELOPMENT OF A CULTURE OF DIALOGUE, PEACE AND EMPATHY. IT IS PART OF THE HRANT DINK FOUNDATION WHICH WAS ESTABLISHED FOR THE PERPETUATION OF THE VISION, STRUGGLE, MESSAGE AND IDEALS OF HRANT DINK.

TÜYAP İSTANBUL KİTAP FUARI Hrant Dink Vakfı Yayınları, TÜYAP Tüm Fuarcılık Yapım A.Ş. ve Türkiye Yayıncılar Birliği işbirliğiyle 4-12 Kasım tarihleri arasında düzenlenen 36. Uluslararası İstanbul Kitap Fuarı'na katıldı. Fuar süresince, Hrant Dink Vakfı Yayınları tarafından yayımlanan kitaplara ziyaretçiler yoğun ilgi gösterdi.

facebook.com/HDVyayinlari
twitter.com/hdvyayinlari

HRANT DINK VAKFI YAYINLARI

HRANT DINK FOUNDATION PUBLICATIONS

86

TUYAP BOOK FAIRS Hrant Dink Foundation Publications took part in the 36th International Istanbul Book Fair from November 4th to 12th, organised by TUYAP Fairs in partnership with Publishers Association of Turkey. During the fair, visitors showed great interest in the books published by the Hrant Dink Foundation Publications.

AJANDA 2017 Yemek, sadece karın doyurmak değil, hayatın, kültürün, varoluşun temel direklerinden biridir bizim coğrafyamızda.

Mevsimler, bayramlar, doğumlar, ölümler yemeklerle anılır; ibadet yemekle yapılır; yemek yemenin yasak olduğu zamanlar, belirli dönemlerde yenmesi âdet olan ya da okunmadan yenmeyen yiyecekler boldur bu coğrafyada. Şarabın, tahılın, peynirin muhtemel anavatanı olan bu topraklardan çeşitli nedenlerle ayrılmak zorunda kalmış, koparılmış olanlar da boldur ama, yemek insanların ortak paydasıdır burada. Yemeğe hamaset bulaştırma çabaları hep boşa çıkar. En kutsal yemek harisa ile keşkek, anuşabur ile aşure, ölünün arkasından yapılan helva, hep aynı damardan beslenir. Bu yüzden yemeğin milliyeti olmaz, coğrafyası olur. Bu yüzden, medeniyetin yeşerdiği bu topraklar, yemek yemenin de kutsal topraklarıdır.

Yaratılış efsanesinde cennetten kovulmaya neden olmasından, Artin Amira Bezciyan'ın pastırmayı 'rüşvet' olarak kullanmasına, yemeği yani hayatın kendisini anlatıyor bu seneki ajandamız. Manastır yiyeceği iken meyhane masasına düşen, sonraları ise

bu toprağın en kadim halklarından birinin kültüründen bahsedildiğinde çoğu zaman akla gelen ilk, hatta tek şey olan 'topik'ten, iyi malzeme bulamadığı için intihar eden aşçıbaşına; toplama kamplarında hayatta kalmak, akıl sağlıklarını korumak için hayali ziyafet sofraları kuran kadınlardan, meyvelerin antik çağdan bugüne uzanan evrimine, bazen iştah açan ama çokça kekremesi bir tat bırakan bir ajanda elinizdeki. Yemekler de hep tatlı olmaz zaten; acıyı bileceğiz ki tatlıyı anlayabilelim.

2017'nin, "Daha kötüsü olamaz artık" dedikçe daha da kötüsüyle karşılaştığımız bir yıl olmamasını umut ediyoruz. Hrant Dink'in tarif ettiği o "yaşadığı cehennemi cennete çevirmeye talip insanların" ruhunu beslesin ajandamız.

Ajandada, Türkiye'nin resmî tatillerinin yanı sıra Müslüman, Alevi, Ermeni, Rum, Süryani, Kürt ve Ezidi bayramları ve özel günleri de yer alıyor.

HDV Yayınları'nın bundan önce yayımladığı ajandaların temaları Oyunlar (2016), 1915 (2015), Sokaklar (2014), Sınırlar (2013), Davalar (2012), Kalabalıklar (2011) ve Ermenistan'dı (2010).

AGENDA 2017 In our land, food is not just about eating. It is also one of the essential pillars of life, culture and existence. Seasons, holidays, births and deaths are commemorated by food. Religious rituals are performed with food; in this land, there are periods in which eating is prohibited and plenty of foods which are traditionally eaten during certain periods or which cannot be eaten without being blessed. There is also an abundance of foods that had been forced to leave this land, which is probably the homeland of wine, grain and cheese. Nevertheless, food is the common ground of the people of this land. Attempts to pretend heroism by starting disputes over the origin of foods always fail. The holiest food harisa and keşkek, anuşabur and aşure, halva cooked in the memory of the deceased; they all spring from the same source. Thus, food does not belong to a nation; rather, it belongs to a land. That is why this land, where the civilization had blossomed, is also the holy land of food and eating.

This year's agenda tells about food, hence the life itself in a sense; food is the reason of the fall from heaven

according to the myth of genesis and sometimes it is offered as bribe, like Amira Bezciyan did with pastrami. Including many stories like these, this agenda will whet your appetite at times, but it will leave a bitter taste most of the time, as you will find many stories such as "topik", which was a monastery dish once and ended up in taverns and then became the primary and maybe the sole reminder of the culture of one of the most ancient peoples of this land; the chef who committed suicide because he could not have found decent ingredients; imaginary feast tables which were set by women in concentration camps in order to survive and stay sane; evolution of fruits from antiquity to the present day. Well, dishes are not always sweet anyway; we should know bitterness in order to appreciate sweetness.

We hope 2017 won't be a year in which we keep experiencing the worse, as we think that it cannot get any worse. May our agenda nourish the souls of the ones, whom Hrant Dink described as "the people who are seeking to turn the hell they live in into heaven."

The agenda includes Muslim, Alevi, Armenian, Greek, Syriac, Kurdish and Yazidis holidays and special days, as well as the national holidays in Turkey.

**SESSİZLİĞİN
SESİ IV
İZMİTLİ ERMENİLER
KONUŞUYOR**

Hrant Dink Vakfı'nın 2011 yılından bu yana sürdürdüğü Anadolu Ermenileri Sözlü Tarih Projesi'nin ürünü olan ve 2015 yılında Türkçe yayımlanan 'Sessizliğin Sesi' serisinin dördüncü kitabı İsveç

Konsoloslugu'nun desteğiyle Mayıs 2016'da İngilizce olarak da yayımlandı.

Sounds of Silence IV – İzmit's Armenians Speak, proje kapsamında yapılan 30 mülakatın dokuzunu kapsıyor. Mülakatlar, İstanbul, Yerevan ve Kanada'da yaşanan farklı hayatları ve 'Ermenilik' hallerini, kişilerin kendi ağızlarından aktararak, okurla kişiler arasında bir diyalog kurmayı hedefliyor. Proje koordinatörlerinden, gazeteci Ferda Balancar'ın yazdığı önsöz ve Kocaeli Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde araştırma görevlisi olan E. Aras Ergüneş'in kaleme aldığı sonsöz, kitaba önemli birer katkı sunuyor. Kitapta, ayrıca, İzmit ve çevresinde yaşamış Ermenilere ait şarkı sözleri ve tekerlemelerden oluşan bir seçki yer alıyor.

Bizleri Ermeni toplumunun hafızasında bir yolculuğa çıkaran *İzmitli Ermeniler Konuşuyor*, serinin diğer kitaplarında olduğu gibi, tehirc ve soykırım anılarının aile kuşakları arasında aktarım şekillerine örnekler sunarak, Ermeni toplumunun taşıdığı 'kendi' ve 'öteki' algısına dair ipuçları veriyor.

"Sessizlik, öncelikle, Soykırım'ı doğrudan ya da önceki kuşakların aktarımı dolayısıyla yaşamış kuşaklar için, bu travmadan uzaklaşarak, gündelik hayatlarını sürdürme imkânı tanır. (...) Sessizlik zırhının sağladığı ikinci işlev ise bireysel değil, toplumsal bir kaygı taşır. Soykırım deneyimini yaşamış kuşaklar, kendilerinden sonraki kuşakların hayatlarına bu travmayı taşımamak, onlara pürüzsüz bir hafıza alanı yaratmak adına, travmalarını bir yük olarak mezara kadar taşımayı görev bilmişlerdir. Bunu yapmanın imkânı, kendilerine sorulan sorular karşısında sessiz kalmaktan ve bu hasleti sonraki kuşaklara aktarmaktan geçer."

E. Aras Ergüneş

**SOUNDS OF
SILENCE IV
İZMİT'S ARMENIANS
SPEAK**

As the product of the Anatolian Armenians Oral History Project, the fourth book of the "Sound of Silence" series carried out by Hrant Dink Foundation since 2011 has been published in English in May 2016, with the support of Consulate General of Sweden.

Sounds of Silence IV – İzmit's Armenians Speak is composed of 9 out of the 30 interviews. While narrating different faces of being Armenian and various life stories of people living in Istanbul, Yerevan, and Canada, the interviews aim establishing a dialogue between readers and the narrators. The foreword written by Ferda Balancar, who is a journalist and one of the Project coordinators, and the afterword by E. Aras Ergüneş, who is a research assistant at Philosophy Department of Kocaeli University, contributed significant aspects to the book. The book also has a collection of lyrics and tongue twisters by the Armenians who lived at İzmit and its surrounding area.

Like the other books of the series, *İzmit's Armenians Speak*, which takes us to a journey by the memoirs of the Armenian society, gives us clues for the "self" and "other" perceptions of the Armenian society while giving examples on the deportation and genocide memories transmitted through generations.

"First, for the firsthand victims of the Genocide or those who experienced the Genocide by the intergenerational transmission of the stories of the former generations, silence provides a relief of shutting themselves off the trauma of the Genocide and the opportunity for carrying on with their daily life. (...) The second function of the shroud of silence comes with a public rather than an individual concern. The generations that have suffered from the Genocide considered it their duty to carry the burden of their trauma to the grave so that it wouldn't rub off on the lives of the succeeding generations and they could create an unblemished memory space for their progeny. The possibility to do this can only be achieved by responding the questions with silence and passing this high-mindedness onto posterity."

E. Aras Ergüneş

KAMP ARMEN'E GİDEN YOL

İstanbul Çocukeyi ve Tuzla Çocuk Kampı (namıdiğer 'Kamp Armen'), Anadolu'dan İstanbul'a gelen kimsesiz, yoksul çocuklar için yalnızca birer yuva olmakla kalmamış, onlara, 'yitip gitme' tehlikesine karşı, hayata kimlikleriyle tutunup geleceğe yürüme imkânı sunmuştu. *Kamp Armen'e Giden Yol*, Çocukeyi'nin ve Kamp Armen'in kuruluşundan kapatılışına uzanan çeyrek yüzyıllık bir süreci, bu özverili ve kolektif çabanın başmimarı olan Hrant Güzelyan'ın sade ve samimi üslubuyla aktarıyor. Güzelyan, 'artakalanların hikâyesi'ni anlattığı bu otobiyografik çalışmayla, Türkiye'nin yakın tarihinin gizli kalmış noktalarından birine ışık tutuyor.

Bazen, komşulardan bazıları yürüyüşe çıktıklarında, içeri girme hakları olmamasına rağmen grupça gelir, bize selam verme bahanesiyle kampı gezerlerdi. Genellikle "Bu çocuklar nereden geldiler?"; "Burada Ermenice mi

öğreniyorlar?" gibi sorular sorarlardı. Salonun demir kapısının üzerine, binanın tam alınına yerleştirdiğimiz o kocaman, rengârenk harflerle yazılmış tabelayı dikkatle incelerlerdi:

*'ARMENAKLAR, ARMENUHİLER
KAMP ARMEN'E HOŞGELDİNİZ'*

Bu satırları bir cumartesi günü, kartonlardan kestiğim harflerle hazırlamıştım. Ertesi sabah, Getronagan Korosu sahil yolundan kampa gelecekti. Koro üyeleri, salona doğru yürüdükleri sırada bu yazıyı göreceklerdi. O yazı senelerce orada durdu; ta ki Gayrettepe Emniyet Müdürlüğü binasında beş kişi, bana gözlerim kapalı halde işkence edene dek...

ROAD TO KAMP ARMEN

Istanbul Children's House and Tuzla Children's Camp (also known as "Kamp Armen") was not only a home for orphan and poor children coming to Istanbul from Anatolia, but also it enabled them to hold on to life with their identities and have a future in the face of the risk of "vanishing away". The book "Kamp Armen'e Giden Yol" (Road to Kamp Armen), which is published in Turkish, narrates the quarter-century-long process during which the Children House and Kamp Armen were established and closed with the simple and sincere tone of Hrant Güzelyan. Güzelyan, with this autobiographical work that tells "the story of the survivals", sheds light on one of the hidden pages of Turkey's recent history.

Once in a while, some neighbors came and wandered around in the camp on the excuse of greeting us, though they were not allowed to enter the camp. Usually, they were asking questions like, "Where are these children from? Do you teach Armenian here?" They used to examine that

huge sign with colorful letters closely that we have hung above the iron gate of the hall, right on the forehead of the building:

*"ARMENAKS, ARMENUHIS
WELCOME TO KAMP ARMEN"*

I made that sign with the letters that I cut out of paperboard on a Saturday. We were expecting Getronagan Choir next morning. The members of the choir were going to see this sign as they were walking toward the hall. That sign stayed there for years, until five people had blindfolded and tortured me in the building of Gayrettepe Police Station...

MÜHÜRLÜ KAPI: TÜRKİYE - EREMENİSTAN SINIRININ GELECEĞİ

Türkiye ile Ermenistan arasındaki sınır kapıları 1993 yılından beri mühürlü. Bu durum, iki komşu ülke ve her iki yakadaki insanların hayatlarının yanı sıra, bütün bölgeyi olumsuz şekilde etkiliyor; üstelik, sınırın kapatılmasının gerekçesi olan Dağlık Karabağ ihtilafının çözümünü daha da karmaşık bir hale getiriyor.

Hrant Dink Vakfı'nın Kasım 2014'te Ankara Üniversitesi'nde, Siyasal Bilgiler Fakültesi İktisat Bölümü'nün işbirliğiyle düzenlediği 'Mühürlü Kapı: Türkiye-Ermenistan Sınırının Geleceği' başlıklı konferans, konunun çok çeşitli boyutlarıyla ele alındığı, geniş katımlı ilk akademik toplantı oldu. Bu kitapta bir araya getirilen tebliğler, 'kapalı sınır'ı siyasi, iktisadi, toplumsal, çevresel, insani ve bölgesel yönleriyle mercek altına alırken, Kafkasya'da barışı inşa etmenin olanaklarını da inceliyor ve bu alanda temel bir kaynak oluşturuyor.

AYRIMCILIĞA KARŞI YENİ BİR DİL, DİYALOG VE DEMOKRASİ İÇİN ASULİS

ASULİS- Dil, Diyalog ve Demokrasi Laboratuvarı'nın kuruluş aşamasındaki hazırlık çalışmaları üzerine üretilen Asulis raporu, 'nefret söylemi', 'tehlikeli söylem', 'ayrımcı söylem' ve 'söylem çalışmaları' kavramlarına dair kısa bir teorik tartışmayı içeriyor. Laboratuvarın hazırlık aşaması boyunca (2014-2015) ayrımcılık ve söylem, nefret söylemi ve ifade özgürlüğü üzerine çalışan kurumlar, kuruluşlar, sosyal gruplar ve diğer oluşumlar üzerine yürütülen geniş kapsamlı bir araştırma sonrasında 150'den fazla kurum ve proje belirli bir yöntemle raporda belgelendi. Projenin önemli bir ürünü olan bu kaynakça, söylem araştırmaları ve ayrımcılık alanında çalışan gruplar, kuruluşlar ve bireyler için ise temel bilgi kaynağı hizmeti görmektedir. Rapor, Türkçe'de 1000, İngilizce'de de 500 kopya olmak üzere bastırıldı.

SEALED GATE: PROSPECTS OF THE TURKEY- ARMENIA BORDER

The border between Turkey and Armenia has been sealed since 1993. This situation has adverse effects both on the lives of people in the neighbouring countries and the region as a whole. Furthermore, it complicated the resolution of the Nagorno-Karabakh dispute, which was the justification for closing the border in the first place.

The conference titled "Sealed Gate: Prospects of the Turkey-Armenia Border", which was organized by the Hrant Dink Foundation and Ankara University School of Political Science Department of Economics and held in Ankara in November 2014, was the first academic meeting with a broad participation, that focused on this topic and its many dimensions. Presentations compiled in this book examine the "closed border" in terms of political, economic, social, environmental, humanitarian and regional aspects and also discuss the possibilities of building peace in Caucasus. The book serves as a fundamental source in this field. The book is published in Turkish.

A NEW DISCOURSE, DIALOGUE AND DEMOCRACY AGAINST DISCRIMINATION ASULİS

An extensive report on the preparatory phase for establishment of ASULİS- Discourse, Dialogue and Democracy Laboratory is produced, including a brief theoretical discussion on the concepts of "hate speech", "dangerous speech", "discriminatory discourse", and "discourse studies". Extensive research on the institutions, organizations, social groups, and other entities that work on discourse and discrimination, hate speech, and freedom of expression was conducted during the lab's preparatory period (2014-2015), and over 150 organizations and projects have been documented in the report with a particular methodology. This list/bibliography is an important outcome of the project, and serves as a fundamental source of information for groups, organizations, and individuals who work in the fields of discrimination and discourse studies. The report was published in Turkish (1000 copies) and English (500 copies).

SINIRLARI AŞIYORUZ

Hrant Dink Vakfı, kurulduğu 2007 yılından beri öncelikli amaçları arasında yer alan, Türkiye ile Ermenistan arasında her alanda ilişkilerin geliştirilmesi ve teşvik edilmesi için özel bir çaba gösteriyor. Bu çabaların başlangıcından beri, fiziksel ve zihinsel sınırların beslediği, yıllardır süregelen diyalogsuzluk ortamında, iki ülkenin her kesiminden, her yaş ve meslek grubundan insanların sınırı aşarak komşu ülkeyi ziyaret edebilmesi, birbirleriyle tanışıp çeşitli çalışma alanlarında kurumsal işbirlikleri geliştirebilmesi için destek mekanizmalarına ihtiyaç duyulduğunu görüyoruz. Bu ihtiyaç karşısında, iki ülkenin halkları ve kuruluşları arasında doğrudan temas ve işbirliklerini teşvik etmek ve kolaylaştırmak amacıyla, 2014 yılında, Türkiye- Ermenistan Seyahat Fonu ve Burs Programı'nı oluşturduk.

Avrupa Birliği'nin desteğiyle Mart 2014 - Haziran 2015 döneminde hayata geçirdiğimiz bu iki programı konu

alan bu yayınlarda, Türkiye ile Ermenistan arasında katalizör görevi üstlenen kişileri ve kuruluşları tanıtmayı, onların bu süreçte yaşadıkları dönüşümleri kendi ağızlarından aktarmayı, çeşitli alanlarda yapılan işbirliklerini ve vakıf olarak bu süreçte iki komşu ülke arasında bürokratik işlemlere dair deneyimlerimizi paylaşmayı hedefliyoruz.

BEYOND BORDERS

Since its establishment in 2007, the Hrant Dink Foundation has been making efforts to encourage and foster relations between Turkey and Armenia in all fields, as one of its priority missions. Throughout these years, having observed the decades long lack of dialogue fed by physical and mental borders, we felt the need for support mechanisms that would help peoples of all ages, professions and backgrounds from both countries to cross the border, to visit their neighbouring country, to meet one another, and to build institutional partnerships. To this end, in 2014, with a view to encourage and facilitate direct contact and cooperation between the peoples of the two neighbouring countries, we established the Turkey-Armenia Travel Grant and Fellowship Scheme. With this publication, we would like to present the outcomes of both programmes implemented between

March 2014-June 2015 thanks to the financial assistance of the European Union. Our aim is to particularly introduce the people and organisations who acted as catalysts between Turkey and Armenia, to share the transformation they went through in their own words, to present collaborations that took place in various fields, and to share the Foundation's experience and lessons learned throughout this process while addressing bureaucratic produces between the two neighbouring countries without diplomatic relations.

ERMENİ VE RUM VARLIKLARIYLA KAYSERİ

Kayseri'nin Ermeni ve Rum toplumlarından kalan fiziksel ve inşa edilmiş çevrenin izini sürerek, bölgenin zengin

sosyokültürel geçmişine bir bakış sunmak amacıyla hazırlanan bu kitap, istatistiki bilgiler ve görsel malzemeler aracılığıyla, Osmanlı Kayserisi'nin kentsel mimari kültürünün yanı sıra kırsal artbölgesiyle ilişkisini de ortaya koyuyor.

Kitabın içeriği, büyük ölçüde, Hrant Dink Vakfı ve Kültürel Mirası Koruma Derneği'nden uzmanların, 2015 yazı ve sonbaharında Kayseri'de yaptığı saha çalışmasına dayanıyor. Bölgede yaşayan Ermeni ve Rum toplumlarının sosyal ve ekonomik tarihine ışık tutan ve konuyu bir bağlama oturtan, giriş niteliğindeki makalelerle birlikte, kitap, bugün bildiğimiz Kayseri'nin, bir zamanlar barındırdığı kültürel, etnik ve dinî çeşitliliğin bir ürünü olduğunu gösteriyor.

19. yüzyılın sonunda Kayseri Vilayeti'nin nüfusunun üçte birini oluşturan gayrimüslimlerin yapılarının önemli bir kısmı maruz kaldıkları tahribata şaşırtıcı ölçüde direnebilmiş olsa da, büyük bir hızla yok olmaya devam ediyor. Bu kültürel mirasın 2015 yılında çekilmiş bir fotoğrafı olarak değerlendirilmesi gereken kitap, topraklarından koparılmış halkların geride bıraktıkları kültürel varlıkların yok sayılmaması, diğer miras öğeleri gibi koruma altına alınması ve ayakta kalabilmesi için gerekli olan geçmişle yüzleşme süreçlerine bir katkı sunabilmek ümidiyle hazırlandı.

KAYSERİ WITH ITS ARMENIAN AND GREEK CULTURAL HERITAGE

In an effort to afford a glimpse into Kayseri's rich sociocultural past, this book traces the physical and built environment that has been left from the Armenian and Greek communities of the region and presents the relationship of the urban culture of Ottoman Kayseri to its rural hinterland by way of statistical information and visual material. The book comprises mainly the results of the fieldwork in Kayseri in the summer and fall of 2015 that was jointly undertaken by the Hrant Dink Foundation and the Association for the Protection of Cultural Heritage. Accompanied by contextualizing introductory articles that shed light on the social and economic history of the Armenian and Greek communities in Kayseri, this book attests to the fact that Kayseri that we know today is very much the product of the cultural, ethnic, and religious diversity it once enjoyed.

At the end of the 19th century, non-Muslims constituted one-third of the population of the Kayseri Province. A significant number of their buildings have unexpectedly withstood the perils to this day, and yet they are deteriorating at an alarming pace. This book, which should be considered a 2015 photograph of this cultural heritage, was prepared with the hope that it will contribute to the processes of reconciling with the past. The latter is the prerequisite for the cultural heritage of the peoples who have been forcefully expelled from their homelands to not be neglected but to instead be protected like other cultural heritage.

HRANT DİNK ANMALARI
HRANT DINK MEMORIALS

DOĞU TOPLUMLARINI, BATIDAN AYIRAN
ÖNEMLİ BİR ÖZELLİK DE,
'LİDER', 'KAHRAMAN' VE 'İLAH'
YARATMASINDAKİ FARKLILIKTA
ARANMALI.
BİZİM KÜLTÜRÜMÜZDE BİRBİRLERİNE
ÇOK ÇABUK DÖNÜŞÜP,
RAHATLIKLA DA ÖRTÜŞEBİLEN
KAVRAMLAR BUNLAR.
BİR ÖNEMLİ ÖZELLİĞİMİZ DE KOLAY
YÜCELTİP, BİR O KADAR RAHAT
ALÇALTBİLMEMİZ İLAHLARIMIZI...

...KURTARICILAR BEKLEMİYİN,
KENDİ KENDİNİZİN İLAHI OLUN.
AKSİ TAKTİRDE, TARİHİ BOYUNCA
HİÇ İKTİDAR OLAMAMIŞ BİR HALKIN
ÇOCUKLARI, BÖYLE BİRBİRİMİZE KARŞI
İKTİDARCILIK OYNAR DURURUZ İŞTE.

İLAHLARA İLLALLAH

ENOUGH WITH
THE DIVINITIES

HRANT DİNK

BİRGÜN -
10 OCAK 1997
JANUARY 10TH, 1997

ONE OF THE MOST SIGNIFICANT
DIFFERENCES BETWEEN EASTERN AND
WESTERN SOCIETIES IS IN THE WAY
THEY CREATE 'LEADERS', 'HEROES'
AND 'DIVINITIES'.

IN OUR CULTURE, THESE CONCEPTS
SWIFTLY INTERCONVERT, AND EASILY
OVERLAP.

ANOTHER CHARACTERISTIC OF OUR
SOCIETY IS THAT WE NOT ONLY GLORIFY
EASILY BUT ALSO CARELESSLY DEMEAN
OUR DIVINITIES...

...DO NOT WAIT FOR SAVIOURS, BE YOUR
OWN DIVINITY. OTHERWISE, AS CHILDREN
OF A PEOPLE WHO HAS NEVER RULED
THROUGHOUT THE HISTORY, WE SHALL
KEEP PLAYING 'RULERSHIP' AGAINST
EACH OTHER.

Vandana Shiva, alternatif-küreselleşme olarak bilinen küresel dayanışma hareketinin önemli bir figürü. 1952 yılında Hindistan'ın Dehra Dun vadisinde doğan Vandana Shiva, orman koruyucusu bir baba ve çiftçi bir annenin kızı olarak dünyaya geldi. Lisansını fizik dalında bitiren Shiva, Kanada'da bulunan Western Ontario Üniversitesi'nden doktora ünvanını aldıktan sonra Hindistan'a dönen Shiva, Hindistan Bilim Enstitüsü'nde, teknolojinin ekolojiye etkileri ve çevre politikaları konularında disiplinlerarası araştırmalar gerçekleştirdi. 1982 yılında biyolojik çeşitliliğin korunmasını amaçlayan Bilim, Teknoloji ve Araştırma vakfını (RFSTE) kurdu. 1991 yılında ise, yerel tohumlar ve çeşitliliğinin korunmasını hedefleyen, kelime anlamı "dokuz tohum" olan Navdanya'yı kurdu. Navdanya, Hindistan'ın 18 eyaletine yayılmış tohum koruyucuları ve organik üreticileri çatısı altında barındırıyor. Vandana Shiva 2000 yılında, biyolojik çeşitliliğin ve geleneksel tohumların, çok uluslu biyogenetik

şirketleri tarafından tahakküm altına alınmasına karşı yazdığı Çalınmış Hasat (Stolen Harvest) adlı kitabı ile bir fenomene dönüştü. İklim değişikliği alanında yapılan çalışmalara başka bir perspektifle yaklaşan Shiva, günümüzde doğanın ve tarımın yok olmasına neden olmuş şirketlerin kendi aralarında geliştirdikleri iklim değişikliği toplantılarının doğaya ve üretim sistemlerine yararı konusunda da şüphe duymaktadır. İklim değişikliğini çözmenin bir pazara dönüşmeden yerel halklarla işbirliği içerisinde ilerlemesi gerektiğini savunur.

BOĞAZIÇI ÜNİVERSİTESİ

HRANT DINK İNSAN HAKLARI

VE İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ KONFERANSI

BOGAZICI UNIVERSITY

HRANT DINK MEMORIAL LECTURE

ON FREEDOM OF EXPRESSION AND HUMAN RIGHTS

Vandana Shiva trained as a physicist at the University of Punjab, and completed her Ph.D. at the University of Western Ontario, Canada. She later shifted to inter-disciplinary research in science, technology and environmental policy, which she carried out at the Indian Institute of Science and the Indian Institute of Management in Bangalore, India. In 1982, Dr. Shiva founded the Research Foundation for Science, Technology and Ecology in Dehra Dun, dedicated to independent research to address the most significant ecological and social issues of our times. In 1991, she founded Navdanya, an Indian national movement to protect the diversity and integrity of living resources and to promote organic farming and fair trade. Dr. Shiva teaches at universities worldwide, and she is a Board member of the International Forum on Globalization and serves on Prince Charles's expert group on Sustainable Agriculture. Through her books

Biopiracy, Stolen Harvest and Water Wars, Dr. Shiva has made visible the social, economic and ecological costs of corporate-led globalization.

YURTIÇİ

HRANT DİNK'TEN TAHİR ELÇİ'YE

Panel

Konuşmacılar: Atilla Dirim, Bülent Bilmez, Fatma Akdokur, Fethiye Çetin, Ohannes Kılıçdağı, Yıldız Önen

Tarih: 15 Ocak, 19.00

Yer: Depo - Tütün Deposu, Tophane

Dur-De

TÜRKİYE'DE ADALET MÜCADELESİ

Panel

Konuşmacılar: Eren Keskin, Hakan Bakırcı, Diren Cevahir Şen, Alexis Kalk

Tarih: 16 Ocak, 17.00

Yer: Getronagan Okulundan Yetişenler Derneği, İstanbul

Nor Zartonk

HRANT'LA ERMENİ, TAHİR ELÇİ İLE KÜRDÜZ, HALKLARIN ORTAK MÜCADELESİ İLE KAZANACAĞIZ

Anma

Konuşmacılar: Kayuş Çalıkman Gavrilof, Kemal Göktaş,

Mithat Sancar, Müzik Grubu Liberte

Tarih: 17 Ocak, 14.00 – 18.00

Yer: Yılmaz Güney Sahnesi, Çanakkale, Ankara

AKA-DER

2016 HRANT DİNK İNSAN HAKLARI VE İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ KONFERANSI

Konferans

Konuşmacılar: Vandana Shiva

Tarih: 15 Ocak, 15.00

Yer: Albert Long Hall (BTS), İstanbul

Boğaziçi Üniversitesi

BURADAYIZ AHPARİG! ÖZLEMLE, ÖFKEYLE, İNATLA

Anma

Tarih: 19 Ocak, 14.30

Yer: Agos Gazetesi önü, İstanbul

Hrant'ın Arkadaşları

UNUTMAYACAĞIZ, AFFETMEYECEĞİZ. HEPİMİZ HRANT'IZ HEPİMİZ ERMENİYİZ

Anma

19 OCAK 2016

JANUARY 19TH, 2016

97

FOTOGRAF / PHOTOGRAPH: MIRAN MANUKYAN

TURKEY

FROM HRANT DINK TO TAHİR ELÇİ

Panel

Speakers: Atilla Dirim, Bülent Bilmez, Fatma Akdokur, Fethiye Çetin, Ohannes Kılıçdağı, Yıldız Önen

Date: January 15th, 19.00

Venue: Depo - Tütün Deposu, Tophane

Dur-De

STRUGGLE FOR JUSTICE IN TURKEY

Panel

Speakers: Eren Keskin, Hakan Bakırcı, Diren Cevahir Şen, Alexis Kalk

Date: January 16th, 17.00

Venue: Getronagan Alumni Association, İstanbul

Nor Zartonk

WE ARE ARMENIAN WITH HRANT, KURDISH WITH TAHİR ELÇİ, WE WILL WIN THROUGH THE JOINT STRUGGLE OF THE PEOPLE

Commemoration

Speakers: Kayuş Çalıkman Gavrilof, Kemal Göktaş,

Mithat Sancar, Liberte Music Band

Date: January 14th, 14.00 – 18.00

Venue: Yılmaz Güney Stage, Çanakkale, Ankara

AKA-DER

2016 HRANT DINK HUMAN RIGHTS AND FREEDOM OF EXPRESSION CONFERENCE

Conference

Speaker: Vandana Shiva

Date: January 15th, 15.00

Venue: Albert Long Hall (BTS), İstanbul

Boğaziçi Üniversitesi

WE ARE HERE AHPARİG! WITH LONGING, ANGER AND PERSISTENCE

Commemoration

Date: January 19th, 14.30

Venue: In front of Agos Newspaper, İstanbul

Hrant'ın Arkadaşları

WE WILL NOT FORGET, WE WILL NOT FORGIVE. WE ARE ALL HRANT, WE ARE ALL ARMENIAN

Commemoration

Tarih: 19 Ocak, 13.30
Yer: Taksim Meydanı, İstanbul
AKA-DER, DİSK BASIN-İŞ, Halkevleri, HDP İstanbul, Kaldıraç, Nor Zartonk, Yeni Yol ve ÖDP

ADALET VE BARIŞ NÖBETİ

Anma

Tarih: 19 Ocak, 19.00 – 21.00

Yer: Agos Gazetesi önü, İstanbul
AKA-DER, DİSK BASINIŞ, Halkevleri, HDP İstanbul, Kaldıraç, Nor Zartonk, Yeni Yol ve ÖDP

HRANT DINK'DEN TAHİR ELÇİ'YE UNUTMADIK, UNUTTURMAYACAĞIZ!

Anma

Tarih: 19 Ocak, 19.00

Yer: Süreyya Operası önünde, Kadıköy, İstanbul
HDK Kadıköy Meclisi

HRANT DINK'TEN TAHİR ELÇİ'YE

Toplantı

Tarih: 18 Ocak, 18.30

Yer: DSİP Ankara İl Kızılay, Örgütü, Ankara

DSİP

19 OCAK ANMASI İZMİR

Anma

Tarih: 19 Ocak, 18.00

Yer: Sevinç Pastanesi önü, Alsancak, İzmir
İzmir Emek, Demokrasi ve Barış Güçleri

19 OCAK ANMASI BURSA

Anma

Tarih: 19 Ocak

Yer: Setbaşı Mahfel, Bursa

YURTDIŞI

HEPİMİZ HRANT'IZ. BU HRANT'A VEFA BORCUMUZDUR

Anma ve İmza kampanyası

Tarih: 19 Ocak, 17.00

Yer: Yerevan Belediye binası önü, Ermenistan

HRANT DINK, FRANKFURT'TA SAYGIYLA, SEVGİYLE, BARIŞ, DOSTLUK VE ÖZGÜRLÜK UMUTLARIYLA

Anma

Tarih: 19 Ocak, 19.00

FOTOGRAF / PHOTOGRAPH: MIRAN MANUKYAN

Date: January 19th, 13.30
Venue: Taksim Square, Istanbul
AKA-DER, DİSK BASIN-İŞ, Halkevleri, HDP İstanbul, Kaldıraç, Nor Zartonk, Yeni Yol ve ÖDP

JUSTICE AND PEACE WATCH

Commemoration

Date: January 19th, 19.00 – 21.00

Venue: In front of Agos Newspaper, Istanbul

AKA-DER, DİSK BASINIŞ, Halkevleri, HDP İstanbul, Kaldıraç, Nor Zartonk, Yeni Yol ve ÖDP

FROM HRANT DINK TO TAHİR ELÇİ: WE DID NOT FORGET, WE WON'T ALLOW IT TO BE FORGOTTEN!

Commemoration

Date: January 19th, 19:00

Venue: In front of Sureyya Opera, Kadıköy, Istanbul

HDK Kadıköy Meclisi

FROM HRANT DINK TO TAHİR ELÇİ

Meeting

Date: January 18th, 18.30

Venue: DSİP Ankara Branch

DSİP

19TH OF JANUARY COMMEMORATION IZMIR

Commemoration

Date: January 19th, 18.00

Venue: In front of Sevinç Patisserie, Alsancak, İzmir
İzmir Emek, Demokrasi ve Barış Güçleri

19TH OF JANUARY COMMEMORATION BURSA

Commemoration

Date: January 19th

Venue: Setbaşı Mahfel, Bursa

ABROAD

WE ARE ALL HRANT, THIS IS OUR DUTY OF LOYALTY TO COMMEMORATION AND SIGNATURE CAMPAIGN

Date: January 19th, 17.00

Place: Yerevan, in front of Municipality building, Armenia

HRANT DINK, WITH LOVE AND RESPECT, WITH HOPES FOR PEACE, FRIENDSHIP AND FREEDOM; FRANKFURT
Commemoration

Yer: Hamptwache Meydanı, Frankfurt

Soykırım Karşıtları Derneği

KÖLN KULTURFORUM'DA HRANT DİNK ANISINA BİR

OTURUM

Panel

Konuşmacılar: Petros Markaris, Karin Karakaşlı, Doğan

Akhanlı ve Raffi Kantian

Tarih: 17 Ocak, 16.00

Yer: Köln Lulturforum, Berlin

19 OCAK ANMASI BERLİN

Anma

Tarih: 17 Ocak, 18.00

Yer: Kreuzberg Mahallesi Meydanı, Berlin

Hrant Dink Dostları

HRANT DİNK ANISINA BERLİN'DE KONSER

Konser

Katılımcılar: Muammer Ketencöğlü, Stepan Gantralyan,

Mareike Beykirch, Mehmet Yılmaz ve Deniz Utlu

Tarih: 17 Ocak, 20.30

Yer: Studio R, Berlin

STOCKHOLM'DE DE HRANT DİNK ANILIYOR

Anma

Tarih: 19 Ocak

Yer: Sveavägen ABF House, Stockholm

HRANT DİNK VE TAHİR ELÇİ'NİN AYAK İZİNDE

TANIMA VE BARIŞ

Anma ve Film gösterimi

Tarih: 24 Ocak, 14.00

Yer: Ottawa, Kanada

Voices in Dialogue

TÜRKİYE'DE GAZETECİ OLMAK: GERÇEĞİN DEĞERİ'

Anma

Konuşmacılar: Raket Dink, Dilek Dünder, Özgür Mumcu

Tarih: 8 Şubat, 19.00

Yer: 10. Bölge Belediye binası, Paris

L'ACORT, CRC, AEC-HCA ve RSF

FOTOGRAF / PHOTOGRAPH: MIRAN MANUKYAN

Date: January 19th, 19.00

Venue: Hamptwache Square, Frankfurt

Association against Genocide

A PANEL IN MEMORY OF HRANT DINK AT KÖLN

KULTURFORUM

Panel

Speakers: Petros Markaris, Karin Karakaşlı, Doğan

Akhanlı and Raffi Kantian

Date: January 17th, 16.00

Venue: Köln Kulturforum, Berlin

19TH OF JANUARY COMMEMORATION BERLİN

Commemoration

Date: January 17th, 18.00

Venue: Kreuzberg district square, Berlin

Friends of Hrant Dink

A CONCERT IN BERLİN IN MEMORY OF HRANT

DINK

Concert

Participants: Muammer Ketencöğlü, Stepan

Gantralyan, Mareike Beykirch, Mehmet Yılmaz and

Deniz Utlu

Date: January 17th, 20.30

Venue: Studio R, Berlin

STOCKHOLM, CAPITAL OF SWEDEN, IS ALSO

COMMEMORATING HRANT DINK

Commemoration

Date: January 19th

Venue: Sveavägen ABF House, Stockholm

RECOGNITION AND PEACE IN THE FOOTSTEPS OF HRANT

DINK AND TAHİR ELÇİ

Commemoration and movie screening

Date: January 24th, 14.00

Place: Ottawa, Canada

Voices in Dialogue

BEING A JOURNALIST IN TURKEY: THE PRICE OF TRUTH

Commemoration

Speakers: Raket Dink, Dilek Dünder, Özgür Mumcu

Date: February 8th, 19.00

Venue: 10th District, Municipality building, Paris

L'ACORT, CRC, AEC-HCA ve RSF

BAĞIŞÇILARIMIZ
DONATIONS

ABDULLAH YAKUP İÇGÖREN
ACCENT İSTANBUL
AÇIK TOPLUM VAKFI
ALİN KAZAZOĞLU
ALPEREN DİVRİKLİOĞLU
ANNA SIRINIAN
ANTRANİK ÖZBAĞ ZORAYAN
ARAKSİ MANUKYAN
ARSEN ARŞIK
ARTİN KAHRAMAN
AYDA TANIKYAN
BEKİR AĞIRDİR
BERGHOF FOUNDATION
BEYAZ ADAM KİTABEVİ
BÜLENT AKKUŞ
CHREST FOUNDATION
CS MOTT FOUNDATION
DEMOKRATISCHES
DEUTSCHER VOLKSHOCHSCHUL VE.
FEHMİ ÇAKMAK OĞUZ
FERİDE KARTAL
FRANSA İSTANBUL BÜYÜKELÇİLİĞİ
FRIEDRICH NAUMANN VAKFI
FRIENDS OF HRANT DİNK
FUNDACAO CALOUSTE GULBENKIAN
GÜLPER ULAŞ
HAGOP PARSEGHIAN
HAMAZKAIN COMITE CULTUREL
ARMENIEN
HAMİ UĞUR ÖZMEN
HANDE BOZDOĞAN
HANS EDUARD SCHILER
HARRY PARSEKIAN
HAVVA GÜNER
HEINRICH BÖLL STIFTUNG E.V. VAKFI
TÜRKİYE İST. BÜRO
HELİN ANAHİT
HERMİNE SAYAN

HOLLANDA DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI
HOSROF KÖLETAVİTOĞLU
HRANT DİNK DOSTLARI - MELBOURNE
/ AUSTRALIA
İBRAHİM BETİL
JANET SCHOLZ
KEVORK MALİKYAN
KEVORK ÖZKARAGÖZ
KUDRET DURSUN
M. MANUEL PAMOKDJIAN
MAHİNUR ŞAHBAZ KARABULUT
MAKS KEMAL MAÇORO
MANUK AVEDİKYAN
MARKRİT ATMACA
MEHMET ERBUDAK
MELBOURNE PEN CENTER
NATIONAL ENDOWMENT FOR
DEMOCRACY
NAZAR BÜYÜM
NIRAS
NORA KAYSERIAN
NURFEZA OĞUZ
ORUÇ ERTUĞRUL
ÖZCAN GEÇER
RAHMİ FARUK ECZACIBAŞI
SABANCI ÜNİVERSİTESİ
SALPHI GHAZARIAN
SASHA FACIUS
SENNUR BAYBUĞA
SİBEL ASNA
SİRARPİ GÜLBAĞ
STEPAN ÖZÇETİNKAYA
STICHTING DEMOCRATIE EN MEDIA
ŞULE İŞINSU ÖZMEN
TAYFUN MATER
TAYLAN DEMİR
THE EUROPEAN COMMISSION
TOROS SEHER

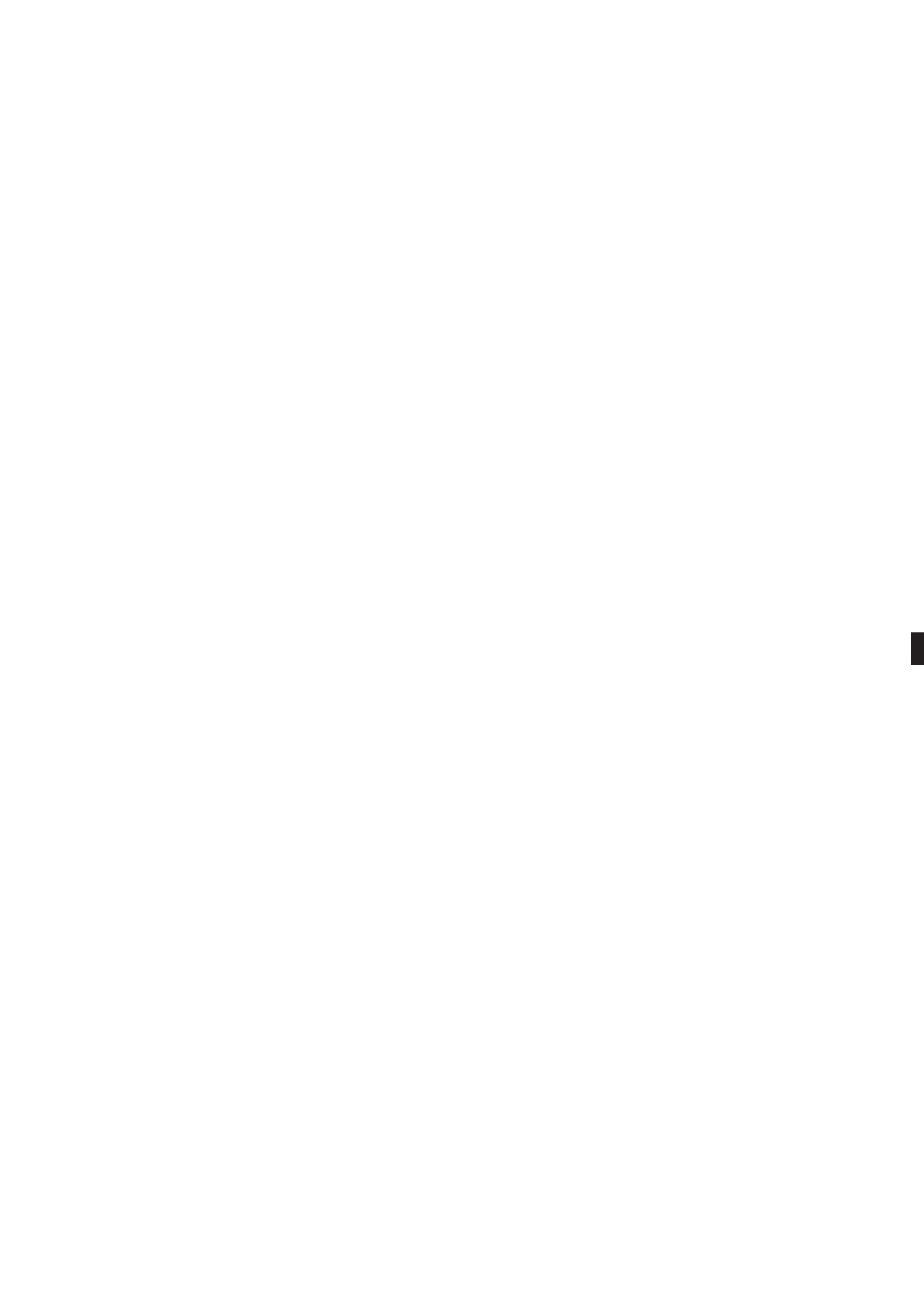
YERVANT DİNK
YETVART MAMOYAN
ZARA POGOSYAN
ZAVEN KHANJIAN
ZAVEN SARKISSIAN
ZEYNEP ARSLAN
ZEYNEP TAŞKIN

DESTEKÇİLERİMİZ
SUPPORTERS

A&B İLETİŞİM A.Ş.
APA UNIPRINT
ARA MİMARLIK
BEK TASARIM
BEYAZ ADAM KİTABEVİ
CIVILITAS VAKFI
DENGE BAĞIMSIZ DENETİM SERBEST MUHASEBECİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş. - MAZARS ÜYESİ
DETAY KONFERANS SİSTEMLERİ
EURASIA PARTNERSHIP FOUNDATION
HELSİNKİ YURTTAŞLAR DERNEĞİ
İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
LEXICON KONFERANS ÇEVİRMENLERİ
MAS MATBAACILIK
SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİR MUSTAFA COŞKUN
SİVİL DÜŞÜN AB PROGRAMI
PUBLIC JOURNALISM CLUB (PJC)
REGIONAL STUDIES CENTER
SARKIS
TOPLUM GÖNÜLLÜLERİ VAKFI (TOG)
TÜRKİYE EKONOMİ POLİTİKALARI ARAŞTIRMA VAKFI
(TEPAV)
YOUTH INITIATIVE CENTRE (YIC)

A&B COMMUNICATION INC.
APA UNIPRINT
ARA ARCHITECTURE
BEK TASARIM
BEYAZ ADAM BOOKSTORE
CIVILITAS FOUNDATION
DENGE AUDIT, ACCOUNTANCY, TAX,
LEGAL AND ADVISORY SERVICES - MEMBER OF MAZARS
DETAY CONFERENCE SYTSEMS
EURASIA PARTNERSHIP FOUNDATION
HELSINKI CITIZENS' ASSEMBLY
ISTANBUL METROPOLITAN MUNICIPALITY
LEXICON CONFERENCE INTERPRETERS
MAS PRINTING HOUSE
INDEPENDENT ACCOUNTANT & ADVISOR MUSTAFA COŞKUN
SİVİL DÜŞÜN EU PROGRAMME
PUBLIC JOURNALISM CLUB (PJC)
REGIONAL STUDIES CENTER
SARKIS
COMMUNITY VOLUNTEERS FOUNDATION (TOG)
ECONOMIC POLICY RESEARCH FOUNDATION OF TURKEY
(TEPAV)
YOUTH INITIATIVE CENTRE (YIC)

VE TÜM GÖNÜLLÜLERİMİZE İÇTEN TEŞEKKÜRLERİMİZLE...
AND OUR HEART FELT THANKS TO ALL OUR VOLUNTEERS...

**1 OCAK 2016 - 31 ARALIK 2016 TARİHLERİ ARASI
HESAP DÖNEMİNE AİT BAĞIMSIZ DENETİM RAPORU**

Hrant Dink Vakfı Yönetim Kurulu'na,

Finansal Tablolara İlişkin Rapor

Hrant Dink Vakfı'nın ("Vakıf") 31 Aralık 2016 tarihli finansal durum tablosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; kâr veya zarar ile önemli muhasebe politikalarını özetleyen dipnotlar ve diğer açıklayıcı notlardan oluşan ilişikteki finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Vakıf Yönetiminin Finansal Tablolara İlişkin Sorumluluğu

Vakıf yönetimi; finansal tabloların, bilanço dipnotu 2'de özetlenen muhasebe ilkelerine uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyen finansal tabloların hazırlanmasını sağlamak için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Bağımsız Denetçinin Sorumluluğu

Sorumluluğumuz, yaptığımız bağımsız denetime dayanarak, bu finansal tablolar hakkında görüş vermektir. Yaptığımız bağımsız denetim, Uluslararası Denetim Standartları'na uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar, etik hükümlere uygunluk sağlanmasını ve bağımsız denetimin, finansal tabloların önemli yanlışlık içerip içermediğine dair makul güvence elde etmek üzere planlanarak yürütülmesini gerektirmektedir.

Bağımsız denetim, finansal tablolardaki tutar ve açıklamalar hakkında denetim kanıtı elde etmek amacıyla denetim prosedürlerinin uygulanmasını içerir. Bu prosedürlerin seçimi, finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" risklerinin değerlendirilmesi de dâhil, bağımsız denetçinin mesleki muhakemesine dayanır. Bağımsız denetçi risk değerlendirmelerini yaparken, şartlara uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla, işletmenin finansal tablolarının hazırlanması ve gerçeğe uygun sunumuyla ilgili iç kontrolü değerlendirir, ancak bu değerlendirme, işletmenin iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş verme amacı taşımaz. Bağımsız denetim, bir bütün olarak finansal tabloların sunumunun değerlendirilmesinin yanı sıra, işletme yönetimi tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğunun ve yapılan muhasebe tahminlerinin makul olup olmadığının değerlendirilmesini de içerir.

Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Görüş

Görüşümüze göre finansal tablolar, Hrant Dink Vakfı'nın 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait finansal performansını, bilanço dipnotu 2'de özetlenen muhasebe ilkelerine uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

Diğer Hususlar

2 numaralı bilanço dipnotunda belirtildiği üzere, Maliye Bakanlığı ve Vakıflar Genel Müdürlüğü'nce 27 Eylül 2008, 27010 sayılı T.C.Resmi Gazete'sinde yayımlanan Vakıflar Tek Düzen Hesap Planı ekinde finansal tablo formatları için bilanço ve gelir - gider tablosu sunulmuş olup özkaynak değişim ve nakit akış tablosu bulunmamaktadır. Bu sebeple ekli finansal tablolarda özkaynak değişim ve nakit akış tablosu sunulmamıştır.

DENGE BAĞIMSIZ DENETİM SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
MAZARS Üyesi

Aylin Beydemir, SMMM
Sorumlu Denetçi

İstanbul, 14 Mart 2017

1 OCAK 2016 - 31 ARALIK 2016
BİLANÇO

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar Türk Lirası (TL) cinsinden tam olarak gösterilmiştir)

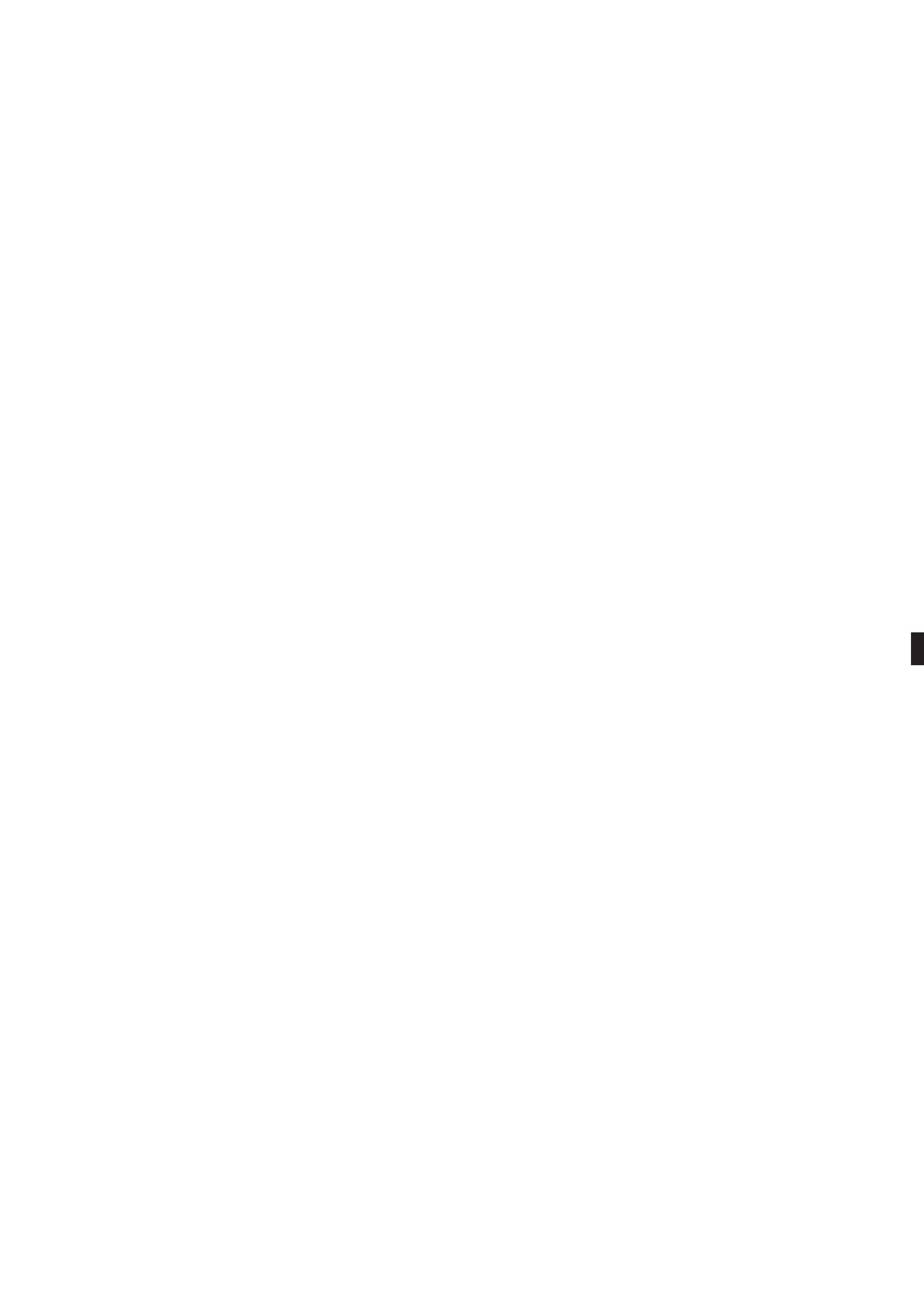
	Not	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
AKTİF			
I. DÖNEN VARLIKLAR			
HAZIR DEĞERLER		1.878.758	945.100
- Kasa		10.047	768
- Bankalar	6	1.868.711	944.332
DİĞER ALACAKLAR		215.665	165.091
- İktisadi İşletmeden Alacaklar	7	215.665	165.091
GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI		5.722	3.793
- Gelecek Aylara Ait Giderler		4.888	2.959
- Gelir Tahakkukları		834	834
Dönen Varlıklar Toplamı		2.100.145	1.113.984
II. DURAN VARLIKLAR			
ALACAKLAR		162	162
- Verilen Depozito ve Teminatlar		162	162
MALİ DURAN VARLIKLAR		5.000	5.000
- İktisadi İşletme		5.000	5.000
MADDİ DURAN VARLIKLAR		1.014.554	1.141.508
- Demirbaşlar	10	343.691	215.553
- Özel Maliyetler	10	1.181.820	1.181.820
- Birikmiş Amortismanlar (-)	10	(510.957)	(255.865)
MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR		8.392	9.020
- Haklar	11	10.560	10.560
- Birikmiş İtfalar (-)	11	(2.168)	(1.540)
Duran Varlıklar Toplamı		1.028.108	1.155.690
AKTİF TOPLAMI		3.128.253	2.269.674

	Not	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
PASİF			
I. KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR			
MALİ BORÇLAR		300	2.324
- Banka Kredileri	13	300	2.324
BORÇLAR		176.507	235.843
- Satıcılar	14	176.507	235.843
ÖDENECEK VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER		62.713	33.990
- Ödenecek Vergi ve Fonlar	15	35.938	16.065
- Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	15	26.775	17.925
GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI		327	575
- Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları		327	575
DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		40	-
- Sayım ve Tesellüm Fazlası		40	-
Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Toplamı		239.887	272.732
II. ÖZKAYNAKLAR			
SERMAYE	12	100.000	100.000
- Başlangıç Mal Varlığı		100.000	100.000
GEÇMİŞ YILLAR GELİRLERİ	12	2.756.640	2.756.640
GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI (-)	12	(859.698)	(368.242)
DÖNEM NET GELİR VE GİDER FAZLASI (-)		891.424	(491.456)
- Dönem Net Gelir Fazlası	12	891.424	-
- Dönem Net Gider Fazlası (-)	12	-	(491.456)
Özkaynaklar Toplamı		2.888.366	1.996.942
PASİF TOPLAMI		3.128.253	2.269.674

1 OCAK 2016 - 31 ARALIK 2016
GELİR-GİDER TABLOSU

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar Türk Lirası (TL) cinsinden tam olarak gösterilmiştir)

	Not	1 Ocak – 31 Aralık 2016	1 Ocak – 31 Aralık 2015
A- BRÜT SATIŞLAR			
- Bağış ve Yardımlar	20	3.251.013	1.681.083
NET SATIŞLAR		3.251.013	1.681.083
C- SATIŞLARIN MALİYETİ (-)			
- Satılan Hizmet Maliyeti (-)	21	(550.901)	(317.448)
BRÜT SATIŞ GELİRİ		2.700.112	1.363.635
D- FAALİYET GİDERLERİ (-)			
- Amaca Yönelik Giderler (-)	22	(2.096.182)	(1.908.611)
E- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KARLAR			
- Faiz Gelirleri	23	41.553	21.968
- Kambiyo Karları	23	245.577	116.906
- Önceki Dönem Gelir ve Karları	23	-	365
- Diğer Olağandışı Gelir ve Karlar	23	10.133	102
F- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR (-)			
- Kambiyo Zararları (-)		(9.240)	(24.239)
- Önceki Dönem Gider ve Zararları (-)		-	(60.613)
- Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar (-)		-	(177)
G- FİNANSMAN GİDERLERİ (-)			
- Kısa Vadeli Borçlanma Gideri (-)		(529)	(792)
DÖNEM NET KARI/(ZARARI)		891.424	(491.456)

**INDEPENDENT AUDIT REPORT FOR THE FINANCIAL TERM
JANUARY 1ST, 2016 - DECEMBER 31ST, 2016**

**Convenience Translation of the
Independent Auditors' Report to the Board of Directors of
Hrant Dink Vakfı**

Report for the Financial Statements

We have audited the accompanying balance sheet of Hrant Dink Vakfı (hereinafter referred to as "the Foundation") as of December 31, 2016 and the statement of income for the year then ended.

Management's Responsibility for the Financial Statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of these financial statements in accordance with accounting standards specified in note 2, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

Auditor's Responsibility

Our responsibility is to express an opinion on these financial statements based on our audit. We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing. Those standards require that we comply with ethical requirements and plan and perform the audit to obtain reasonable assurance about whether the financial statements are free from material misstatement.

An audit involves performing procedures to obtain audit evidence about the amounts and disclosures in the financial statements. The procedures selected depend on the auditor's judgment, including the assessment of the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error. In making those risk assessments, the auditor considers internal control relevant to the entity's preparation and fair presentation of the financial statements in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control. An audit also includes evaluating the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates made by management, as well as evaluating the overall presentation of the financial statements.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our audit opinion.

Opinion

In our opinion, the accompanying financial statements give a true and fair view, in all material respects, of the financial position of Hrant Dink Vakfı as of December 31, 2016 and its financial performance for the year then ended in accordance with the accounting standards specified in note 2.

Other Matters

In the appendix of Foundations General Chart of Account published by T.R. Prime Ministry General Directorate of Foundations in the Official Gazette dated September 27, 2008 and numbered 27010, there is only balance sheet and statement of income and there is no statement of changes in equity and statement of cash flows. Because of the fact, statement of changes in equity and statement of cash flows have not been presented in the accompanying financial statements.

Additional Paragraph for Convenience Translation into English

The effect of differences between the accounting principles as set out by accounting principles generally accepted in countries in which the accompanying balance sheet and statement of income are to be distributed and International Financial Reporting Standards ('IFRS') have not been quantified in the accompanying balance sheet and statement of income. Accordingly, the accompanying balance sheet and statement of income are not intended to present the financial position and results of operations and changes in financial position and cash flows in accordance with accounting principles generally accepted in such countries and IFRS.

DENGE BAĞIMSIZ DENETİM SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
Member of MAZARS

Aylin Beydemir, CPA

Istanbul, March 14, 2017

BALANCE SHEET FOR THE TERM
JANUARY 1ST, 2016 - DECEMBER 31ST, 2016

	Note	December 31, 2016	December 31, 2015
ASSETS			
I. CURRENT ASSETS			
CASH AND CASH EQUIVALENTS		1.878.758	945.100
- Cash		10.047	768
- Banks	6	1.868.711	944.332
OTHER RECEIVABLES		215.665	165.091
- Receivables from commercial enterprise	7	215.665	165.091
SHORT-TERM PREPAID EXPENSES AND DEFERRED INCOME		5.722	3.793
- Short-term prepaid expenses		4.888	2.959
- Income accruals		834	834
Total Current Assets		2.100.145	1.113.984
II. NON-CURRENT ASSETS			
OTHER RECEIVABLES		162	162
- Deposits and guarantees given		162	162
FINANCIAL FIXED ASSETS		5.000	5.000
- Commercial enterprises		5.000	5.000
TANGIBLE ASSETS		1.014.554	1.141.508
- Furniture and fixture	10	343.691	215.553
- Leasehold improvements	10	1.181.820	1.181.820
- Accumulated depreciation (-)	10	(510.957)	(255.865)
INTANGIBLE ASSETS		8.392	9.020
- Rights	11	10.560	10.560
- Accumulated amortization (-)	11	(2.168)	(1.540)
Total Non-Current Assets		1.028.108	1.155.690
TOTAL ASSETS		3.128.253	2.269.674
LIABILITY			
I. SHORT TERM LIABILITIES			
BORROWINGS		300	2.324
- Bank loans	13	300	2.324
PAYABLES FROM OPERATIONS		176.507	235.843
- Payables	14	176.507	235.843
TAXES AND OTHER LIABILITIES		62.713	33.990
- Taxes and funds payable	15	35.938	16.065
- Social security premiums payables	15	26.775	17.925
SHORT TERM DEFERRED INCOME AND ACCRUED EXPENSES		327	575
- Short-term deferred income and accrued expenses		327	575
OTHER SHORT TERM LIABILITIES		40	-
- Count and delivery surplus		40	-
Short Term Liabilities		239.887	272.732
SHAREHOLDERS' EQUITY			
CAPITAL	12	100.000	100.000
- Paid in capital		100.000	100.000
RETAINED EARNINGS	12	2.756.640	2.756.640
RETAINED LOSSES (-)	12	(859.698)	(368.242)
PERIOD NET INCOME OR LOSS (-)		891.424	(491.456)
- Period net income	12	891.424	-
- Period net loss (-)	12	-	(491.456)
Total Shareholders' Equity		2.888.366	1.996.942
TOTAL LIABILITIES		3.128.253	2.269.674

**INCOME STATEMENT FOR THE TERM
JANUARY 1ST, 2016 - DECEMBER 31ST, 2016**

	Note	January 1 – December 31, 2016	January 1 – December 31, 2015
A- GROSS SALES		3.251.013	1.681.083
- Donations and charities	20	3.251.013	1.681.083
NET SALES		3.251.013	1.681.083
C- COST OF SALES (-)		(550.901)	(317.448)
- Cost of services rendered (-)	21	(550.901)	(317.448)
PROFIT FROM GROSS SALES		2.700.112	1.363.635
D- OPERATING EXPENSES (-)		(2.096.182)	(1.908.611)
- Goal directed expenses (-)	22	(2.096.182)	(1.908.611)
E- INCOME AND PROFIT FROM OTHER OPERATIONS		297.263	139.341
- Interest income	23	41.553	21.968
- Foreign currency gain	23	245.577	116.906
- Prior period's income and profits	23	-	365
- Other extraordinary income	23	10.133	102
F- EXPENSES AND LOSSES FROM OTHER OPERATIONS (-)		(9.240)	(85.029)
- Foreign currency losses (-)		(9.240)	(24.239)
- Prior period loss (-)		-	(60.613)
- Other extraordinary expenses (-)		-	(177)
G- FINANCE EXPENSES (-)		(529)	(792)
- Finance expenses (short term) (-)		(529)	(792)
NET PERIOD INCOME/(LOSS)		891.424	(491.456)

HRANT DİNK VAKFI
HRANT DINK FOUNDATION